

مخطوطة

عقائد الإسلام (الجزء الأول)

المؤلف

محمد هاشم (التتوي)

ياء اجوكي تريه تانه جي كم كياء

ان كجود نيم جيك يا ايڠ ڤيتاء

نجه وقت نماز جاء تريه روزا اوتي وغجاياء
تكلاء غيبت جيكا ايجار كياء

حق ترا ايا انجاياي بجي يكاء
دوه نندا ذاكجا بدر اجيچا كياء

نذر يمين اضحي فطره حج زكوة سا

نه دينا تن جي موجب مصحف تو بخشايان

بخشيس سبا جاساء . هادي ايڠ هاشم حوي
عليه الرحمة والغفران

إيمان انداء لا اله الا الله محمد رسول الله صلى الله عليه وسلم

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين

رب يسر و لا تعسر و تمم بالخير

سڀ ساراهه ته صاحب کي جو راڄا جهان

عرش خلقيا ڪرسي پوءِ آسمان

آپ ڪيا تارنس رحمتا روشان

پيدا ڪيا قدرت سين ڪوڙ لکا انسان

ڪي ڪافر ڪيا تن منجها ڪي ڪن مسلمان

ڪمينن سين ڪرم ڪري ارئنس احسان

رحمت رحمن جي ڪوڙ لکا سلام

شالا وسن ور سويرم منجهه محمد جيام سي (صلى الله عليه وسلم)

جو رحمت ڪارڻ عالم موڪليو علام (جل جلاله)

ملڪ مرائي جهڪي آپ ڪنا انعام

دين تمام جو ڏني ڪيو قائم سي قيام

فضلت فائق جا (صلى الله عليه وآله وسلم) عالم منجهه عام

پڻ آئي آل رسول جي مرن صحابن

شالا رحمت رب جي (صلى الله عليه وآله وسلم) راتو ڏينهن رسن

آير آڪا نجي ڪنون ڪنا ڪانيترن جيسي

جمڪن وجري ڪ ڪ ڪرتا وسن

هاڻي سڻهو مومنا هي جن ڪڻن

نه سکن مسئلا دين جا لازم منجهه تن

عاقل بالغ جي ٿيا ڪلمو جي ڪهن

فرض سکن فرض جو واجب واجبن

سنت سکن سنتن جو جيو عالمن

تات مومن تنکي ساري ورسکن

پر وڏ وا مرحيا پهر منجه مرن امورن

جن سکجن عقائد اسلام جا سي سکي ياد ڪجن

جن سين درست ٿئي ايمان مومنن

سي مرئي لکم سنڌي ڪيڏي عربيا

تمان تين سهلا سڪن مومنن ڪا. لکيم
تفصيل ٿن جو صحي سهڪائي لائڻ.
عربي ۽ فارسي آهڪ ابو جن سنڌي
ڪيم سهلي ڪيڏي ڪارڻ ٿن. تمان نفع
عام تيئي ڪارڻ مومنن ڪنون تيئي سهڪو
لکن نا موزن ٻر اهم اميد اهري
ٿن نيڪن ڪنا جيڪي ڀرن انکي سکن
سهڪائي لا. تڪرن حقم هن عاجز جي
ڪاڏني لکه دعا. ڪري ٿن تهجي حقم ڪڏهم
فاتحا. تمان ڪريم قبول ڪري هن ڪمينے
ڪنا بخشي بوجه بجائي خاطي جي
خطا ڪئي. مان فضل سن عاصي عصيانا
اهي ارحم منڌني سبا جو سئينا جل على
اهم انجي فضل ڏوه وڏي اميد.

جده

جدهِ من شروع ڪيو هن رسالي کا. تدهِ
لکيم تهم مسئلا ايمان مفصل جا. ڪيم ٻه
باب تهم جو ٻيڌي ويرا. تتا لکيم پهرو
باب تهم مسئلن ڪنا. جي ست صفت ايمان جي
اهين مشهور. اين لکيم ٻي باب سيئي
مسئلا. ڪنا ست صفتن ايمان جي اهين جي سو
جده ٻيے باب تمام ٿيا رسالي سندا. تدهِ ڪيم
ختم تموا اخر منجه جدا. لکيم تهم مسئلا ايمان
مجمل جا. تہ ٻئي قسم ايمانجا ٿين اظهار

ڪيو ڪان ان تمام بابن جو بيان

باب اول در بيان مسائل اعتقاديات از هفت صفت ايمان

ساري سنهو مومنا ڪن ويساها. تہ پهرو
فرض جيا ارسڪهم مومن لا. جن سبحاني رب
با هجو ذات صفتن سان. ادين لکان پهر تجو
بيا نا. امنت بالله پهر منجيان صدقن هي زبانا

ته آهي موجود منڊي هيڪڙو الله جل جلاله
نڪو شريڪ تهِس نڪو وزير ۽ نڪو جوڙو
عبادت جو تهِ سڀا جي ڏارا • وحده لاشريك له لا اله الا الله
سو • سو آهي واحد منڊي منجهه ذات ۽ صفتا •
هيڪڙائي آئي نهجي ڪو لکهه ڪواه • جيڪي
مخلوق خلقيا مولي مهر منجها • سڀ سڀ ڏين
شاهدي واحد وحدتا • ودلت علي وحدانيته
ته جي دليل لکيا عالم وحدانيت جا
آيا ته • عالم جون تا • تن منجها هي هيڪڙو سڀي
ڪن ڪجها • جو مڪو قرآنم مولي مهر منجها جل جلاله
لو ڪان فيهما الهة الا الله لفسدتا • تي جيڪر هوا
اين ڪي تو سيم ڪنهم ڪي بر اله • تهنددر هجي
سي پياو تا ڪم ڪنا • هوئن بن الهن جو ممڪن
مونزاه • جيڪر هوا جهانم هيڪا تد بر اله • هيڪڙ
ڪر بوڪه تو لڪي تکرسن پيدا • بي ڪريو

نه ٿئي تو لسو اصلا • تدهه جا اراد ابن الهنجا
ٻئي تاين پورا • تان جمع ٿيندو بن ضدن وجهم
جو اصلا درست نه اهه • تين ۽ نتاين هيڪري
تو لجو هوئن هيڪا ندا • ۽ جان اراد و هيڪجو
غالب ٿيو بي جي اراد کان • جن غالب ٿيو
هيڪڙو منجهه باهجي قضا • تان بيو ونجي مغلوب
ٿيو ناقص قدرتا • اله عجب و تهڪي جهم
نقصانا • ۽ جان غلبو ته لدو ڪه هيڪري
بن بارا • ڪر و نه سڪي ڪم ڪي هيڪڙو بي
سببا • تان بئي عاجز سجي تيا اله عجبا • اله
جنجي تهڪي جو ڪامل قدرتا • جو هو
مختار بهجي فعلم جيڪا ڪريسا • تات
آهي تحقيق رب هيڪڙو عالمن الله جل و علا
جن و نرسجي به جيا سجي ڪرا ته تيا • منجي

وات سوات كنا ونجي كوات بيا پُن
مُهنو غني منڌي بلنڌي بروا، نا هس
احتياج كهڙو مخلوقن منجها، مِروُني محتاج
مولي ڏوه جيك رب سوا، تو كري نبي ك
اوليا كي ملك اين جا، تو كري پاتساه زمين
جانندا، وڏا، تسبي سيبي صاحب ڏوه اهي
محتاجا، پن منزه اهي منڌي شبيه نظير كنا،
نكو جهس نه كه جهوئي مثل پادشاه، نكو
نظير تهس ذاتم نكو ننجه صفتا، پن منزه نظير
كنا كم اكر نجا، ليس كمثله شيء وهو السميع
البصير اهر وعظيما، نكو احتياج صاحبكي
اهي زوجة جو، نكو احتياج ولد جو نو الد
سند و، نكه جائو پان سو نك ته جائو،
لم يلد ولم يولد پاكي پاك هئو، واجب

جل وعلا

جل وعلا

هوئن تهجو هميشاه تيئو، هئو هميشه منڌي
هميشه هندو، سنڌ هس هميشكي جو
كونه پاند برو، اول كنا مرن اخر سنيا
ظاهر باطن من ترني واحد رب وڏو جل وعلا
هو الاول والاخر والظاهر والباطن سني پاڻ
كرهو، پن پاك اهي منڌني جل وعلا صورة
تسكلا، نه ته صورت انسان جي نكا
سنڌي ملكا، نه ته صورة كا ٻي مخلوقن
منجها، نكا نهايت رب كي جل وعلا وڏائي پار،
نكو طول نه عرض كو، نكو انڌازو،
نك جسم نجوهر سو نه عرض جي جنسا
نك كل نه بعض سو نه ته كيفيت كا
نك جيئو صاحب كي جل وعلا كنڌي تعريفا
نه اهي هھڙي نول جو كهڙي اهيا،

جيڪ اچي خيال ۾ صورتن ڪنا • تن مڙنو
پاڪ ڏني جل وعلا متا هـُم مرتبا • جن
ڪري صورت بتن جي رب سون منجها
ڪِ ڪنا پهلن ڪاڪِ ڪهـ بي تو لاه •
تنڪي اله جيا ڪيا پوجا • سجد
ڪنا تنڪي پن عبادتا • سي تيا ڪمراه
ڪن پروانا ورسنا • ڪافر جيبو
تنڪي تيا مشرڪن منجها • هنجدا هائيم
هندا هيسناه • مو نر نڪرندا ڪڏهم
دوزخ منجهارا • اسن پيزاران ڪنا ان جي
ڪم ڪا • اهي منزه سندني مرن صورتنيا
جل جلاله
پن صحي منجهم تا سجهس ڪن يقينا • تا اهي
منزه مڪان ڪنا منڊني مولى • ناهس
احتياج مڪان ڏوه بلندي پروا • مولي

مكان

مڪان خلقيا جل وعلى پهجي قدرت سا
پان هتو اڪا تر واڪهم مڪانن ڪناه
ڪان الله ولامڪان پي صاحبجي وصفا
اهين حضرة علي ڪنا اي لفظ نقل تيا
رضي الله تعالى عنها
پن اهي منزه جهت ڪنا مولو ملڪ خدا
نڪه اهي طرف ۾ اطرافن منجها • نسو مهد
نڪه بت ڏوه نجيني نه ڏاڻي ڏاه • نه متي
نه هيت سو منزه مرنيا • نسو جبنو ايم
نه پوين منجهارا • جن ڪي نسبت جهت جي
سي واناور سيا • پن منجهم تا سجهس ڪي
ونيسا ها • تنهن ڪي جهانم اهين نقصان
جهر وجهر ڪعا جزي ڪ وري غفلتا
ڪ ڪنڪا پي ڪالان جي ڪ پورائي سنتا
ڪ انڌاپي ڏسن ڪنا ڪ تين فوت فنا •

كطلم كزيادتي ككذب كافترأ
كاحتياج كه غير ذوه كاهانولبايا
تن مرتوباك ذني علي اعلى جل جلاله
كيناپيناباك سوءين سمهنا هاتن پاينو
كن نو منزه مولى جل وعلا نكاديركاي
ربكي جل وعلا باك مندرايا نك چيبو
تو هلي نكتونيواه نك كري حلولي
كه تولم مخلوقن منجا نكو تغلي
تيي موهم صاحب تي صلاة ين جيكي
اهين اهري صفاتن بارا جنيم ناه
نقصان كونكو كمالا اهين تن
مرن كنابن منزه مولى مرئي صفات
صاحب جي اهين اكملا ين صحي منجهم
تاسجين كني وفساها لتعقل اهي انسان

عاجز

عاجزان كنا جن لهي كنه ذات جو
پهجي خالقكا جيهم عاجز اهي جمرو
دسن سجه كنا ان كنم كيثير ابتدائي
پيرا موني پيدانه تيو تختوتن منجا
ان تكم كيثير اكناي كريا تان تانك
نلدي تار نكا كنه كرا برصفات
كري سبحان جي صاحب سبحانا

تفكروا في آلاء الله ولا تفكروا في الله جيو
حضرت محمد صلى الله عليه وسلم جامع صغير م سيو
اهي حديث اها حضرت عبد الله بن
عمر رضي الله عنه كنا اهي روايتا ين صحي منجهم
تا سجين كني صدق منجا تسميع دني
سني سيك پهجي قدرة سا نكو
احتياج كتن ذو باك كتن كنا

لطيجي

جي هلي ماڪوري سنهري ڏنگر پٽ مڃا
ته ڏنگر متا ڏنگر ٻا لڪ پون اندا
ساڪري سرهات سنهر و هلند يورا
تو صاحب سڀي تهڪي جل جلاله پيدا ڪري پيدا
جي هند مرڻ هيڪري ماڪم مخلوق صاحب جا
جيڪي اکو نا پويان سي تين هيڪا اڪ
سي ڪرڻ هيڪري انم مرڻي پاهجا ڪمر
ڪرڻ مرڻي عرض پاهجا اتهم اوازا
تڻ ڪنائي اوازن جي ڪري تيي ورنهڪا
هندسني صحي منڌي جل وعلا سائين سوالا
ٻرو ري پهجي قدرت سين عرض مرڻ جا
ڪري هيڪري ساعتم سائين ڪم سيا
بصبر ڌني پسي سيڪ باري سو بينا
نڪو احتياج اکين جو پاڪ اکين ڪا

ذري

ڏسي پسي سيڪ سنا تو لڪجا پيدا
علم جو عليم کي سومرڻ ڪنا اعلى
جاڻي ٻجي سيڪ لهي قلوبن ڪرا
ٻهر نوتو تو لڪوت هجي علم ڪنا
توري واجب ڪي ممتنع تو اسو ڪي ممڪن
مڃا وهو بڪل شيءٍ عليم ٻي صاحب جي صفتا
ڪجا نر هن رب ڪنا تو لجي سنهرا
توري خطرا خاطر جاڪي هي وسوسا
ڪي چرن ڪهم وارجو متي حيوانا
ڪي چرن ماڪوري جو ڪي ڪن وارجا
تني سيي سائي تي ظاهر پيدا
جيڪ تيو اکهم ڪي تيڊ وجو اجان
سوسي جاڻي منڌي جل جلاله اکهم تينا
علم قديم رب جو جل وعلى هنو هميشاه

بن مور نويد وكذهم علم عليما جل جلاله
بن جيك علم مرن مخلوقنكي اكي كيو عطا
تو ري غوثن قطبن كي كنبي نور هدي
ته ڪکي علم س رب عليم جل جلاله جي نسبت اه اها
جن كر جركي جهجهه ري كه وذي كر نجي
باكي ته صاحبكي جر جلا سيبي ساره
بن حي اهي منذني جل وعلي جير وهميشاه
اهي صفت حيات جي ثابت تهم لاء
پر نه اهي احتياج تهجي حياتكي روح ذوه
اصلا نكا اهي حيات ته جو مثل مخلوقا
قادر ذني قدير سو كامل قدرتا جل وعلي
مور نه نكري تو امر كن كو تهجي قدرتكا
وهو على كل شيء قدير • بس ور جاه انا
كوني مانع نكري نمكي جيك جل جلاله كريسا

حكم

حكم هلاني پا هجا العظيم لكرا • باتشاه
باتشاهنجو وذو وذينا • بن اهي ارادو
صفت رب جي صحي منجهم ثا • جيك
كريجي سو كري يفعل ما يشاء • كن س كري
سيك قادر سو بيدا • اهين كاف نون وجيم
امر اكي جا • جذه كريجي كه تو اكي كري
موجود • تذه كن فرمائي كريم سو تهجي قدرتا
نه بيدا ثيي بلكم جيك كري الله • جل جلاله
جل شانه
اذا اراد شيئا ان يقول له كن فيكون بي عجب
اكي جا • انهم پر جاري ثيي قادر تقدير • جل وعلي
جل شانه
ثابت كوني احتياج كن سند ومنجه ذني جي
دركاه • ربهم كن كري سيك جيك كري باتشا
سو خالق مرهم خلو جو ته عالم اپايا • جل جلاله
نا چيز اچيز كري صانع صنعتا • جل جلاله

الله خالق كل شيء صاحب وصف اها
متي منجا مارو كري كنون موجار ا منجا
حضرت آدم هيكري سي كون لكه تيا
خلقكم من نفس واحدة سنهو سبو جا
تنكي ذنا احسانس اكي بسن لا حيب
ذنا كان كلهي سان كني سان
نكس سنكن سيك مولي جي مهراه
عقل ذنا انسانكي با هجي فضلاه يلو تيو
مخلوقنم جهم جي سبهاه ولقد كرمنا بني آدم
پرو جوانا منجا منهي جي قري عالم اپائي
بور جهم جي بجري ذسيو سو تيي جده
كري مرس كنا منهي جو قطر و وجي
كبرنم عورت جي ماكه وتي سو تده
جيكذهم تقدير رب جي اينر جاري هو

بيان خلقت آدم

تين

تين منجاكه كير وكي خالق خلقيد وخلعي
تان بجي رهي قادر جي قدرتس مه كير نجو
تمتان قرو سو منهي جو كري بهر يو سو
بيهي ونجي حسيي منجه عورت جي مني جو قرو
وار وار هيتا تهجي كذهن سو كند و مدت
چاليه ذيهن جي سوا تهم برهند و جو
چاليهو كذهن يو تهم آتان بهر و تو ري سو
كبون ذوه قدرتس ايندو اني ملك كذي
تهم خاك جو ذره و سو سيئي قري تيدو
صورتم جهر ورت يدو اينر رهند و رحم
چاليهو يو تهان يو قري تيدو بوت ماه سندو
تريو چاليهو ته ماكم اينر جتريدو ان
تري چاليهي جي ذيهنم بكيو عالمن ته نه وا
تين كيو رجا صورت انكرن هان يرن

ستاني هڏابن تين جڏه ريتي جاليها
کڏريا جويه ذهن تڏه اکي جي امرسن جل و علا
تهم روح وجن بسن سنن تهکي مخمهم
عطاکن کين پين رسيس بيتم قادر
جي کرمن اهري سوري ماکم کيور کي
صاحب ساندائي جهم ساعت هيکري هند
ودو کون رهي تين ورچنه تيي کيورن
کي کاسوراني کري کري ڏنو مولي موکرو
ماکه کيور نکي تر اندراين جي وجهم سرها سجن
سي هيکا انداني بيت جي بي کيرن جي وري
تري انداني پر جي جو تيي کير و تي
بن ترن انداين وجهم صاحب تو ساندي
خلقا من بعد خلق في ظلمات ثلث سني ياد
کجي انهم پر جاري تيو امر سند و اکي جل و علا

بن قادر ايا يا قدرتس جل و علا اقسام مخلوقن
کي هلن بن پيرن تي کي جي پير چلن
کي سرن سرنا بيت رکي پکن آدمن
کي رهن برنم کي بن منجه بحرن
کي رهايا يوسيم کي منجي بن اين
خلقت خالق جي جل جلاله بتوبت برن
سيبي صاحب کي جل و علا راتو ڏيه کرن
وان من شيء الا يسبح بحمده سب ساء سجانن
ته سبا جي صاحب کي جل و علا واهي سکم سيکا
ماري جير اقدرتس جياري موا
يحيي ويميت ئي صفت سندي مولي جل و علا
بن جيرن منجا موا کدي جن انا پکين جا
بن موتن منجا جيرا کدي جن انسو بحرا
يخرج الحي من الميت ويخرج الميت من الحي

كڍيو قرانا ۝ مؤمن كڍي كافرن سو كافر
مؤمنن نا ۝ كن سوهائي وات سي كن ٻري
كمرا ۝ كن سهس ڏنا، سكن جا كي ڏكن ڏكويا
كي عالم عابد كي فاسق فجارا ۝ كن
گلبدن كو جراگن اكار انگرا ۝ كي
سوٺهارا صورتم كي ٻن اورا ها ۝ كي مٺا
طبيعتم كي كيا كارا ۝ كي ٻيرن ٻرن پيندم
كي كوهرن سوارا ۝ كي سدا صحتم كي
جا ئيتان جڏا ۝ كن كوڙي نهنم، كن
كروڙا ۝ كي هلا ٻاهائي ڏوه كي ٻن جنگ
ڏاه ۝ كي هلائين حكم تا كي عاجز آيارا
اي صنعت صانع جي جل علي وسنهو سيو جا
اپ اپايا احسانس وڏائي وڏا ۝ سي
كيا مالك ملك جي جل جلاله جوهري ستّ سچا

ري ثنيب ري توري سي اهين ابينا ۝
رفع السموات بغير عمد ترونها اي صاحب
سنهيجا نا ۝ كورا يا، ايتم سيجند كتي تارا
سي سب سنڌهس فرمائم فرن روز مرا
وات لهن تنس ما روِ مسافر تا ۝ برن
۽ بحرنم سي رهبر رب كيا جل جلاله
وبالنجم هم يهتدون ۝ اها قادر جا كما
ٻن تا سجا بخن تنس راتي ۽ ڏيهرا
پهر ساعت كري پلن سان ۝
ٻن تا برو رجن سيجند كري ورن مهينا
لتعلموا عدد السنين والحساب ۝ سنهو سبو جا
خالق كرسي خلقيئه پجي قدرت تا ۝ جل علا
كيو عرش عظيم كي پاك ڏني ٻيدا ۝ جل علا
جه جيڏو ناه جهانم كو سو مخلوق منجها

نيلا هم عظيم جيو قرانم آکي عرش کا
وهو رب العرش العظيم سنهو کن سان
کن کتاب بنم بي اهي بچارا تري
لکه پابن عرشکي خالق خلقيا پابي پابي سنديي
هيکري ويکراني اها جن ستر هزار پابکن
تهراجهري سيجي دنيا وجم بن پابن جي ايديي
وسعناه جن ملک اڌ نوکڌهم هيکري وتا
پابي تڏسان پابو سيو سندوني عرشا
هواتريه هزار بکراندي تهم ملک کا
ايرندي الهندي وجم بکراندي سيکا
سواڌ نوتريه هزار وره هاتک هيکانه
تان بي پابي کي نرسيو تکو اڌ امنا
تڏه جان تکو تسبيح ربکي جل وعلا عاجزي ويرا
لفظ چياء ويرهم سبحان ربي الاعلى

سا تسبيح

سا تسبيح سائي کئي سنت نماز ين لاء
ايڏي عظمت عرشکي ڏني ڏا تارا جل جلاله
جي اهنا وڏا خلقي مخلوق بيائين کم نکاء
قدرتکي قدير جي جل وعلى کنئي ناه ڪرا
سدا اته صاحب جي جل وعلى ڪجي سارا ها
بن ست زمين خلقي قادر قدرتا جل وعلى
منجهه هياء تن اتي ڏنکرن کنا تمتان
ڏکن کڏهم کيئن کڏهم لڙزا
وجعل فيها رواسي شامخات برو رجاه اتا
سي اکي يوي اپائي کارن مخلوقن
جنتي هلن فرن قلد بنس بونن ٻرکن
هاج کم اپا هجا متن بوراکن سي مور
نرکسکن کڏهم ماکه کا نکک ڏبن
اکي جي اپاري سي موراکين جرن

إِنَّ اللهَ يُمسِكُ السَّمٰواتِ وَالأَرضَ أَن تَزُولا
سُنهُو سَان کَارَن جيکَر کَري حُکم کَسِ کَان
جو صَاحِبَ کِي پُورُو تَهَندَ جَلِي سَکِي تَنکِي کُو
دَارَاڙهِ ڏَئِي وَلَئِن زَالَتا إِن أَمسَکَهُمَا مِن أَحَدٍ
مِن بَعدِهِ مَنجهه قُرآن پُرڙ اَهين قَادِر جِي قُدرت مَنجها
اِهَڙا آثَار جن کَارَن مَنجها وَن کَري ٻَئِي
بَار کَبڌِي سُکَن کَارَن مَنجها مِيوَا مُوچَارَا
مِچي سَانڌي پَانِيَم پَکَن مَنجهه هَوَا
سِي سِيکِي تَن مَاکِيَم جو نَا چُو جُندِين پَاسَا
مَاکِي کَبڌِي مَنڌِني مَکين پِيت مَنجها جَلِ عَلا
تِيئي صِحَت جهَس صَحِي مَرِيضن کَا
پَانِين نَفع تِهم صَاحِب کَايَا يَخرُجُ مِن
بُطُونِهَا شَرَابٌ مُختَلِفٌ أَلوَانُهُ فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ
سُنهُو سِيجهه مَنجها گَري رَاتِيُن مَنجها ڏِيهَرَا

رَاتي

رَاتِي ڏِيهَن کَا يُکَوِّرُ اللَّيلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُکَوِّرُ
النَّهَارَ عَلَى اللَّيلِ اِيئَن ڄَايِرَنَا مُوتِي رَکَائِي
مُوتِي رَکَائِي سِپُن مِيهَ جِهَ قُرنَا جِي پُون
نَا نِکَن جِهَ وَاتَنِم قُرامِيهَ سَنڌَا تَقرِي ٿِين
زَهر سِي قُدرت مَولِي رَکَائِي نَاهِي مَنجهه
هَرَن جِي کَتُورِي پِيرَا کَبڌِي وَنِ سِنرُن
مَنجهه يَا قُوت پَهنسِنَا پَن کَبڌِي جِئِين پَرت
وِچَا کِير پَاکِيزَا مِن بَينِ فَرثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا
اِي سُنهجهه صَاحِب جَا کَارِين ڏڌِي اچو
کَري جِهَر هَلائِي پِيرَا وَاءِ هَلائِي وَاحِدِ ڏِيني
مَنا مُوچَارَا سِي تَا هَلَائِين قُدرت تِس کَکَر
مَنجهه هَوَا وَسن سِي عَالَم اَئِي مَولِي جِي مِهرَا
سِي پَيَن پَانِي مِيهَ جو وَغِيوا يَن مَنجها
وَأَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَرمَايو خُدَاءِ جَلَّ وَعَلَا

اکو الهاري احسانن جل وعلا مينهن رحمت جا
جنس سڪا موڙن پڙ اسبز سونهارا
گل ڦل ترڙن هارڻ باغن بهارا
تي زمين جيري مرن پڃانا يحيي
الارض بعد موتها اي عجب صاحب جا
جيارڪا ٻ ونن جي سبز سونهارا
جعل لکم من الشجر الاخضر نارا سونهو سبوجا
صانع سندي صنعت لکه هزارا ڪير
لهندو تن جي قادر ري ڪرا ڪو نه خالق
ري جل جلاله مرن مخلوقن لاءِ جيڪي اهين
جيڪي عالم اشياء جي اصل نهوا ولم
پيدا ٿيا سي صاحب خلقيا بجي قدرتا
توري جنس جوهر جو ڪي عرض جي قسما
توري وڏا اهين نوا سي ڪي ڪٿون نند ڪا

تخلقت ڪري خالق جي سي سڀ تين تا
پڻ جيڪي تين ڪم امخلوقن هتا
ڪرنم جنجي انکي اختيار ڦرا ره
پڻ ڪر سمهن تا وار مخلوقنجا ڪرتو تين انا
ڪر ڪم جرن انسان جي ڪ سندي حيوانا
ڪر ڪن هترا ڪه شخص جا ڪ سندر بيا
انکرا تخلقت ڪري خالقجي تين تا مر عمرا
تو خلقي جرن ڪي ان تو لنم مولي جل جلاله
پڻ جيڪي ڪم ڪرين تا بندا منجهه دنيا
جنم اهي اختيار انکي پدرو پيدا
سي پڻ سڀيئي ڪم خلقيا اهين رب سند
قدرت ڪري قادر جي جل جلاله تا تين تن هنا
قادر جي قدرة ري عزو جل هند تين نمورا
والله خلقکم وما تعملون سي ڪن ڪجاه

تخلقت

پڻ جيڪا ذري اهي منڍني قدرت ٻانهن کا
جهڙس ڪرڻ تا ڪم پاڻ هجا پورا
سا قدرت پڻ اهي مخلوق صاحبجي صحي سڃا
پڻ صحي منجهوس صدقس ڪني ويساها
ته اهي قدرة وڏي ڪنوڻ صحي صاحب کي
جيڪي ڪري فضل سِ تڻ توفيق ڏيي
خلقي قدرت عبادتجي جسيم تنجي
جنڪي ڪري قدرتس لاهي تن جڏي
پر عدل جيئو تهڪي ريهم شڪ شبهي
حق ٻندنجو ناه ڪو واجب رب اتي
ڪن سوهاڻي واٽ سيئي ڪن سڃاڻي
يضل الله من يشاء ويهدي من يشاء پروڙيج
اتي پرات انڌا رونا هڪو تڪو ڪا لڪي
تکوه ڪنا هنر ڪ وري ڪيجار ڪي

[illegible]

نڪو اعتراض ڪريم اتي ڪهڙي ڪي رسي
ٻانن اڪن سِ ناهي ڪا ڪجهن واٽ وري
طاقت مورنه ڪهڪي تڪو حرف هني
پاتشاه عالم جو جن ڪري تن ڪري
ان ربك فعال لما يريد سني ڪن ڪجي
جيڪي ڪجي منڍني سو سڀو ڪون ڪجي
رازق ڏني رزق رساني مرن مخلوق
مار و مرو ڪنا سندا جنس جان ڪجو پاٻا
ڪسر جناجي پيٽن پر سرن
ڪ جيڪي مخلوق مولي سندا اهين دار ان
سي ڪو ريهم ڪيترا انڪو جه لڳن
سيئي صاحب دار اجل جلاله وراتا ڪرن
سين ساري ڪوڻ وساري مولو سڃاتن
ان الله هو الرزاق ذو القوة المتين

سنج هي كئن جيكي آهين نعمت متي
مخلوقن توهي دار دنيا م ك آخرة جه ڏيهن
تني سي صاحب كنا مولو جو ملكن
وما بكم من نعمة فمن الله سبحانه سان هين
حي ڏني دائم سو قادر م قيوم جل جلاله
جيكر وهي عالم سو سڀ ته معلوم
حليم ڏني عاصين جي خطاء كئي
بخشي ڏوه ڏهار يتيا كئي حلم كري
حكيم ڏني حكمتن سو امر هلائي
مور نهون حكيم جا كم احكمت ري
فعل الحكيم لا يخلوا عن الحكمة جيو عالمن
آهي غفور ڏني غافر سو جل جلاله ارحم سينا
نه هيڏو وهي مهر س گناه گولن جا
عفو كندڙ احسانن كو كبيرا

بن كري

بن كري صاحب كم ا مخلوق بسندا
جو كري عالم جي لكه هزارا
جيكي كري سو كري مالك ملكن جو
حكم كي ته حكيم جي مانع مور نكو
ما شاء الله كان وما لم يشأ لم يكن نبي فرمايو
كتاب فتح الرشيد م ني حديث لكي تو
بن درست آهي عقل كري ڏسن رب الغفار
پر سو ميسر نه تيي كهكي دارم دنيا
جن ڏسي هن اكين سن جا كنڏي ياجي
خالق كا توهي ولي هو سو كنبن منجا
ان مسئلي تي عالم كنا آهين ميرانا
توهي عالم ظاهر جاك باطن سندا
پر جيكو ڏسي ڏنيم تا و ڏسن هي جواه
كوري هندو سهنو سني نندر ويرا

صلى الله عليه وآله وسلم

عليهم الصلوة والسلام

مگر رسول اسان جو محمد مصطفى صلى الله عليه وآله وسلم
ته ڏٺو پهچي رب کي جل جلاله رات معراج جا
ڪن جيو قلب سين ڪين اکين سان
بر ڏسن مٿي اکين جي ڏنا فتوى
مگر ٻي خاص هئو رات معراج جم رمل نبي کا
ٻي وقت ۾ نه هئو ڪڏهن معراج ڌار
۾ ڪڏهن ڪريو سين لقاء جو ڏنم حضرة موسى
يا يار ڏسهم هن اکين سين جا کندي ياه جو مولى
دعا ڪيائي ڏي ڪنا ڪني هت هيجاه
رب ارني انظر اليك چيائين مهاه
تان مولى موقوف ڪيو سند ۾ سوالا
واحد وحي موڪليو ياهجي يار الله جل جلاله
ته آءُ نه پسنده مڪي مون هم آخرت ڌار
تات جڏه سو مڪيسر ٿئو ڪي حضرت موسى

باب صفت ڪلام

تڏهن سو ڪيئي ٿيڻ حاصل ٻين کي مومنن جا
ٻن صحيح ڏسڻ رب کي جل وعلى قيامت ڏينها
آهي تحقيق حق سو ٻيهم نه ڪي شبها
ابد ۽ تفصيل تي هجو جا نا انهام من جيو بر
صفت ڪلام جي ته آهي خالق الاجل جلاله
آهي ڪالا ابد رب سو پاڪ جي ڪنا
ناه احتياج لسان جو قادر ڪلاما جل جلاله
سو آهي ڪلام ڪر هم جو جل جلاله منجهي ٻن قسمن
هيڪڙو ڪلام نفسي ٻيو لفظي بيو ليڪن
پر ڪلام نفسي لفظي وچم فرق جو آهي
مثال ڪان ته جو منجهه ڪلام مار وڃي
نسهلو ٿئي سڪن سي ڪو پرو ري
جن ڪر مار و حاضر ڪري قلب ڪهم ڪا
تا بي جو ري الفاظ تهجا هي منجهه نمجي

نه ٿو ڪلام نفسي ته تخصص جو جيا جنجي
جو ته بجانا تنڪي زبانس وري اظهار ڪري
نو تهڪي ڪلام لفظي جيئو سني ياد ڪجي
نه ڪلام لفظي نفسي اتي دلالت اهي
تات پروڙهو اشارت ڪري ان مثال منجها
تنو ري اهي منزه منڊ ي قلب زبان ڪنا
تئين ڪلام ڪريم جو جل وعلا جيئو ٻه قسما
هيڪڙو ڪلام نفسي ٻيو لفظي اره ٻر
ٻهرو قسم ڪلام جو جو نفسي اهي
سو اهي صفت صاحب جي قائم ذات ڪري
سا وصف قديم رب جي هيئي هميشه وري
ٻن هندو هميشه ڪلام سو صفت صاحب جي
قائي نه تيڏو ڪڏهن جان ڪيتان جتري
نڪ اڪر اهين پهڻ نه آواز ٿيي

نڪ

نڪ مخلوق جيئو مو را اتهڪي نڪ
عبراني جيئو تهڪي نه سرياني تهڪا نڪ
جيئو عربي لغت جي پارا نڪو اول
تهڪي نڪو اخر اره نڪ سو رتهم نڪ
سيپارا نڪ لکجي قلم سن ٻر جي جي سان
نڪ جهي سڪجي هٿ سن تهم ڪا
سو اسان صحي منجهيو ڪني ويساها
جيئو تهڪي ڪلام رب جو ٻن قرانا
مخلوق نجيئو تهڪي هنو هميشاه

والقران غير مخلوق ڪلام الله عالم لڪن تا
جن جيو مخلوق تهڪي سي صحي تيا گمراه
پر ڪفر من جي اختلاف اره فتوى
ڏنا دانا تي تڪافر نجيبا مسائر جي
شرحم في اهي عبارتا مڪر جاتن لفظاهر ف

حرام جيائڙاه • ٻن ٻيو قسم ڪلام جو لفظي
جيائجو • اکر اهين تهم ڏين اوازو •
جهکي پڙهم تاجي سن رات روز مرو
ٻرن سندو جهجي ثواب بيان ٿيو
سنهم جهکي تاکتن سن هيکڙا ٿيو
ٻن اهي سو مصحفنم اسان هجن لکيو
ٻن ياسن وچه مصحفن جه اهي ميڙاٿو
اول اخر جهجو ٻرورجي پڌرو
اهين سيپارا تهم سور صحي سنهو
ٻرن جهن کنا جهجي جنبي منع ٿيو
قديم نجنبو تهکي جن پيدا ٻو ٿيو
قادر ٿهجي قدرت کري تهکي خلقيو
ٻر سبب ادب جي تهکي مخلوق چئبو
ٻن ناهي کهم مخلوق جي تور تصنيف سو

تو

ٻن سو تو کري دلالت کلام نفسي اٿي صحي
ٻرورهو • جيهم دلالت لفظ کري مٿي معني
عربي عبراني کري ٻن تهکي وصف کبو
اعجاز فصاحت ٻن صفت تمام جي هو
نازل ٿيو نبي اتي صلى الله عليه وسلم ٻن ايهم قسم ٻيو
ٻن انهم کري رسول تجي معارضو کيو
فرمايا ڪافرنکي ظاهر پڌرو
تا ايهو مثل فرقان جي کو کلام ٻيو
تا کنا انن مثل تهجي عاجز ٿيو سيکو
اي مرني صفت تمام جي جو کلام لفظي هو
ٻر جئبو ٻن قسمنکي صحي ٿيو جئبو
ايمان انبو ٻن قسمن اتي ويساه رکبو
سو اسان کلام صاحب جو ٻن ٻي مخيو
ٻر جبکو محي کدهم کري تردد

نجذه كلام نفسي جي رب جي صفت آهي
جن نه كا اكر تهم نكو آواز و تذه
كهڙ سڻو كلام سو حضرت موسى عليه السلام
ڏين كهڙ سڻي كلام سو ملك جبرئيل
جو انيو رسائي رسولني وحي واحد جا
زبان مسئلي جا عالم به جواب فرمايا
هيكڙن جيو هنيڙ رحمت كرين خداء
تذ درست آهي سڻن كلام رب جو ڀيم آوا
جيهم درست آهي ڏسڻ خالق جو قيام ڏيه ڀيم
صورتا كونه مقام قياس جو منجه طاجيجي صفتا
ٻئن جيو مخلوق تي قسم آواز جو قادر قدرتسا
جه دلالت تي كئي مني كلام خداء جل و علي
سوئي سڻو حضرت جبرئيل كانن حضرة
موسى آهي قادر جي قدرتكي وڏي وسعتا

ٻن صحي

ٻن صحي منجيو ٿس يقين سان صدق قلب جي
تا آهين صفت رب جي قائم ذات كري
ٿوري ذاتي هون سي كي فعلي وري
سي هي هميشاه ازل ۾ هندي سدا سي
نه جيو مخلوق مورا تنكي
نه كي جيئي حادث بلك قديم ٿي
مگر تعلق جو صفاتن فعلين جو مخلوقن سان
آهي سو تعلق حادث جيئو ڀيم شك شبهي
قديم جيئو صفاتن كي حادث تعلق كي
ٻن صفت رب جي جل جلاله آهين جيكي
ٿوري صفت ذات جي كي فعلن جي سي
تني سي نجيبي عين ذات جو نه كي غير وري
جيهم هيكڙو ڏهن منجا جو كانيتر وهو جي
سو نجيبو عين ڏهن جو نه غير تن سندو

بن جيهم هتكه شخص جوك سندس بوانكرو
سونه اهي عين شخص جو نه غير تهم جو
تن مجا ست صفت ذاتي تا لكن
فقط ذاتس رب جي جل وعلا اهي تعلق جن
هيكر و سمع تن مجا ٻن بصر بيو
ٻن علم حيوة قدرة ٻچهم ارادو ستو
كلام رب جو جل وعلا عالمن جيو اي ستئي صفت
ذات جي سني صحي سكو گن كتا نم اهي
ٻچار تا هين ان ست ذاا ٻن چار صفت
ذات سندي جبار هيكري واحد تت
رب جي جل جلاله جن هيكر واه بي
غنا تهم سندي مر هم عالم كا ترٻي
عظمت اكيجي جل جلاله سند س كبراء
جوتي بقا صاحب جي جن هو هند و سند

بن

بن بي صفات فعلي صاحب جي جون
اهي تعلق جنجو ذاتس بن س مخلوقن
جهر و خلو مخلوقن جو كر رزق ذين نجو
كر رحمت رب رحيم جي كر غضب ته سندو
كر جير و گرن منكي كمارن جيرن جو
كر جيكي اهين اهري بي مجا صفاتن تو
اهي قران كر حديثم بيان جن تيو
سي اسان مرتي منجي كنون ويساه كئو
ٻن صحي مخيوس صدقس كني ويساها
نجيهم قديم ذات رب جي جل وعلا هتي هميشاه
صفت ذات جي اهين قديما
تيهم اهين قديم رب جا جل وعلا سيئي اسماء
هوا جا نكيتان ازلم نه بوء تيا پيدا
توري اسم ذات جا كر صفاتي نالا

تنبن رکا يا پان کي اکي ازل کنا جل جلاله
هو خالق اسم صاحب جو جل وعلا اکي خلقنا
جڏهن آڳاڻ خلقيو نه هوا کو مخلوقن منجها
ٻين هو رازق رب جو جل وعلا جانکيتان پالو
ظاهر ٿيو اسم سو رزق ڏينا پوء حکم
ٻين اسمن جو ٻين انهن جهر و هو
ٻين جيک اهي جنک منجها عالمن
ڌار ذات صفتن رب جي سڌ نسبي اسمن
تنو سيوبي مخلوق صاحب جو مالک سنڌي ملکن
مرني پيدا پوء کيو ڏا تار ڏيه ڏي ٿين
نور نجيبو قديم کو موهم منجها ٿين
نوري ملک جن سي ک ارواح مخلوقن
ک حور ک غلمان بهشت جا ک جيکي ڏا الن
پرکا ٿين ري منجه عالمن جي اختلاف جو ٿين

کن

کن چيا ارڙهن هزار عالم کن اسي هزارن
انسان مرني عالم هيکڙو منجهان ٻکن
ايڏي سک ستار کي رب عالمن جل جلاله
ٻين ٻکيو عالم سڀني يا د کر هو
تجيکو ٿو لا قديم اهي جو هميشاه هو
جهر و ذات ک صفات رب جي ک اسم سڌ ٿيو
سو سيکو باقي رهندو دائما فاني نه ٿيندو
درست نه اهي موهم فنا هم جو
جيک اصل هو پيدا پوء ٿيو
سوم روبي فاني ٿيندو هيکڙو ٻيو
مکرات تولا هين اهر امخلوقن منجها
سي اصل نهو ازلم پيدا پوء ٿيا
اهي ٿن جي باب م اختلاف ف علما
کن کتابن ني اهي ٻجا را

صحي تفاني تنيدا سي اتني هندا هميشا
قلم لوح كرسي عرش لكنا عالم قولكي انهم
جيكي دوزخ ستو بهشت جهم جون روح بجا
انسانا و سند جو جري بو هد و اتو تن بجي رهي
مكنا جي بجي وجهه ذد بن جوا هي
انفا زياده ته جون ئي جي اهر قدر تي
زبانا عربي بجه جو ته نالو عجب
آنكوا سي سرن توري تبي فاني سون
ملا عجب تهم نكي ماروبو خلق تي مو
اصل كنا انسان خلقجي تو هري جده بن
انكر كنا مرن جي عجب تي خلقت پهر تده
تا عبار اهي بني كتا كن بر
صحي تا كنا بن هيكري ساعت تو اتي ناي
خلقبا اري و هيكري هانا بجا لحظي

ري ذات صفاتن ربجي كهكي نا بقا
كل شيئ هالك الا وجهه ات اهي اشارتا
صحي بن منجهم تا سجه س كني ويسا
بجيكي وعدا واحد كيا هجها بند نسا
جهر ثواب عملن صالحن اتي مولي فرمايا
صلی الله عليه وآله وسلم
ك كنا رسول رب جي منجه حديثن وعدا
تبي نه تفاوت تنهم نكو خلافا
لكن ان مسئلي اتي اتفاق علما
اهي كم كريمن جو وعدي جي وفا
ان الله لا يخلف الميعاد سنهو صاحبجي صفتا
بر جيكي وعيد فرمايا مولي ملك ديئن
جهر ايا او يا لا قرانهم كارن عاصين
صلی الله عليه وآله وسلم
ك جيكي وعيد نبي فرمايا اندر حديثن
خلاف كرنهن جي اختلاف لكن

کن جیو عالم کان سان سنهو
توفاء کرن وعید سندو لازم نجبو
بلک درست جیاء خلاف وعید جو
جن اهی خلاف وعید جو باب فضل سندو
خلف الوعید کرم عاقلن جیو
تیلاه عاصین کی قیام ڈیه اکو عفو کندو
جی نتیی خلاف وعیدم تعاصی جیئی نکو
بنی عالمن بابم هنبر فرمایو
تخلاف کرن وعید جو بن درست مو هو
تیلاهم کافرن کی قیام ڈیه عفو نتیندو
صحیح انهم قولکی عالمن جیو
امام اعظم بن انهم قولکی اختیار کیو
جی کرن درست هو رب کنا خلاف وعید
تهندی تیی بخش کافرکی بن قیام ڈیه تو

بر نمر هبوته ڈبهم مو اهکافرکو
تات درست نجنبو خلاف وعیدن جو
مگر عفو جو عاصین کی سو صحی رب کندو
پرانم ناهی مو رهم خلاف وعید سندو
جن اصل اکی قرانم اهی فرمایو جل جلاله
تمجا جنس مومن جی جی عصیان نکو کندو
تعذاب کرن انجو لازم مو رته هو
مگر اهی تمه جی حقم اختیار مهجو
جی کران تعذاب کریان تات فضل کبو
بر فضل مهجو عدل کنی پانا غالب هو
تات جذه اصلهم کنا انبرا کی یان جیو
تڈه کنا باب خلاف وعید جی بی مو رانه نیو
سنی مسئله شریعت جا سکی یاد کریو
جیکی اهین صفت صاحب جی پلاین بار

عـ جلد

بن جيكي اهين كمالات ربكي منجه ذات صفتا
تن كانيتر فوناهكوا اڤر انذا نريا
لكه كروريه يدم سي تيڠذا نيوارا
كير سكي تڠكي كرى بيانا
جي تن ون مريڠ قلم كرى مس سڤ دريه
اڤ مريڠ مبري كاغذ كري تينا
يكن تنس لكه ورهنجا مريڠ مخلوقا
تين كرجركي جهبڤ ري بحر عميق منجا
قل لو كان البحر مدادا لكلمات ربي لنفد
البحر قبل ان تنفد كلمات ربي ولو جئنا
بمثله مددا . سنذ ته صاحبكي جل جلاله
كجي ساراها . حمد ته كيمكي جل جلا
كور لكه ثناء . وملائكته
بوين منجيان ملككي سجي سجه منجا

جي اهين

جي اهين بند رب جاخا لو خلقيا جل وعلى
باتشاه ييدا كيا نسوري نور جل جلاله
انجه بكه نا او ذي تڠكي نكا اشتهاا
نك ڤين نكين سي نكاند رنينا
نك سمهن مورهم رات ذيها . نكا
حاجت سني ثلي ذو نكا شهوتا
نك جيبا مردسي نك عور تينا
نكا نشاني عورتن جي نكا مرسنجي سنكا
نك ويامن ويجن سي نكو كين نكاح
نكوتيي احتلام انكي نكا جنا بتا
نكا منجه نذا ري تڠكي اهين انرد
اهين كمن منجه قادر جي سدا يورا
جيك فرماني تڠكي سوي كرين تا
ري راضيي ربجي كرين حاج نكا

كي نيمان كين تاعدشكي امرسان خدا
كي خدانجي بشتجا كي ين دونغ جا
كي كلن مني مارن جي وسيا لكن تا
كي اهين اوتيار ب كناقادر ككرن
جده كري حكم وسن جو مولو منهن ك
نده تاهلا ين ككرنكي جيداه كري خدا
بن لكن كتابنم هيس هنجاه
نعالم جو ملكن جو ايا يو مولى جل جلاله
اهي سوودو كنون مرن عالمن كا
اهين سين جسن كنا ملك جبرا
توري جنن ك انسانن كاك بين تولنيا
كون برو ري قدرتنجي كناي جوده دني
وما يعلم جنود ربك الا هو سنهو سبوجا
اين متي مرن فرجوجون ناره

جهم تري ركجي فارغ ملكن تا
اهين ايتم تن سين جاماك معتبن تيا
وما منا الا له مقام معلوم كديو فرانا
كجي رب كرنجي جل جلاله سدا سارا ها
سي مو ر نكرين كده هم بي فرماني اصل
لا يعصون الله ما امرهم ويفعلون ما يؤمرون
اهرا خاص سدا عابد كني عباد تسن جانكر
خلقيا كجي برن مري يا نم جن مومن برنتا
كي اهين قيام م سدا ابناه
كي راتوديه ركوعم كي سجدي منجه سدا
كي اهين باب كارن قعدي منجه وينا
كي هميشاه تسبيح م برن حمد ثنا
نك كهجن بانيم نك تين سستا
درجن درا دني جي جل جلاله هميشاه تيا

الا قليل

[illegible]

يخافون ربهم من فوقهم اينله سكور ڽا
بن اهين سڤرتي ملكئم كنون چاري يڠ
هيكرو جبرئيل تن منجاجو ايلچي الله جل وعلى
اهي جوامين وحي جو ربنا روخدا جل وعلى
خبر ساي خلقكي وتنو خالق كا جل وعلى
اجي وبجي وجم وتيو نيايا . رساي
رسولنكي على نبينا وعليهم السلام ساي جا منها
بيو اسرافيل تن منجاصو رجهم هتاه
ربيو اوبتياري رزقنجو ميكائيل سناه
اهين جهم جي هتم ميه وحيه واواه
جوتو عزرائيل تن منجا سني يا دكجاه
جو اهي ملك موت جوماري جيرن كا
بن اهي كتابنم عالم لكن تا
تيلو عزرائيل كنا اهي ميكائيلا

بن يلو ميكائيل كنا جبرئيل اسرافيلا
براهي اختلاف انم تبين تن منجا
كهروا اهي يلو كنون وي تر يلا يا
كن جبرئيل جيو كن اسرافيلا
براهين ترجيح ذوه جبرئيل جي عالم كنيرا
بن جيكو بجي كذ هم هن مسئلي كنا
تك ملك يلا بشرن كنا كبشر ملكنكا
تو رسني جواب تهجو سان تفصيلا
تمنجا جنس انسان جي خاصا جي تيا
جهرا موكليا عالم ذوق اكي انبياء عليهم السلام
سي اهين سيبيتي يلا كنون مرن ملكنكا
بن ملكن منجا خاص جي جن جار مقربا
سي اهين يلا مرن بشرنكا جي نبين دارا
توري صحابن كر ممنكا كي ولين كنا

ٻر جيڪي آهين انسان مومن متقي نيڪ پڇاڻا
نوري صحابي هون سي ڪري وڏي نيڪ ٻيا
تني ٻلا ٻن ملڪن ڪنا جي جي مقرب سوا
نوري ڪروبي هون سي ڪري ڪامل عزتجا
ٻر ملڪ مرئي صاحب جاڳهان تون اوڏا
سي سڀ ٻلا ٻن انسان ڪنا جن تقوى نيڪا
سني مسئلا دين جا سکي صحيح ڪيجاه
آهي رهڪ ملائڪن جي اصل منجهاڻ
جيهم آهي زمين م مسڪن سند و مارن
ٻر اڃن ملڪ زمين ڏوه سر فرمان ڏنائين
جن مولو موڪلي تن کي ڪارن ٻان ڪسن
جيهم واهيو حضرت عيسى مرادر ٻسڪي اکي منجه اين
ٻن آهين ملڪن منجهاڪي ڪنون نند ٻرا
جي آهين سونهارا صورتم ڪرمهي جيڏ

عليهم الصلوة والسلام

ڪي ٻن

ڪي ٻن منجهان خلقتم ڪنون وڏ ٻرا
جن جي وڏائي جي قادر اهي ڪرا جل و علي
ٻن صاحب ٻکر انڌي خلقي سندي ملڪن
ڪن سي ڏناءِ ٻه ڪري ڪن چار جوان
الي اجنحة مثنى و ثلاث و رباع سنهو سان ڪئن
ڪن ڏناءِ انا ڪني منجه ڪتابن لکن
آهي ٻن عبارت اهري انڌه حديثن
تا هي حضرت جبرئيل کي ڇسا ٻکر انڌين
ويڪرائي ٻکر انڌ ٻن جي تهجي انڌي تارن جو
جن هند ٻوري تين سي وچه مشرق و مغربن
آهي ٻن ڪلن وچه جبرئيل جي ٻندن ٻجه ساوهن
ٻند ٻن ليکو ٻکين جو جي نڪا اڏامن
ٻرجد انيڊ وهنو وحي سو منجهه مرسلن
تنه انيڊ وهنو منجه صوره انسان جي ڪري ٻن صوره

عليهم الصلوة والسلام

تننا

كهم ڏٺون هو جبرئيل کي منجهان بين عليه الصلوة والسلام
ان صورة اصلي سند هئس م سنهو سان ڪين
مگر نبي اسان جو مهر سند و مرن صلى الله عليه وآله وسلم
ته به پر اڏٺس ان صورة تم ريهم شڪ شبهي
پهر وپير و زمين اٽي بيو منجه اين ٥
زمين اٽي جو هئو سو وقت اجياد لڳن
جو اهي جبل بند و منجه مڪي جله ساڀين
اهي ڏکن جي پار ڏو جيو عالمين
تهر هئي رسول کي سيد مرسلن صلى الله عليه وآله وسلم
تصورة اصلي ملڪيم جبرئيل ڏسين
سائي ساپوري ڪئي سندي سند رين
تن هو پهر اڏيه رسالت جا سيد عالمين
اٽين ٿي جو هئو سو رات معراج جون
هو وقت سدرة منتهى هئو سان هئين

ولقد

ولقد راه نزلة اخرى عند سدرة المنتهى ٥
منجهه قرآن پڙهن ٥ پر عظمت حضرت اسرافيل جي
سنهو سان ڪين ٥ جن اهين ٿڪي پن پڌرا جسا
ٻڪر انديين ٥ پر ويڪراڻي هيڪ هيڪڙ نجي ٿيندا ٻي ٻڪن
جيڏي موڪراڻي جبرئيل جي ٻڪر انديم مرن
ايڏي وڏائي ملڪنکي ڏني ڏه ڏناين جل و علي
پر نسبت عرش عظيم جي اي سڀ ئيندا تو اڏسن
پاڪي ته خالق کي جل جلاله جو ڪر ٻلڪه تن
سا راه صاحب کي جل جلاله سداتي ڪجن
پن اهي ڪتابن م هي سان سنهو
نجذه غالب ٿئي حضرت اسرافيل تي خوف خالق جو
تڏه سسي سو هيبت منجا ٿئي ڪنون نڍو
ونجي ٿئي مقدار تهجو جر ڪري جيڏو
ايڏي رب عظيم ئي سداثادر جو جل و علي

جل و علي

سنهو صفات نهجي ساڳي ثناء كرهو
بن آهي كتابن انهم پر لكيو
خالق آهي خلقيو جل جلاله ملك هيكرو
آدم جو ٻرف منجا بيو آڌ جيرو
ڏك جيرو وكاري ٻرف كي ته ٻرف اجاڻي سو
سو آهيشه صاحب جي ٻانپ منجه آيو
هنبر بري دائما سو تسبيح تيو
نه ٻاكي كرباته صاحبكي جو ڏو رب آهو
جن ٻرف ۽ جيري وجه كياء جورو
سبحان من الف بين الثلج والنار ايپرٽيو
بن آهي كتابنم اهري ٻجارا
تڏني آهي ملكنكي صاحب سكر آها علي
جن منجي كرين صورة ٻاهجي جيكاكرنسا
وري موتي ٿئين سي تهم تي صفتا

كذهم

كذهم كرين هيئت انسانجي كذهم بي وصفا
بن آهي كتابنم انهم پر لكيو
تمور بندسي ملكنكي منجا مارن كو
صلى الله عليه وآله وسلم
مكر جيكي نبي دني جوك كامل كريو
تيلاه تيڍو هئو ميسر كه كه صحابكي درس
ملك جو سني امر دينجا يارايا ڍركو

وكتبه

ترٽيو ٻن كتاب كريمنجا منجهم مر ٿئي
عليهم الصلوة والسلام
مكاجي نبين هنادڙه ڏنين دنيي جلو
جي نبين منجيا عليهم الصلوة والسلام آسان هم سيئي
آهين سي كلام رب جو سو هنا سيئي
آهي تنم صاحب جو جل جلاله سارهٔ ثناء
دين امر نهي تنم مولي موكليا جلو
بن آهين انم واحدجا وعيد ۽ وعدا

خبر ڏيو خلقکي وارين اوائرا ٠ موڙا
لهن وات تان تن جي سببا ٠ کانيئر وتن
کتابن جو مولي جي مڪا ٠ هو هيڪڙو
سا جي اگر وصحي سنڀاه ٠ سي سڀ
الٿات مارن اتي رسولن منجها عليهم الصلوة والسلام
مورته الٿو کتاب ڪه اتي تن انن ڏارا
تن منجها چار هوا کتاب جي وڏا ٠
توراة انجيل زبور تريو جوتو فرقانا
توراة الٿو حضرت موسي متي انجيل حضرت عيسي
زبور حضرت داود تي فرقان حضرت محمد
بيو هئو سا صحيفن جو جي ڪاغذ هوا ڪيا
تن منجها ڏه صحيفا هو حضرة آدم تي الٿا
پنجاه حضرت شيث تي ٽريه متي ادريسا
ڏه پڻ ابراهيم خليل اتي آيا صحيفا

عليهم الصلوة والسلام

عليهم الصلوة والسلام

اهي

اهي انهيءَ قول اتي ڪن جي فتوي
پر اهي ڪه روايتيم عالم ٿا ڪن
تهئو سا ڏه اگر وسندو صحيفن
هو الٿا حضرة خليل نبي ويه منجها تن
سبب ان اختلاف جي جنهن کي جون
تکجي نه کانيئر و کتابن جو ڏار اجي وڏن
جنجو ذڪر قرآنيم ڪيو ڏه ڏنائين
پر ايمان انجي مرن ڪتابن اتي جي الٿا ڪنايين
اهي احتياط انيم ور ساري سيڪن
بن اهي ڪتابنيم عبارت اها
توڙ و ڪتون مرن ڪتابنيم هئو تو راتا
وڏائي جي ته جي خبر ني جون
تهئو ته سکو بنيم لکه سند و سيپارن
سيپاري منجه هڪ هيڪڙي هزار سند وسورن

سو سورتون منجهه هيڪڙي هزار آيتون
تفسير بحر مواج انهي تا لکين
پر پو هئو هيڪ هيڪڙو سيپارو تهجو منجهه
پاره ماهن ڪندا هوا توراة کي سڀ سنڌي اُن
سو هئو ياد جي مانهن کي منجها نبين عليهم السلام
جي رندا هوا اس زبان اتي حفظ سارا هين
حضرت موسى عزير تن منجا تر يوشع لکن
جوتو حضرت عيسى سنهو هي ڪا ان
پر اُتي محض معجزو هئو سندو اُن پلن
ذني ياد ڪيري ايتري تنکي ذه ذنين
پن توراة عبراني لسان هئو منجا ڪتابن
انجيل سرياني هئو جيئو عالمن ٥
پن هئي زبان زبور جي يوناني لکن
فرقان ايو عربيم ميتي نور نباين

عليهم الصلوة والسلام

عليهم الصلوة والسلام

جو نسخ

جه نسخ کيو ڪتابن کي مرن اڳوڻن
پر آهي خاصو فرقان جو اهر و معجزو
جن ان ڪري رسول رب جي معارضو ڪو
ڪافرن بليغنکي نبي فرمايو صلى الله عليه وآله وسلم
جي جاندا هوا عربي کي جانڪتا ان جو رو
تا انيو مثل قرآن جي ڪو ڪلام بيو
توري قدر هيڪڙي سورة جو جاڳون ننڍي
جو هوء فصاحت ۽ بلاغتم جو ر ان جهو
پن ذي خبر غيب جي جهڙي ذي تو
تذه فڪر جيلا سيڪو ڪافر ڪري هو
مصلحت ڪنا يا نهم منجه مجلس مر يو
نه انکنا ان مثل قرآن جي عاجز ٿيو سيڪو
عاجزي جو سين اقرار صحيح ڪيو
معجزنا لو قرآن کي تيلا هم پيو

سيئو

سوا هي فصاحت بلاغت ۾ ڪمال کي رسيو
جيڪر مڙي هند انسانن جنس جنن سندو
پڻ پيلي ڪن پاڻ ۾ ملڪن کي جيڪو مخلوق
سي مڙئي بندن ان تي سڀيئي سندرو
تان بہ نہ مثل قرآن جي ڪو ڪلام بيو
تي هند تين مڙئي عاجز ته ڪنا انهم شڪ نہ

قل لئن اجتمعت الانس والجن علی ان یاتوا بمثل
هذا القرآن لا یاتون بمثله آکي پاڻ جيو جل و علی
پرا هي خاصو پر قرآن ۾ اعجاز اهڙو
پي ڪهم ڪتابن منجهان سو مو جو نهو
توري توريت ڪر انجيل ۾ ڪوري زبور توري
ڪ توري حديث قدسي ڪ ڪو صحيفو
پي فضل محض فرقان کي آکي عطا ڪيو
پران مڙن کي جيئو ڪلام رب سندو جل جلاله

ڪني

ڪني يقين وسياه ڪري سينڪي منجهو
يعني خبر الله تعالی ڪئي ڪتابن ۾
پڻ اهي ڪتابن ۾ اهي فرقانا
تهنا مڙ تيو توريت جو انجيل ان اتا
تہ پڇانا زبور جيئو تهان پيو صحيفا
پران مسلم عالمن جو اختلاف آه
تڃيڪي اهين سور ڪ آيت فرقان منجهارا
سي اهين. برابر مڙئي پلائي پارا
ڪ هي ڪري جيئي پڻ ڪنا وتري پلادا نا
ڪن جيو برابر وڪي جون پلائي تا
پر امام اعظم فرمايو رحمت ڪريس خدا
تہ اهين بجهت فرقان کي پڌري پيدا
هي ڪري جهت ذڪر جي پي سندي مذڪوره
تان جهت ڪري ذڪر جي مڙئي برابر آه
جيئو ڪلام رب جو جل و علی سيهم ڪي صحيفا

به جهت

برتيي ويتريلا تيم مذكور جي جهنا
تات جنهن مذكور ملوكون سي ويتري ٻينکا
جن کر سور قل هو الله جي سو ٿهاري ٽهجا
جهن صفت رب جي جل جلاله اهين مذكور
سائلي جيبي فضلهم تن سورن کنا
جنهن وصو عاد ثمود جو کي سند وفرعونا
ين جن اهي اية الكرسي هم واحد جي وصفا
سائلي جيبي تن ايتنا جنهن ذكر ٻا
كتاب فقه اكبر انبر لكيوا ه سڻي امر

دين جا اهي س هتجا ه ورسله

جو تا نبي منجيان عليهم الصلوة والسلام صاحب جي مكا
جي اهين ربا ر ربجا ساڻي پيارا جل جلاله
ين اهين بندا رب جا سند س مختارا
خبر ڏين خلق کي خالق جي پارا جل جلاله

ذات

ذات صفاتن سندي رب جي جل وعلى ڏين اخبارا
ين امر نهي اكي سندا جل وعلى کرين اظهارا
ين رسانين واحد جا وعيد وعدا
ين کرين بيان تا مارن تي امور دين سندا
سکي جن سي درست تيي اخرت دنيا
ين ڏين سر اهي مؤمنن کي بهشت کري تا
تا ڌريجارين کافرن کي جيري عذابا

رسلا مبشرين ومنذرين ه وصف انجي اه
سي اهين خير خواه خلق جا به کنکرا
اهي اجن تن جو رحمت سندي مولى جل وعلى
سي اسان نبي ڏني جا عليهم الصلوة والسلام مر تي منجيا
اول جنجو حضرت ادم اخر محمد مصطفى
عليه السلام صلى الله عليه واله وسلم
بر كانيزي هم تنجي اختلاف اه كن
جيو لكه نبين جو جو ٿيه هزارا ه

عليهم الصلوة والسلام
عليهم الصلوة والسلام

كن جيئن تنهن کي، جو ته هزار هوا
تان جنهن کي چياءِ انهن منجهه ڪتابن لکي
تعدد سندو نبين جي تعين ڪين ڪجي
بلڪ جيڪي انبيا نمبر آئي منجهياس سڀ
اهي احتياط انهن سڀني ياد ڪجي
منهم من قصصنا عليك ومنهم من لم
نقصص عليك نظر ڪجي ائي
تن مڙن نبين منجهان جي رسول هوا
سي ٽي سا ٽيره اڪر منجهه ڪتابن لکيا
اهي مرتبو ڳنهجو نبين اعلى عليهم الصلوة والسلام
پر فرق وچه نبي ۽ رسول جي سون سڻيجا
نبي جيڪي تنهن کي عليهم الصلوة والسلام عالم جون تا
جهڏوه اچي وحي واحد جو انسانن منجها
اڳي دين ڏني جو صاحب جي يار کلو

نڪري

نڪري عمل ته ني پان سوءِ تابع ته سندا
توري نهوءِ تڪليف نهڪي پر نجي وجوب
طريقا ۽ رساني دين ڏني جو بين مار ڪا
رجان هوئس تڪليف رسان جي نجي تا سو
رسول آهي ۽ اهي انهن فرق آئي چياءِ فتوى
ڪن ڪيئو فرق ني بيت وچه نبي رسولا
نبي چياءِ تنهڪي صلى الله عليه وآله وسلم ڪري تفسيرا
جهڏوه اچي وحي خواهه ڪ الهام طريقا
پرنڌ سي ملڪ ڪي پڌرو وحي جي ورا
رجان ملڪ ڏٺا ظاهر تان سو رسول آهي
پر نبي ۽ رسول ۾ شرط نجياءِ صحي قول ڪري
تڪونا ز هوءِ ڪتاب منٿ پار اصاحبي
ڪهو ن صاحب شرع جديد جا ناسخ اڳوني ڪا
نڪر اولو العزم ۾ چياءِ نبي شرط ي

[margin: صلى الله عليه وسلم]

كربان بيان تن جو ساري سكو بهي
اهي كتابنم سنهو صدق منجا
تكي مارو رسولن منجا اولو العزم هوا
فاصبر كما صبر اولو العزم من الرسل اهيجه تن جا
معني اولو العزم جي ين سكي ياد كجاه
جو هو رسول رب جو مو كليو مولي
كارن رسانن دين جي بين مارنكا
ين نازل كنو هو قادرته تي كتاب بانكنا
ك هو صاحب شرع جديد جو ناسخ اكو بكا
اهري صفت رسولن منجا مارو بنجه هوا
فتوى انهم قول اتي عالم لكن تا
هيكرو حضرت نوح تنمنجا بيو خليل خدا
تريو مهتر موسى جوتو حضرت عيسى
بنجو سرورسين محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم

عليهم الصلوة والسلام

جواول

جواول هنو خلقتم اخر ظهورا
مولد مكو جهجو مدفن مدينو اه
ب حضرت داود كي نلينكيا تيلاه ان منجا
جيلاه نهي زبورم شرع جديدا
تكي هوا احكام تهم مكر حمد ثنا
ك وعظ ك نصيحت ك قصا اكو نجا
بلك هنو عمل حضرت داود جو متي توانا
بركن بين فرمايو عالمن كنا
تا اولو العزم جنجي تنكي جي صابر متي بلا
هنو صبر جنجو وترو بنا
تن بنجه بيا ين ليكيا اكين اتي اكرا
حضرت يعقوب يوسف بيو ين اسمعيل داودا
ين ليكيا حضرت ايوب كي ذهمتن منجا
بن اهي كتابنم سنهو سبو جا

تمن سڀني رسولن جي عليهم الصلوٰة والسلام اهي وصف اها
جن هون اجا تحقيق پر پاڪ ڪولي سا
مگر جو حضرت يوسف کي پاڙن ويڪو نبي ڪن
هٿان سون هنو ڪولبي عليه السلام ڪري پلڪ ظلم جي وانا
پن هيي نه نبيائي ڪنهن کا عورتن منجها
ني سعادت مردن کي اکي ڪئي عطا جل و علا
ڪن ڪتابن ۾ لکي آهي بچارا
تهي جي عورتن کي نبوت ڏنيا جل و علا
هيڪ بيبي مريم تن منجهان بي بيبي حوا
ٽي بيبي هاجر تن ڪنا چوٿين بيبي سارا
پر ني قول آهي ضعيف ڪيون لکن تا علماء
مو نبي نه ٿيو ڪو مرد ڌارا ۔ وما ارسلنا
من قبلك الا رجالا نوحي اليهم هيس هنجاه
پن نبي ٿيو نه ڪنهن کو غير انسانا

نکو منجهان ملک نکو جنن کا
ني شرف ڏنو انسانن کي صاحب فضل سا
پر آهي جان کلام الله م اهڙي بچارا
نشان مو ڪلي رسولا آهي جا ملائک منجها
جاعل الملائكة رسلا ڪڍ ٻو قرآنا
ٿهجي عالم معني ان پر چون تا
نه ات مراد رسول منجها معني لغوي آهه
جو اني ڪي پٺن ڏوه وجهم نيايا
پر ڪونه امر انکي عمل جو صاحب جي پارا
نکا تکليف ته ني دعوت جي نکو ني بنکا
جيئو صاحب شرع جو نکو صاحب کتابا
پن آهي جان قرآنم اهڙي ٿو ره
نکي هنوار سو لڏني جا جنن جي قسما
يمعشر الجن والانس الم يأتكم رسل منكم

اِتِ اهي اشارتا تهجي ٻن جي عالم اهائي معنا
ته نيڌ هوا جن کي پيغام نبين کنا عليهم الصلوٰة والسلام
سي نبي تهجي قوم کي هوا رسانيدا
رسالت جي ملڪن جن جي معني ايهم اه
نجيبي معني شرعي جا منجهه انسانا ٻن هوا
نبي مري ڪامل منجهه عقلا عليهم الصلوٰة والسلام
توري نبدائي ذيهنم تپن سجان هوا
نکونادان تنهم پاڪ غفلت کا
خلق ۽ خلقت ۾ مرن کنا اعلى
عيبن کنا سين ٻن اهين منزها
جي اهڪا لڪن انسان کي پچي جن کنا
جهر و مرض کو جو ڪ ذا بابي قلبا
ڪِ ڪرائي زبان جي ڪِ اثر جريائي جا
ڪِ ڪمي مردي ۾ ڪِ جيڪي عيب سيا

تن مرن

تن مرن کنا پاڪ کيا اکي انبياء عليهم الصلوٰة والسلام
ٻن اهين سي امين رب جا پاڪ خيانتا
سچا سيکه کا لم اکا ها ڪِ ڪذبا
توري خيانت ڪِ ڪذب تور روڪ و يساري
منجا • توري امر منجهه دين جي ڪِ سندي ڪم دنيا
ٻن اهين خلاف وعدي جي کنا مري منزها
ٻن اهين ڪتابنم سني ياد ڪجاه
تجار تول اهين اهڙا کنا هن منجا
هوا پاڪ جن کنا مري انبياء عليهم الصلوٰة والسلام
توري بعد نبوت جي ڪِ اکا ترو انها
توري قبل بلاغت جي ڪِ پچانا تهان
اهي ان مسئلي اتي پرهن جو اجماع ٥
ڪونه اختلاف انم ڪهم عالم کا
تن جاتن تولن جو سنهو بيانا

هيڪڙو ڪفر ڪذب سو تري پن خيانتا
جو نو خلاف وعدي جو صحي سڀ آ
پرا هين ان جي تولن ري جيڪي گناه بيا
آهي تفصيل تن جو هنين لکنا علماء
تا هين معصوم نبي ذني جا بعد نبوتا عليهم الصلاة والسلام
جن تي نه گناه ڪبير وتن هتا جاني جان
منجا اٿي پن اجماع ڪيو عالم ڪونه خلافا
پرا هين چار مسئلا بيان صورتا سوا ڄم
هيڪڙو تين ڪبير وسهو ڪري بعد نبوتا
ٻيو تين ڪبير جو اڳي نبوت ڪا
توري هو جاني بجي ڪي سهو جي سببا
ٽيو تين بعد نبوت جي گناه صغير
توري جاني بجي عمدا ڪي سهو طريقا
چوٿو تين صغير جو قبل نبوتا

توري

توري تين جا سر ڪي وبسا ري ڪنا
تان ان جين مسئلنم عالمن جو اختلاف
پر اصح جيا ان قول ڪي سڀ هو سچ منجا
ته آهين معصوم نبي مرني بعد نبوتا
جن نه ڪو ڪنا ان صغير وتيي نه ڪو ڪبير نا
نه ڪو جا ندي بجندي نه ڪو سهو طريقا
نه ڪو وقت ڏمر جي نه ڪو حال رضا
نه ڪو وقت صحت جي نه ڪو منجهه مرضا
تيلاءِ تيا ڪريم سڀ امام امت جا
سند هين متابعت جو امر ڪيو مولى
[illegible]
تجيڪو قول فعل ٿيي ڪه نبي هتا
تنابع تين وڙ تهڪي امتي تها بن
تنلهم مات نبين جي عليهم الصلاة والسلام حجت جيا آه
تهر واعتبار ڪيو انکي جهر وقول ڪا

جل جلاله

جي مات كناه كه نؤل اٿي تكر ڏناه
رضا ۔ مگر سهو جا اجتهاد جي تهين بن اختلاف واه
تڪتيي اوُ نبين كناه مؤراتيي نسا
پرجن جيؤته تيي سي بن جون تا
تناه كناه انهن ظاهر كري شرعا
مگر تيي نبين كي عليهم السلام تهن كري تحا
موجب مرتبي قرب جي اهي تكليفا
جون انهن قسم كي كناه نبين جا عليهم الصلوة والسلام

حسنات الابرار سيئات المقربين ۔ عالم جوئا
بن جڏه تيي سهو اجتهاد جي كه نبي هتا
تڏه سكوني اعلام كري اكو تهن كا ۔
جانا منجهت هجي فرصت تيي نكا
ني اهي خصوصيت نبين سن صحي سنجي
ني سيئي قول اصح اٿي جنهن كي مون لكيو

سومري

سومري بعد نبوت جو بيان صحي هئو
پر اكا تري نبوت كا جيكا عمر هئو ۔
حكم تنهجو عالم انبر فرمايو ۔ تصحي
قول كتاب جي تهرؤني جنبو ۔ جهرو
بعد نبوت جي تفاوت نكو ۔ اهي
متاهم مرتبو نبين سندو ۔ عليهم الصلوة والسلام
بن معصوم اهين ملك رحجا كناهن كنا
توري كناهن كبيرن كنا توري صغيرن كنا
توري جار مقرب سي توري كي بما
اهي انهن قولاتي جياء ۔ فتوي بن دائم
عصمت تنهجي سني ياد كجاه ۔ پر دار انهن
ملك معصوم تجنبو كوه ۔ توري صخا
هئو سوك كورلي وڏو ۔ توري بشارت
بهشتجي جنكي اهي تو ۔ كه توري اكي بلاغت

ڪنا مري ڪو ٻيو ٥ اهل سنت جماعت جن
ان مسئلي تي اتفاق ڪيو ٥ ۽ معني جا عصمت
جي ساڳي ياد ڪر هو ٥ جن ڏي ٻنديڪي
منڍني مرتبو اهو ٥ جن واقع ٿيي نه ته هتا
موراڻ ڪو ڏوه ٥ پڻ تين ڪناه جو ته ڪنا
جائز مور نهو ٥ بلڪ واجب آهي تان ڪنا
ٿيي ڪناه نڪو ٥ انهن نبين ۾ ملڪني نه پسند ڪو ٻيو ٥
پر جيڪڏهن هو تن ڪناه جو درست شخص هتا
مگر ترڪيس منڍني جل جلاله پاڪ ڏو هتا
جن سڀي هم عموم نٿيي هتا س ڪو ڪناه
تمنجه غير نبين ۽ ملڪن جي انهن جون رهان
حفظ جيئوان کي عصمت ٿي نه آه ٥
جهڙا صحابي کي هواڪ اهل بيت منجها
پڻ ڏين بشارت خير خاتمي جي ڪسندي بهشتي

ئي پن

ئي پن غير نبين ۽ ملڪن کي درست ڪنا
تيلاه ڏني بشارت بهشت جي نبي صحابن کا
سڀني مسئلا دين جا هيس هنجا آه ٥
پڻ صحيح منجهم تا سچ س ڪني يقينا
نسائي رسول باهجا هاخاص ڪنا عليهم الصلوة والسلام
جن تا رسائين امت کي نيا پار ٻجا جل جلاله
مور نلڪا اين لڪه ڪا واحد جي وحيا جل ع
جهم جي رسان جو امر ڪيو مولى جل جلاله
تو ٿري آهي اعتقادي امر سو ڪ عملين منجها
تو ٿري هو پن خوف ڪني ضرر جو تين دين
رسائيڻ ٥ پڻ آهين نبي مري پاڪ غر لڪنا عليهم الصلوة والسلام
جڏه نبوت ڪه نبيڪي عليهم الصلوة والسلام آڪي ڪيني عطا جل جلاله
تر ته پڄانا موقوف نٿيي مور هم موتي سا
تو ٿري حال حيات ۾ ڪ بعد وفات ٥

بن اهين پاڪ احتلام کنا مري انبياء عليهم الصلوٰة والسلام
اهي احتلام شيطان کنا ريهم شڪ شبها
ساري رکيو نبين کي عليهم الصلوٰة والسلام ضرر شيطانا
بن جدا کرين قصد قرار جو نبي ڏني جا
ته ڏه اچين ننڊ اکين ۾ هيون بيدار
سهنو نبين جو وحي جيا انهيء سبب کنا
وضو بن ڀڃي ته تن جو سمهڻ سر اصلا
اي خاصيت نبين کي عليهم الصلوٰة والسلام اگهي ڪيئي عطا
بن موکلن جو رسولن نبين جو ماڻهن ڏوه
تيو جي تا ڏين خبر خير شر جي خالق کنا انس
سو اهي فضل رب جو احسان ته سند وجه
پرجي کڏهم مولي موکليو مور انبي کو
نکو اطلاع ڏنا ڪنکي گن کي خبر
تين سو عدد جيئو ظلم مور نهو

مالك بهجي ملڪ ۾ جيڪ کري سو
تناه اعتراض کهکي تئي کيا کو
تات موکلن جو نبين جو اکي پان کيو
جي رسانين خبر خير شر جي نيا پاڏنو
سو اهي فضل صاحب جو کرم سنورو
بن صحي منخيوس سجه س کني ونيساها
تا هين مرن مخلوقن ۾ صحي نبي پلا عليهم الصلوٰة والسلام
بن رسولن کي نبين کنا فضل زياده
را اهي تفاوت پاڻ ۾ [عليهم الصلوٰة والسلام] صحي نبين کا عليهم الصلوٰة والسلام
هيکرا ٻنڃان پلا کنون اهين بين کنا
ولقد فضلنا بعض النبيين على بعض
هيس هنجاه بن اهي صحي رسولن پانم تفاو
اصلا تلك الرسل فضلنا بعضهم على بعض
سني کن کجا بن اولوا العزم جي رسولن منجا

سڀ مٿاهان ٻڌنا ۽ پرم نو مٿاهم منبر محمد مصطفى
جو امام مرسلن نبين جو، تاج اصفيا
او سيد سنڌو سين افضل کل کنا
مرسلن مخلوق قائم وتر ويلا يا ۽ مو رحجي
کو نهين مرهم خلق وچا ۽ مولي تهکن جل جلاله
مو کليو رحمت عالم لاءِ ۽ وما ارسلناك
الا رحمة للعلمين ۽ فرمايو الله جل جلاله پر اهي
اختلاف عالمن جو نه احمد ٻچانا ۽ صلى الله عليه وآله وسلم
ٻيو اهي کهر ويلو کتون اولوا العزم منجها
کن حضرت ابراهيم جيو جو خليل خدا عز و جل
کن حضرت نوح جيو وڏي عبادت سڀ ڪيا
کن حضرت موسى جيو جو کليم سنڌو سو
کن حضرت عيسى جيو جو سچو روح الله
پر فتوى انهم قولاني عالم لکنتا ۽ تيلو بعد

عليه السلام

نبي جي

عليه السلام

نبي جي حضرت خليل آه ۽ ته ٻچانا حضرت نوح
جنبو تهان پوءِ حضرت موسى ۽ عليهم الصلوة والسلام
نه ٻچانا حضرت عيسى تهان پوءِ بيا عليه السلام
بن پلا بعد نبين جي عليهم الصلوة والسلام انسانن منجها
اهين اصحاب محمد جا صلى الله عليه وآله وسلم سنهو سبو جا
ايڊو وري پي پابم تن جو تحقيقتا
سني بيان تهجو سکي ياد کجاه ۽ بن جنيکي
هو انبي کر رسول اگيان مهڊ محمد کا صلى الله عليه وآله وسلم
هندي هئي نبوت رسالت تن جي حياتي ڏهر
جو وفات کيا، تو نبي تيا تن ماکه بيا
بر رسالت حضرت محمد جي اهي هميشاه صلى الله عليه وسلم
مورنه تيڊو نبي کو بعد مصطفى عليه وآله وسلم
هندو قائم قيام سڀ دين محمد صلى الله عليه وسلم
مورنه تيڊو منسوخ سو هندو جا کيتان

نوري هوا جيئي م حضرت سليمان جي جن شيطان
نين هو طريق بادشاهي جي نه نبوت وانگر
مکر نبي اسان جو محمد مقتدى صلى الله عليه وآله وسلم
تهجي رسالت عام تئي مرن مخلوقن ڏانهن
اهين امتي تهجا مارون جن ملکا
ين نبي کي رسول اکيا جيکي هو عليهم السلام
سي سب هوا امتي سچي رسول سندا صلى الله عليه وآله وسلم
ين صحي سيني سرور جا هوا خليفا
دليلان مسئلي جا عالم کنائي جيا
إني جاعل في الأرض خليفة فرمايو خدا
ين اهي دليلان جو عالم لکن ثا
جن هئي نبوت محمد جي صلى الله عليه وآله وسلم اکا ري سينا
كنت نبيا وآدم بين الروح والجسد چيو نبي نور
هدى ين جيلاه هوا مرني نبي اکيا ناب محمد جا

بيا دين مرب منسوخ ثيا انهن جي سببا
ين جيکي اکا ڙا هوا نبي کي رسول بيا عليهم السلام
هندي هئي نبوت رسالت تنهي جي قوم ڏانهن
برنه موکليو مرن مارن ڏوه کو هيکر وتنا
تيلاه هندا هوا زماني منجه هيکري کئي انبيا
مکر نبي اسان جو مير محمد شاه صلى الله عليه وآله وسلم
تهکي رب رسالت ڏني جل جلاله مرن مارن لاءِ
نوري مشرق م نوري مغربا تيلاه چيو
قرآن مولي ملک خدا قل يا أيها الناس إني
رسول الله إليكم جميعا سنهو مومناه
ين جيکي هوا نبي کي رسول اکيا ڏني جا ڏنا
هئي نبوت رسالت جي تنهي محض مارن ڏاه
بي کهن ڏوه نهوا مولي موکليا نکي
جنس ڏو جنن جي نکي ملکن لاءِ

نيلاه فرقان نسخ ڪنا ڪتاب اڳوڻن جا
پاڻ فرقان نه ٿيڊو نسخ جا ڪيتان
پڻ نيلاه ميثاق ڏنه نبين سن ساٻي بول ٻڌا
تجيڪو رهي جير وان منجا ڪاهجي امتڪا
جه ڏنه م ظاهر ٿيڊو حضرت محمد عليه السلام
نه انجاه ايمان ته اڻي پڻ ڪجاه ٻيليا
پڻ ڪجاه خدمت حبيب جي هيس هنجا
سو ڪيو قرار نبين مرن منجه صاحبجي درگاه
لتؤمنن به ولتنصرنه انهن اهجا ا ٥ پڻ
جڏه ظاهر ٿيڊو آخر زمان ۾ حضرة عيسى عليه السلام
اللهي ايڊو اين ڪنا متي زمينا
تڏه هندو ناب خلق اڻي احمد جي طرفا
پڻ عمل ڪندو شريعت اڻي سندي احمد عليه السلام
ڪندو عمل نمو رهم متي انجيل ٥ نيز پڻ

عليه السلام

والسلام عليه الصلوة

دليل ان جا سڻهو مؤمناه ٥ تاهي رسول رسولن جو
حضرت محمد شاه ٥ اهين رسول مرني امتي تهجا
صلى الله عليه وآله وسلم
جهڙا اس اهيم امت احمد صلى الله عليه وسلم
پڻ اهي رسالت حضرت محمد جي اهل بهشت جي ذاه
توڙي حور ڪ غلمان سبي توڙي ڪي ٻيا
پڻ هئي مرن از واحد وه تهجي رسالتا
پڻ هئي سين حيوانن ڏوه رسالت مصطفى
نيلاه ڪه ڏني شاهدي تهجي رسالت لا
پڻ هر ني بڪار تيا ڳواه نبوت جا
پڻ اهي رسالت شفيع جي صحي جمادن ڏاه
جنهن ناه حيات ڪ نڪي از واحا ٥
نيلاه ٻهلن وڻن تي ڪيا نبي ڏوه سجدا
پڻ جنڊا هو سلام سيد تي ڪيئي شوق منجا ٥
مارون هو تنڪي ڪنهي سنيدا ٥

صلى الله عليه وآله وسلم

صلى الله عليه وآله وسلم

پڻ شاهدي رسالت جي هوا سي ڏيڏا
ڪوڻ سان ڪريم جي پڻ ون هوا ايڏا
مارو ونڪي ڏسندا ايڏي وير هوا
پي سيڻي ڪرامت سندي حضرت محمد
پڻ سائي ڪنانين ڪي معجزا عطا صلى الله عليه وآله وسلم
جي ميڻي خلاف عادت جي ظاهر ٿيا
تنس سوٿي سچ نبين جو صلى الله عليه وآله وسلم پڏرو عالم ڪي
پرهوا سين م اڪرا معجزا محمد جا صلى الله عليه وآله وسلم
ٻهر هوا سي حساب ڪنا اڪر انداز ٻا
پر وڏو مرن معجز تم محمد جه اهي قرانا
جو باقي رهيو قيام سيڻي نبي ٻجانا صلى الله عليه وآله وسلم
سو اهي هادي خلق جو پيغمبر پڌرا صلى الله عليه وآله وسلم
ڪري هميشاه هدايت مونائي مورا
عاجز ڪنا عرب ڪي معارضي ڪنا

ناه فصاحت بلاغتم ڪو مثل فرقانا
تو ڏي خبر غيب جي پڌري پيدا
جيڪي ڪذري ويئي پڻ جيڪي ايڏي ايا
پڻ جي ورپو پر جي تهڪي ڪنائي پيرا
تمو رهم پرانو نتيي تو جا نڪيتان
جن پر جي تن متو مجاس ور جه نڪا
قاري خوش پرن مڃا سنيڏر سننا
پڻ اهي سو محيط ڪنون مرن علمن ڪا
تو ڙي علم اڪو ٽن جا تو ڙي پوين جا
پي پڻ وير مڃه معجزيم اتي ان ڪنا
جن انيدر قران جو مير محمد شاه صلى الله عليه وآله وسلم
ته نه لکيو پر نو ڪ ظاهر م اڪر ڪن اتي اصلا
نڪ ويتو ڪذهم مڪتب م مورا
جن سوائي قران اهر وا پر اعجازا

جهڙي مثل ڪنا عاجز سڀ ٿيا
ٻي اهي امر عظيم ڪنهن عجيب اعلى
تان سو ڪامل حبيب معجزن پارا
پڻ اهين قرآن درج تنا ڪنهي معجزا
ڪتاب سيرت شامي ۾ ٻي اهي بچارا
عجيب ڪي اهين معجزا سڀئي محمد جا صلى الله عليه وسلم
جي اهين پروڙيا قرآن ڪنا حديثن دارا
سي پڻ اهين تڏهن ست هزار ٿئي جو حساب جي پار
پيا جيڪي پروڙيا حديثن ڪنا تن ڏنڌي مونکي
سي اسان منجها مري سڀئي يقين ڪنا

بيان نزول حضرت جبرئيل عليه السلام

پڻ اهي ڪن ڪتابن ۾ اهڙي عبارتا
تا آلتو هو جبرئيل حضرت آدم ڏوهه وٽي ڪري
وحيا مري سڀئي جما ۾ ٻارهه مرتبا

چار پيرا حضرت ادريس ڏوهه نوح نبي ڏوهه منجها
پا ٿيتا اليه مرتبا حضرت ابراهيم ڏوهه چار يعقوب ڏاهه
ٿري مرتبا حضرت ايوب ڏوهه چار سا ڏوهه موسى
پڻ حضرت عيسى ڏوهه اٿيو سو پلو ڏهه پيرا
چوويه هزار مرتب آيو مير محمد ڏاهه صلى الله عليه وسلم
ايڏ افضل رب ڪيا مير محمد سان صلى الله عليه وسلم
پڻ لکن ڪتابن ۾ سنهو سبو جا
تمرن نبين منجها عليهم الصلوة والسلام عرب پنجه هوا
جي هوا عربي زبان ڪري تا ڪالانيدا
هيڪڙو حضرت اسمعيل تن منجها جو اصل ۾ ٻن
عرب جهم جي اولاد ٿي پيو عرب ڪوئن جون
پيو حضرت هود صالح ٽريو جو تو شعيب لکن
پنجو حضرت محمد عربي صلى الله عليه وآله وسلم جو سيڪا رسلن
پيا مري عجمي هوا عربي ڪون ڪهن

عليهم الصلوة والسلام

عليهم الصلوة والسلام

لغتن جي سرياني هيءَ ٻن عبراني ڪري
ان ٻن لغتن ڌاراني کان هيءَ لسان نبين

بيان حضرت خضر عليه السلام

ٻن آهي اختلاف انهم سنڌ و عالمن
تحضرت خضر کي ڪ نبي چئبو ڪ منجهان وليئن
ٻ صحي قول نبوت جو سنهو سان ڪاتن
ٻن سند هيس حياتيم اختلاف لڪن
ڪي جن آهي فوت ٿيو ڪي حيات جو ٽن
ٻ فتوى حياتي آئي ڪي عالمن
آهي سڪوت تهجي ٻجهرم ڪاملي ڪن
ڪن ڪتابنم ٿي عبارت آئين
ته نبين منجهان چار رهنا حياتم آهين
هيڪڙو حضرة خضر ٻن منجهان ٻيو الياس ڪ ٻين
سي ٻئي ٻيڪ ڪنون دريا م ڪارين

تريو حضرت عيسى جو جوٿين آپ آهي
جو تو حضرت ادريس جو بهشتم ڪاري

عليهم الصلوة والسلام

بيان ذو القرنين

ٻن آهي اختلاف انهم عالمن سنڌو
تذو القرنين جو هئو والي ملڪ جو
ڪ هئو سو نبين منجهان ڪ ولي سڪو ٻو
ٻ صحي قول ولايت جو نبي نه چئبو
ٻ ٻي مرتي ڪلام تنهم جو ذو القرنين و ذو
آهي قرآن ڪريم جهجو ذڪر ٿيو
منجهه مانئي حضرت خليل جي ظاهر جو هو
ٻن مصاحب حضرت خضر س هندو هئو سو
ٻن سو هئو پادشاه زمين م نمرود ڪنا ٻو
صاحب تهجي تصرف م عالم سي ڪيو
هئو مشرق مغرب وجهم سو پادشاه ٿيو

ياني ذوه حياتي جي هلي سو ويو
تان تيو نصيب نه تهكي پين پاني جو
پن بند بدايا ياجوج ماجوج جي هفت جوڙ
وجيو ۝ نالو سكندر ته جو كتابن لكيو
ڀريو ذو القرنين جو هو جهكي جون ننڍو
سو پن پائجي وقتم پاتشاه هئو ۝
بعد زماني حضرت عيسى عليه السلام جي ظاهر هئو سو
سو موڙ نهئو اسلام م كفر تي مئو
سڀني امور دين جا پجي تحقيق كريو

بيان لقمان حكيم

پن اهي لقمان حكيم م اختلاف پڙهن
تكهئو نبين منجها كنا ولين پر فتوى
ولايت اتي ڏني عالمن ۝ سڀني مسئلا ڏنيا
سكي ياد كجاه ۝ واليوم الاخر

بجو

بجو ڏينه قيام جو صحي مڃيم ته اهي
تحقيق سو اچنو ربهم شك تسبها
إن الساعة لاتية لا ريب فيها كڏيو ورانا
پن جيكي هاين امور اخرت جا منجه كاين لكيا
جهروم ن مخلوقن جو جي صاحب كناجير
ك جهروجير وتين تن جو مرن پچانا
ك وري سوال قبر جو ك سندس عذابا
ك بستاني قيامت جي قرب جي ويرا
ك پچانو ڏينه حشر جو جو كنون ستر انواه
ك لنكن وات صراط كا ك تورن اعمالا
ك بهشت ك تن جي ماري ك حور ك ميوا
ك دوزخ ك جيك تنم اهي عذابنكا
ك سايو جو عرش جو ك شفاعت انبيا
ك شفاعت صالحن جي جي نبين دارا

ڪِ حوض ڪوثر حبيب جو ڪِ درخت طوبیٰ
ڪِ ديسن لقاء رب جو مِلِ وِ ڪِ جيڪي تو لاءِ ايا
جنجي ڏني خبر آڪي اسان هُم ڪا جل جلاله
ڪِ ڏني خبر جنجي نبي نور هدیٰ صلی الله عليه وسلم
سي اسان مڃي مڃيا ڪني ويساها
اندوس ايمان تن اتي سچي يقين ڪنا
تا ني تفصيل تن سند و سڀنهو سڀو جا
مڃن اهي مڃن مخلوقني اهين جي جيڏا
توري عالم ڪِ صالح سڀ ڪِ ولي ڪِ انبيا
ڪِ جن ڪِ ملڪ سي ڪِ جيڏا تو لاءِ ايا
تان ڪرهو ياد ڪيري موت جي مڃي موقوف
جي تن جي دنيه هزار ورهن جا
ميري پاتشاهي عالم جي ڪو خزانا
تن ڏيئي جوڙي ڪفن جي نيئي لنيدا

ان

ان ڪفن تا اما لبيو ڏرون نڌيدا
اهي ته جو ايتر و پانڪه ڏني منجا
سو مورا جم وساري رکج ياد سدا
ولا تنس نصيبك من الدنيا پرور جاتا
اهي ذڪر موت جو وڏن عملن ڪا
پن ڪرهو سانباهو موت جو اڪي موت ڪنا
سمر ڪرهو ساتياه سنبهي سفر لاءِ
اهي سفر وڏو ڪنون ڏاڍو ڏاڍا يا
ساءِ سهڪو سو ڪري نبي جي فضل سان

بيان ملك عزرائيل عليه السلام

پن اهي ڪتابنم اهري نجارا
نه اهي مولي مقرر ڪيو ڪڍن روحن جي
ملڪ عزرائيل کي جو مقربن منجا
سو فرمائين رب جي جل علا و ماري تو جيڏا

توري انسانن منجهان توري حيوانن
توري وڏا تنهن جهڙا اُتي هئا
توري ننڍا تنهن جن کي مهاڪارا
تن ماري عزرائيل تو تن مرڻ ڪا
قادر جي قدرت سين جل علي وي ارواحا
تو ڏيها ڏينه نهاري تختي ۾ جا ڪنس رکيا
جهم اجل مخلوقن جا آهين سڀ لکيا
جن ڏسي پنا ڏيهڙا روح وڃي تنجا
پر ناهس قدرة ايتري ري فرمودي ڏاڍا
تو تي ساه مهي ڪنا ڪِ ماڪو نبي مجتبا
جيڪو پُجي ڪنڌ هم ڪري تر ڏاڍا
تجي مرڻ هيڪڙي ساعة عالم ۾ مارو ڪيتا
هيڪڙا منجهان مشرق ڏوه ٻيا مغرب ڏاه
ڪسي پون ڪه جنگ ۾ هزار هيڪا الله

ڏمري

ڏمري پون هيڪڙي ساعت ۾ ڪئي حيوانا
ٿم ملڪ موت جو رسند و کهڙ مرڻ ڪا
جواب تهجو ٻن پتي عالم لکن تا
هيڪڙو نه آهي عزرائيل جي وڏائي اها
جن حاضر آهي پيه اڳيان سڀيا ٻي دنيا
جهڙ رکي طبق طعام جو ڪيڏه رکي مهڏا
سو جو تو دڙ ڪاري هٿ پاڻ بار ننا
هيڪڙو مشرق پار ڪنا ٻيو مغرب جي طرفا
تو مير پيو وڃي ڪلس روح مرڻ جا
جن اتي موت جي قادر ڪئي قضا
سو نه آهين فرمانم عزرائيل جي ڪئي ملڪ بيا
جي تا فرن عالم ۾ وٺن ارواحا
جن پنا ڏيهڙا مارين تن ڪا ٥
وتو ارواح تن جا وٺين عزرائيل اکيا

جڙو

سو ٻنو حاضر ڪري تنکي منجهه خالق جي درگاهه

حتى اذا جاء احدكم الموت توفته

رسلنا ان اهي اشارتاه

بيان سڪرات

ٻڌ صفت سڪرات جي موت جي سنهو سو جا
نه اهي آهکيري ڪنون موت جي ورا
جن ڪرڪا سائي جلي ٻکري جيري ڪلي سا
ڪِ هنجي ڪه جيري مُرسکي هزار تراريننا
ڪ وادو ودي ٻيون ڪري جيري ڪرسنا
ڪ ڪارهين پائي ڪوسي ڪنيم ڪهم جيريڪا
تين اهي ڪرائي موت جي اڪرائن ڪنا
سائيم سائن سهڪي ڪري ٻهجي فضل سان
سائين رکه مُنڏي جل جلاله دادائي موتا

بيان عذاب قبر و راحت او

ٻُن منجهان سجهه س امور قبر جا

جڏهه مارو توفوت تيي لڏي ڏني ڪنا
تڏهه تيي قبر تهجي منجهه ٻه مڪانا
ڪيو هوءَ ملڪن جمير ميت جو جهم ماڪر منجا
تيي نه تهم ماڪه ڪنا تفاوت اصلا
توري اوڏو مڪان سو ڪِ ڪنون اڳا هم اره
انهم پر جاري تيي قادر قدر تنا جل
ٻن جڏهه نيي رکن قبر م مارو ميت ڪا
تڏهه پيري قبر تهڪي ٻن پارسيا سواهي
پيرن قبر جو مرن مارن لاءِ توري
مومن هون سي ڪِ ڪافرن منجا
توري مومن صالح سي ڪِ عاصين ڪنا
توري نندا هون سي ڪِ وري هون وڏا
مو نجين نه ڪنا مگر انبياء عليهم الصلوة والسلام
پر پيري مومن صالح ڪيو نکي ڪيني زمين مان

نه ڇجانا فراغت ٿيي وري سڪايي سا
وتي ڏهاڙين کي ڏاڍائي منجها ٥
قدر موجب ڳناهن جي ڪري ساجا
مگر ٿيي فضل رب جو جن عاصين سان
تنکي سڪايي جڏي جتر اڪري نڪا (جل جلاله)
پر رهي پر ڪافرن اتي باقي هميشاه
ساوڙ ڪري مؤمن تي تن سهڪي سڀا جا
پن منجهوس سوال قبر جو ٿيي سو صحيا
جڏهن رکي مار و ميت کي موت منزل ڏاه
تڏهن اچن ٻه الهي ملڪ رب سندا جل جلاله
ڪڪي اڪي جنجي صورت تم ڪارا
پونت ٻوار نڪن ڪني هيبتا
منڪر نڪير جنجو نالو مشهور آه
سي اچي داخل ٿين قبر م قادر قدر تا

جن آئي

آئي وڃن روح ميتم کي ڏيکارين تا
جهن ٿيي جواب جي قدرت تهم کا
پن راحت مشقت جهن پروري سيڪا
پر ٿيي جير وتهرو جهرو منجه دنيا
پن اٿيارين وهارين تهکي پڇنس لفظ هما
من ربك ومن نبيك ومن دينك ڏي تن جوا
تڪهڙو رب تنهجو جه توکي اپايو جل و [illegible]
ڪهڙو نبي تنهجو ڪهڙو دين سندو
جان هند و مؤمن سو تا جواب هي ڏيندو (صلى الله عليه وآله وسلم)
الله ربي ومحمد نبيي والاسلام ديني انهم [illegible]
جنڏو ٥ ته الله رب مهجو جو عالمن الله جل و علا
پن محمد نبي مهجو صلى الله عليه وآله وسلم دين اسلام ما (جل شانه)
تڏهن جو نس ملڪ رهجا جل و علا راضي پي منجها
تن سمه سڪ تي تو سهس سڪ ڏبا ٥

اهي ماڪ تنهجو بهشت ۾ اذابو مولى جل جلاله
ين ڪرين موڪرائي قبر ۾ تنهنجو مومن لا
موجب مرتبي تهجي تيي وسعت سا
ين ابتي ڏينس قبر ڏوه دري بهشت منجا
سو رهي راحت رحمت ۾ تا قيامت ڏيها
۾ جان ميت ڪافر هوي ڪ منافق منجا
تان جترو نه ڏيندو مورهم جواب ملڪنکا
جند وخبران مذڪور جي منڪي مونهڪا
تنڌه سوري ڪريندا قبر تهجي ملڪ بهشند
هندس ڪرنهجا ڪندس عذابا
ين دري ڏينس ابتي دوزخ منجارا
سو اهي سوال قبر جو متي مرن ميان
جي هلنا هن عالم ڪنا وچو پاروهن
توري مرس هون سي ڪ عورت هون

توري هن امت منجا ڪ اڳين امتن
توري هون انسانني ڪ منجاء جنن
توري هون مومن مطيع سي ڪ منجا عاصين
توري منافق هون سي ڪ ڪنا ڪافرن
پر اهي ڪه روايت ۾ سنهو سبو جا
تجيکي اهين ڪافر بن منافقن ڏارا
جي هو ظاهر ڪفر ۾ لڪندا نلوڪا
تنکي پڇانو ناه ڪو قبرن منجارا
پرکندا ملڪ عذاب تنکي پڇا اين ۾ سوالا
ڪتاب شرح الصدور ۾ پي روايت ۾
ين اهي اختلاف بين تر مسئلي ۾ سند و عالمن
هيڪر و مسئلو تن منجا اهو تا لڪن
تڪو اهي سوال قبر جو متي نبين عليهم الصلوة والسلام
ڪن جيئو سوال ناهڪو مورا متي تن

ڪن جيئن نه ڇڏيا سنهو سان ڪاڻ
بر ڇڏن سنڌي تن جي طريقي لڪن
ٿيا مورن نه ڇڏيو تنڪي ڪنا ڀلي عقيدن
ٻلڪ ڇڏيو انڪي حال امتين
تا ڪه ڏنا اٿئي ٻاهجا متي ڪهڙا مورن
ته ڇڏانا ڏيڊن مرتبا قادر منجهه قبرن
ٻئو ٻن اهي ان مسئلي م اختلاف علما
نڪوا هي ڇڏانو قبر م صحي شهيدنڪا
ڪن جيئونا هڪو نا ڪوڪن جيئو
ٽريو ٻن ڪيو رجي فوت ٿيا اڳي بلوغ ڪنا
ڇڏيم تن جي اختلاف سڀ نجاه
ڪن جيئونا هڪا انتي ڇڏا اصلا
ڪن جيئو نه ڇڏيا مرئي صغار
نوري ڪيو ڪبير پيا ڪي جنڪي عقل ناه

بر ڪند

بر ڪندا ڪيو رن غير عاقلنڪي ملڪ تلقينا
سيڪا ڏيڊن لفظ سي جنس جواب ديلا
بر فتوى اهي ان ٻي منجهه ترن مسئلن
تڪو نه سوال قبر جو متي نبين صلى الله عليه وآله وسلم
نڪو شهيدن اٿي نڪو نا بالغن
براهي ترڏدا نم سنڌو ٻي برهن
تڪهري لغت ڪري انسانڪي ملڪ سوال
ڪن ڪن جيئو نشريا نيم سيڪهم ڪي ڇڏن
اهي لغت ايهم سنڌيائي ملڪن
ڪن جيئو عالم منجهه ڪتابن لڪن
ٻجن سيڪله شخصڪي سنڌ هيس لغت ڪري
ترجيح ڏني عالم انهم قولڪي
ڪتاب فتح الرشيد م ايئر ٿوائي
رحمت رب رحيم جي ڪنون وڏي اهي

بن منخيس راحت قبرجي عذاب ىهم جو
جي كبا انسانيس صحي ججا ننا پو
مومن صالحين س رحمة باج رب كند
ذبين كشاذكي قبرجي كنون سماو
موجب مرتبي عملن جي تن موكراني هو
جوري جذين تن ذوه بهشت درواز
منخهم موري تن وت سراسر سبز
تيي قبرتن جي حقم باغ جنت جو
كرم تدنس كيتر افادر كريدو جل وعلا
برمنافقن كافريكي صحي عذاب كبو
تنكي كبين قبرم ايراند اتو
جوري جذيدا تن ذوه دوزخ دري جو
تيدي قبرتنكي تنور جيري جو
سوعذاب قبرجو تنكي هميشه هندو

دائم

دائم ذينه قيام سيئ متان ننويدو
بنوبت تنكي كبو عذاب وذو
نكر حكم مومنن عاصين جوجيا اهرو
تجن س تن منجا اكو فضل كند وجل وعلا
سي جنا صحي عذاب كنا ذسند اندولو
جنس عدل كندو تن عذاب كبو
برسو كامدت كيتري جترا كريدو
ذهن بتاندر شخص جه قبر منجه تيدو ف
ته بجانا كرم س قادر جي جل جلاله دفع تيدو سو
ركه رب مهجانه كنا اسان عفو كيو
ين اهي كتابنم ايهم سدسنهو
تجمي رات ٢ ذيهنم عذاب ميت متاتوري
كافرهو ٥ متاني كتابم ايهم برتوجو
قادر جي كرم كي جل جلاله كونه پاندرو

[illegible]

ٻن اهي ڪتابن ۾ انهن پر لکيو
تحقيق ميت بعد وفات جي دفن ڪرڻ تي
جهڙو ڪا ڏوسيه جو ڪي پانهنجي منجه بدو
ڪنهي هيو سوري اتي مارڻ شخص کي
ڪهم اڳاهه ٻيا بانهم مري سو بيو
تنهکي ٻن بعد وفات جي پچائو تيندو
نعمت عذاب انهن ٻن انهن ماکي کيو
قادر حي قدرت کي جل جلاله وڏي وسعت هو
ٻن اهي ڪتابن ۾ سني صحيح رسکو
تحقيق نعمت کهني قبر جي ڪي عذاب انهن جي
روح جسم ٻن کي صحيح تيي سو
نتيي فقط روح کي نه فقط جسم کي هو
صحيح انهن قول کي عالمن لکيو ٻن اهي
ڪتابن ۾ سني يا ذکر هو تعذاب نعمت قبر جي

آهي

اهي اهي اهو جن خبر تنهجي جيرنکي مونهم
ڪان پوءِ نوري سمهي ميت برا ونجي شخص کو
اوڏو سمهي تهکي منجه پاکرڻ کيو
تين خبر تنهجي سکرڏکرجي جيرنکي نهو
نکي ڏسي وهاريدو ميت کي ملک کو ڏسندو
اهي امر قبر جو عالم غيب جو پر اهي
عالم منجه شهادت جي انسان جيرو
اهل شهادت کي عالم غيب جو پر ونه پندو
مگر نبي ڏني جاکي ڪامل اولياءَ
کي جنکي پرورائي منڌي تنهجي قدرت کا
سي پرورين احوال قبر جا قادر حي کرما
جنهن پرورائي تنکي غيب جا اکو امور نيا
سالن هجو بيان کريان سو سني يا ذکجاه
جن اهين کلن مٿي انسان جه ملک پوتيا

جلع

تالکن عملت هجارات روز مرا بر کلن اتي
جه شخص جه وبنا لکن تا سوندسي تنکي
کدهم ساعت کا نکا سني تواترن جي
نکو کو ننکا اهين ملائک رهجا عالم غيب جا
تات تد سند و تنکي کو کامل نو سواء
بن بيو متا لته جو سني ياد کر هو
جن جبريل حضرت دوه ايد و صحي هو
اني وحي واحد جل جلاله هو سانيد و
تني هند وهو مجلس مجمع مارن جو
نرتا ذ سندا هو ملک ي رسول سو نهار و
تا کندا هو تهس کا ي نبي ذني جو
يرحي کو هند وهنو ته مجلس مارو ات بنو
سونهند وهنو ته ملک ي مو را د سند و
نکا تهجي کا لري پرو ر يد وهنو

ملک

ملک عالم غيب جو انسان شهادت جو
بن اهي کتابنم صحي سنجاه
تجي دفن کيا هيکري قبرم به شخص هيکاند
هيکر و صالح تنم ٻيو عاصي اه
تماکهم رسن راحت صالح مرد کا
بن رسي عذاب عاصيکي قادر قدرتا
تين هيکاندا هيکري قبرم نعمت عذابا
مورنو تجي امر هيکري جو لنکي کبي ذاه
کوري مرس مومن عورت ربي اهل کتاب
کنا جن هو يهوديايي ک نصارن منجا
سلحا بلمني حملم اکي خلاصي کا
جو بار تهجي پيٽم سو مسلم جو ويا
جنبو مسلمان تهکي والدجي سببا
کبي نه کيو رس نعمت قبرم عذاب مانرکا

موريسي ضرريار كي تهم عذاب منجا
ايڏي سگه صاحب كي جو كامل قدرتا

بيان نشاني قيامت

بن جيكي نشاني قيامت جي فرمائي الله
ک فرمائي رسول ڏي جي سڀ محمد شاه
جهر و نكرن امام مهدي جو ک سند و دجال
ک الهن حضرت عيسى سند و بن ڏوه ايتا
ک نكرن دابة الارض جو ک ياجوج ماجوج
ک وري ابرن سڀ جو الهندي پارا
ک وري نشاني بي جيكي ان ڏارا سڀي
سڀ اسان منجي سڀ سر كني وسيا ها بر ترتيب

ظهور جي تن جي لكن تا علما **باب امام مهدي**

تن پهرو ڏي نشاني قيام جي امام مهدي
جو هند و كنا اهل بيت نبي جي منجا سادات

سو هند و كنا اولاد حضرة حسن جي والد
جي طرفا بر هند و حسيني سيد سو والدا
نالو محمد تهجو ابن عبد الله
لقب مهدي تهجو جو اهي مشهورا
تيد و ظهور تهجو مديني منجا ٥
سو هلي مديني كنا ايد و مكي ڏاه
تتي مارون مرندا متس بيعت لاء
سو تيد و بادشاه زمين جو قادر قدرتا
عالم سڀو تي تيد و هتم تهم كا ٥
مشرق مغرب وچم تيد و سلطانا
بن پريد و زمين كي صحي عدل كنا
جيهم پري هندي زمين ظلم سا كا ري ايفا
بندا سند هس زمانم ميه موچارا
بن كنا ايرندا تهجي وقتم او پر بوتي

بن تيندا مارو غني كنون منجهانهن جي وقتا
كنكي غنا ظاهر جي كنكي سندي قلبا
جيكو كبند وصد قوپ هجي مال ملا
تمو نلهند و شخص كو جو وني تنهن كا
بن مرو كبجو جو يانس پوندا چرندا
مو نكندا كذهن تن كي ايذاء
بن بن چذيندي اوكا ريو مال بيت منجها
جهري كاني سون جي كـ كذ ربي كا
سو مهدي كندو كافرنس صحيح قتال وذا
تيندي عزت اسلام كي تنهجي بركتا
انهم پرس جرا كندو ست وره پورا
ونجي كندو بيت المقدس ۾ اخر سكونتا

بيان دجال

براتجا هندو حيات سو يلو منجه دنيا
تان تو رهم دجال ظاهر تيندو لعنت كرنس خدا

فتنة

فتنت جنهجي وڏي كنون مرن فتنتا
جو تو جا تيندو بليت يانكي الله كو منجها
تيندو منجها ملك عراق جي ظالم سو تيندا
سو كافر هندو ساحر كنون گندو سحر وڏا
توكو تيندو مارن كي ياندو كندو فسادا
جندو منجهو الله كري منكي مارو نا
بن تيندا امتحان الله جا جل جلاله وڏا مارنساه
جن ظاهر تيندا دجال هتنا مومرو وڏيرا
جن كري ونجو رسم مارو تا تيندا
توكندو دجال امر اين كي تو سايو ميهرا
سي وسا تيندا ميه كي قادر قدرتا جل جلاله
بن تو جندو زمين كي تا وبرتن اپرا
ساتي اپرا ئيندي او برنكي اذنس مولى
بن اجبو جندو زمين كي جان كنون وبرانا

تجيکي باقي هون تو منجهه کاني ربي سوندنا
سي سيپيي کرن کدي کري بيدا
ساکدبو چدبدي اوکار تو ما سون ربا
بن هندو تهس ذکر ماڻين جو نهر يا تکا
سبب تن جي خراب کند و مار و کنيرا
بن هندي صورت بهشت جي تهم سن همراه
مٿي صورت باغ جي و تنو بو نند و سا
بن هندي صورت دوزخ جي همراه تهم سان
تو ذسبو چير و جهم برنند و ظاهرا
تو چند و ظالم مارن کي سدکنو بدرا
تجيکو چيو مهجو کند و قبولا
ام وجند سن تهکي بهشت م کني سان رضا
جيکو چيو نه کند و فرند و من کنا
تهکي وجند سن دوزخ م ذکو جي دمرا

فرمايو

فرمايو رسول رب جي مير محمد صلى الله عليه وسلم
تني بهشت دجال جو واقع م صحي دوزخ آه
دوزخ جو دجال جو سو بهشت جا نجاه
تات جيکو ڏسي ان بن تولکي مومن کنا
سو ورهڊي دوزخ دجال جو تر سي بهشت کا
بن منجها فساد ن دجال جه اهر و سنجاه
تکون نکريد و هيکري مرد کي مومن منجا
کن سو حضرت خضر جيو کي بسو چو نتا
تهکي کونيد و بان ذوه ممنکي منجه الله
تا مومن ذيد و شاهدي سچي صدق منجا
تن اهي تحقيق پر دجال بي حيا
جو تن کو رو سي بر کذب کار سدبا
تهجي ڏني خبر ماکي محمد شاه صلى الله عليه وسلم
تده قتل کند و ان مومنکي بدبخت دجالا

هني ترار ٿهڪي ڪندو ۽ پٺوت وچا
ٻن موتي جيا ريدو ٿهڪي قتل ٻچانا
ٻي هند و امتحان اڪي سند و محض مومن سان
جڏه جير وٿيدو سو مومن ٻهارا
تڏه وري ڪوٿيدو ٿهڪي دجال پان ڏاه
تانڌيدو مومن بيوم تبو جواب تهم ڪا
ٿهاني اساڪي سيلي ٿيي ڪني توڪنا
تاتن اهي دجال تحقيق ترنهم ڪمانا
ڏني هيي خبر تمجي نبي نور هدى صلى الله عليه وسلم
تڪندو قتل هيڪري مومن جو صحي دجالا
موتي جيا ريدو ٿهڪي ٻچانا قتلا
ساهاج عجيائي واقع ٿيي هاڻي توهنا
سيي اوتا تماجا مري اساڪي مرنا
جڏه پي جي فارغ ٿيدو سو مومن صدقو مني

تڏه

تڏه ٻڌو پيرو قتل جو تهجي دجال ڪندو سعيا
تان موهم قدرت نلهندو قتل تهم جي لا
توري ڪندو فڪر ڪناهزار حيلا
نڪ ڪرندي ترار تهم نڪ ڪاٿي ڪا
جهير وهن نموهم منجه ٻهن جي تولا
ٻن موتي قدرت نلهندو وري ٻهارا
ٻني جيارن ڪهم ميتجي ان هيڪر ٻدا
ٻن ظاهر تيدا فساد ٻياته دجال هتا
ڪندو ڪني خلقکي ظالم سو ڪمراه
مڪر جنکي ڪندو عالمن الله جل جلاله
سيئي رهندا امن ۾ اڪي احسانا جل و علا
ٻن لکن ڪتابنم سنهو سبو جا
تجيني اڳه دجال جي ڪاڻي هند يسا
هنديس بني جهري برابر ڪلنسا

كذ نه هندي تهكي منجه اكه جي مكانا
بلك هنديس ماكان اكه جي اسي جي صورتا
جيڏو تيي كن دراكه جو وڏائي يالا
بن لكيو هندو بن اكين وچ دجال جي كافر جو
لفظا • اكر تهجا هيكرا ابن كنا جدا
تو پڙهندو تنكي سيكو ماڻهن منجا
توري هندو مومن سو كافر منجا
توري هندو بر توكي نامو رن ملا
ان بن نسانين گري سڃاڻندا تهكي مومنا
اكي تهم ركا بيا جل جلاله اي بي نقصانا
تشبب تن جي سو تيي ظاهر عالم لاء
تا هي دجال شقي بي كور وكذابا
بي اهي ودو احسان رجبو قادر جو كرما
سو دجال قرندو عالم م كني سكائي سانا

كذر كندو سيكهم شهر كون منجا
مكر ٿي سنكندي تهكي قدرت مو رهم كا
تداخل تيي كذهم منجه مكي مديننا
كندو فكر حيلا كنان دخول تن جي لاء
براكوم كندو بنا هم ان بن ماكن كا
هندا اتي كرين تن جي ملا ئك وينا
جي تا كندا حفظ بن سندو دجال جي هنا
تن بن شهرن يلندو ه مومن بچو ايدا
اچو كنا شر دجال جي اسو اتيدا
تو خراب تيندو نه كري دجال لعينا
براسي نسكندو مو رهم ان بن شهرن ڏاه
كن كنا بنم بي بچار لكن
تدجال داخل نه تيندو بن منجه بن بن ماكن
هيكرو بيت المقدس م بيو جبل طور جو

اِن جي ماڪنم مٿو رهم نه پهندو وچيو عالمن
مڪر اڪو ڪندو رحمت سين جن مومنن
سِي پن صحي پچندا مهر سين ڊار اچي هندو
سو دجال جبر يدو زمين م قدر حاليه ڏهن
صحيح انهم قول ڪي لکيو ڪتابن
تا تري ڏيه هندا وڏا ڳنون فرمايو پرهن
هيڪڙو قدر وهجو پيو مٿا مهيني لکن
تريو هفتي جيڏو سنهو سان ڪن
باقي ستر ڏيه جي پاسي تيدا ئي گهن
جيڏا ڏيه عرفم اڳهم تا تين
سڀي اموره دينجا سکي ياد ڪجن
پن اهي ڪتابنم اهري پڃاڻا
تجڏه ظاهر تيدا دجال جا فساد ڪنيا
اچو سندي خبر تهجي امام مهدي کا

نڌه ڪندو

نڌه ڪندو وچڙ ڪارته اڇي مهدي مهدا
اچي ڪريدو جنگي تهين وڏا اقتالا
ڪهندو لشڪر منجا دجال جي ڪافرن ترا
پرتيدو قتل دجال جو مهدي جي هٿا
انهم پرجاري تيي تقدير سندي خدا
پراچي تيدا ملڪ شام بني ميرانا
توري لشڪر مهدي جو ڪي سندو دجالا
ته وقتم مدد ڪريدو مومنن سين ملڪ جو
تولي جل جلاله

بيان حضرت عيسى عليه السلام

نازل ڪريدو ڪرم سين حضرت عيسى کا
سي الهي جوتي آپ اتا زمين اچي ايدا
تيدو ملڪ شام م پن نزول سندو عيسى
ايريدي پار دمشق جي جون الهندا
جو اهي وڏو شهر شام م پدرو مشهورا

عليه الصلوة والسلام

طريق الهن جي نهجي هئي لکن تا
ٿهندا وڃن ملڪن جي الهنديو را
متي بکر اندي بن جي هٿ هنداؤ رکنا
پرندهم ايندا الهي جته مناري برا
جواهي اپرندي بار دمشق جي لچو ڏکه بار
تا ايندا هلي کري بيت المقدس ڏاه
تهر تيا هندا کارن نماز صبح جي مؤمن ميڙانا
جي هندا تکبير تهجي تا شروع ڪندا
براڱجان لهندا نبيتي تان ايندو حضرة عيسى
تهر ڪندا بتم مهدي جي مرني اقتدا
توري حضرت عيسى عليه السلام توري کي با
جو فارغ ٿيا نماز کنا سي مؤمن سکورا
تو اتي هلندو حضرت عيسى مرن نماز نيا
کري قصد دجال جو سي نکرندا

توري

توري مهدي تن منجا توري کي بيا
اچي رسندا دجال کي بهر مقدس کا
تڏه اچليندو نيز و باهجو حضرة عيسى

عليه الصلوة والسلام

تهس کسي پندو دجال بي وفا
رهت وري ايندو نيز يم سندو دجال لعنه
کافر سو خراب تيندو صاحب جي فضل
تيندي خلاصي عالم کي ته مفسد جي شر
تيندو تا ئيد دين جو قوت اسلاما
ته پڇانا مهدي جي تيندي وفاتا
نماز پرندا مؤمن ته تي دفن پن ڪندا
پن موتي حضرت عيسى قتل کريندو کافر

عليه السلام

وري بيا جيکي ايندا اسلام تا تنکي ڇڏيندا
جيکي نه انيدا اسلام کي تنکي کهندا
موهر نکندا جزيو قبول که کنا ايدو

عالم سڀوئي اسلام ۾ ته ڀلي برڪتا
مؤمن نه هندو ڪافر ڪو مهتي زمينا
ٿيندي ظاهر برڪت منجهه تهن زمانا
ٿيندا ميوا پاڻي سڀ اموليجي مهر اجل جلاله
ڪيترن پوکيم برڪت ۾ سڀ امور ندا
ٿيندي خوبي عالم ۾ بتوئي پيدا
ٿيندي عدالت خلق ۾ ويندا ظلم وڃا
سيه نڪار بڪر نس ٿا هيڪاندا ڦرندا
ٿان مؤمن نڪرندا ڪڏهن پهنڪي ايذاءُ
ٻن وهن ڪهي جن پاسنم پونندا چرندا
نڪو سانڊو ٿين س نڪو ڏنار
ٻن تا ڳاهه چرندا پاسنم ڪهوڻه ٻيليدا
ٻن ويندا ته وقت ۾ حسد مارنکا
نڪي هندا بغض عداوت نڪ ڪذب دغا

ٻن

ٻن ٿيندي محبت مارنکي ڪني عبادت ذاه
جن تا سجدي ڏوه هيڪري حب ڪنون ڪند
ڪنا مرهم دنيا ۾ جيڪ تهماه
ٻن مال نزد مارن جي ٿيندا ڪنيرا
ٿيندو غني سڀ کو قادر جي ڪرم ماعلي
جيتا ڏيندا هيڪر اصد قا ٻين ڪا
تني مؤمن جليدا تنکي غنا جي سبدا
ٻن رسندي پادشاهي حضرت عيسى جي مريم
عالمگا ٥ مشرق مغرب وچ ۾ سڀو تيدو سلطنا
سڀو ڇبرا ڪندو حضرت عيسى زمين ۾ ست
ورهيه پورا ٥ صحيح انهن ۾ قولڪي عالم لکيتا
ته پڇاڻا وفات ڪندا ڏني ڏوه هلندا
ٻن اهي حديثن ۾ سڀهو سڀو جا ٥ ته انجان هندا
حياتيم حضرت عيسى ٥

بيان ياجوج وماجوج

تان توهين ياجوج ماجوج تيدا زمينتي پيدا
جي اهين ٻئي قبيلا وڏا ڪنون انسان منجا
سي اهين ڪنا اولاد يافث جي جو سند و حضرة
نوح ويا هي رهڪ تنهي ٻري ٻروم ڪنا
ٻنيا بند سڪندر جي تا رهن هميشاه
ٻراهين سڀئي شخص سي ظالم اظلما
اهين مري ڪفرم عالم لڪن تا
اهي ڦرن مارن مارنجو تن جي رسما
ڪي اهين ننڍيرا قدم ڪراتن جيڏا
ڪي اهين دڙڪا ڪنون جيڏا ون وڏا
ڪي اهين قدر جهم ويه ڪرنجو دڙڪائي
پاراسي اهين ڪنا تيم اڪرا ٻين انسان ڪا
اهين مرن مارن ڪنا نو يانڪان وترا
اهي ويامن ويجن تنم ڪنون اپارا

تين

تين ڪن ڪن شخص ڪي تن منجا ويا هزارا
جهاه جڏه اخر زمانم پيدا سي تيدا
تيد و حڪم نڪرن جو تنڪي مولي جي طرفا
تڏه تنهي بند سڪندر جي تکي سي ايڊا
تهه حڪم ڪند و حضرت عيسى جي قادر
قدر تاه تاء وتي ونجو مومن مرفي جبل طور ڏاه
متان ياجوج ماجوج تنڪي ڪرين ڪو ايذا
تڏه وتي ويد و تنڪي طوراتي حضرت عيسى
ايذا ايسي عالم م ياجوج ماجوجا
سي اچي ڪندا زمين م فساد وڏيرا
تا ڪهيو ڪيڏا تو لاسي ڪو جيڪو ڪولهندا
توري منجا جنس انسان جي ڪي حيوان منجا
توري ات کهاتي ڪرم و ڪي قسم سو منجا
ٻن جيڪڏهم تو مرند و مار و ڪو سڏهن جنس

عليه الصلوة والسلام

ڪنا

تن نہ رندا تھکي ورھو سو کيدا
پن جيک کاہ زمين م ھر ٿو تا ھندا
سوالو ڀرٿو ساعتم کا يو چڏيدا
جيک سکو ھندسو ڏہ پاھجي نيدا
پن اچو کدہ کندا جڏھم کہ ڏرياء و تا
تڏہ پيو پاڻي تھجو کنو سو کا پيدا
جڏہ فساد رسندو تھجو و نھجي نھايت کا
کون کري سکندو تلنس مقابلو مورا
تڏہ ھٿ پيدو تنکي تکبر کندا
اچي ھندا تير پاھجا پري اين ڏاہ
سي قدرتس قادر جي کاراتي ڦرندا
تا پا پا صورتم تا اھين رت پرتا
پي ھندو امتحان رب جو تن مفسدن لا
تہ تين و تر امتاني م تکبر کنا

تھر

تھر جيندا مفسد سي ھھرا الفاظا
تجيھم غلبو کنوس تن اتي جي اھل زمين سندا
تيھم کنوس غلبو ميتي اين جي اھلا
پر ھندي مومن اتي سختي ڏئہ وڀرا
پن ھندي صورت قحط جي ڏيھرا ادرا
نکا ھندي طاقت ايتري مومن کي مورا
تکرين ياجوج ماجوج سين جنگ کا اصلا
تڏہ رجوع کندو حضرت عيسىٰ ذو رنجي
درگاہ پن مومن مري اکي ڏوہ کندا التجا
کندا تضرع زاري راتو ڏينہ دعا
تڏہ قبول کندو دعا تن جي مولو مھربان
موکليندو مندي کيا قادر قدرت سا
جھڙ نکرن م اتي ڪيکر بچي سچن پيدا
سي اچي پيندا کندم ياجوج ماجوج نکا

كائي كندا تنكي ماري مردارا ۵
خراب كاريدو تنكي قادركين هتا
سيبئي ساعتم هيكري مري سي بندا
جذه تحقيق ثيدو مومن كي سندو وان امر
تذه الهندو حضرت عيسى مومن سجبل طور تا
اچي نو سندا زمين تي صانع صنعتا
تان الهندا مه زمين تي دبدتن سندا ۵
ثيدي سبحيم زمين م كنائي تن منجا
موره ليندو قدركرات جوكو فارغ ثنابا
تذه پن عاجز ثيدا مومن كنائي كا
پن وري بهار دعا كرندو حضرت عيسى عليه السلام
پن مومن موتي كريم ذوه التماس كندا
تذه پن كريم قبول كندو عرض تن سندا
مولو موكليدو قدرتس پكي كنون وذا

وذي كچي جنجي كركا ترائن جا ۵
سي اچي كنندا ياجوج ماجوج جنكي مه زمين مثا
نيئي وجندا تنكي بهر زمين كنا
بر بچي رهندا زمين م هتيار تن جا
توري سنكه بثيي توري تير تكا
ميرنو مومن تنكي انيو يا رهيدا
ثيدو بار تن منجاست وره سجا ۵
پن ثيدو حكم ميهن كي صاحبجي يار
سي وسندا قدرت سن صحي ميه وذا
ڏوئي بوئي زمين كي پاكسي كندا
پن ثيدو امر زمين كي موليجي طرفا جل و علي
ترابراء اوبيرپا هجاء ميوا پاكيزا ۵
پندي بركت زمين م كير كنان ثيدا
ثيدي سهكائي مارن تي سكار سونها

بيان دابة الارض

ذکر منجي سکه تيدا راحم رحمتا جل جلاله
کا مدت کذ رهندي کيتري انهنم طرنقا
ته پڄانا دابة الارض نکرندو قادر قدرتا
هندو نکرن تهنجو جون زمين منجا
وَاِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ اَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً
مِنَ الْاَرْضِ کذ ٻو قرآنا برسا هندي زمين ڏکر
جي نا لوجه صفا اهي مکي مبارکم جو جبل
مشهورا بر تعريف دابة الارض جي هنن
لکنتا سوا هي قسم وهتن جو چوپاين منجا
ٻکه اهينس کرا ندي جهرا ٻکين لاءِ
ٻن جهنجه تهکي ٻکي جهري مه مثل انسانا
متو ڏکي جهرو کن هتيي جا
سنگه تهجا سره جهرا جي جنگنجا ٻکرا
اُره مثل سينه جي کرا تن جهرا

کجي

کجي نشتر مرغ جهري پان جيتي جي ورنا
چيل پوسني جهري پڇه ڪتي جي صورتا
کنون در کو قدم اوچو آيارا کرتو
کندو اين س کالي طول جي سٺ ٻا عرض
تهنجو ٻن وڏو کنون عالم لکنتا هندي
ٻن سنکن وچه تهجه ايتري مسافتا
جن قدر تر کهن ٻندجو س ڏورن سوا
سو جنده ٻيدا تيدو حکم سان خدا
تده هندي همراه تهنس عصا سندي موسى
ٻن هندي مندري سليمن جي تهنم س هره
سو فرندو توري مدتم منجه مرهم دنيا
تو جندو پو نندو پيدا اههر الفاظا
برسي تو جندو عربي لسانم تنکه ٻي لغتا
اَنَّ النَّاسَ کَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ جندو جنهنجي

معني ان الفاظن سندي اهري سُنجا
تحقيق پر ماروجي هوا كفارن منجا
سي آيتن كي رب جي جل جلاله نهوا وسهندا
جهري نشاني قيامت جي فرماي خدا
تات هاڻي ڏسو هي نشاني هي جي آكين سان
صحي پروڙ پوتن كرسي تا وڏي قيامت
پن تو ڏيد پوندو سوماڻن كي مهن متي
نكاسي اجاڏيد مومنن كي ۽ كافرن كي
اجاڏيد ولت بن كاراڻندري سان
تنس مومن كافر پئدا سب تيد
تو سڄا نبو سي كو بن قسمنا ته پچانا جڏهن
دابة الارض تيد و فارغ ان كنا تڏه
سو غائب تيد و قادر قدرتا جل جلاله
كا مدت كڏ ندي كيتري ورهيون تها

بيان

در بیان شمس که طلوع شدن از طرف مغرب

تان وري سج ابرندو وڏيه هي كري الهندي طرفا
تحقيق تهجو هنر لكنشا علما تجه ڏيهم سج
ابرندو الهندي كنا تهان اكاري رت جا
وڏي تيندي سا تيندي مقدار ترراتين جو دركاڻي
بارا مارو ورجندا ته زارتم دركاڻي سببا
كي اتي تضرع زاري ۽ توبه كريدا
كي رهندا غفلت م تا پره جي فتنا
جڏه رات وهامندي ۽ تيد وسج پيدا
تڏه ابرندو قدرتن سج الهندي پارا
سو كار وهندو صورتم كني كارايا
ابدو هلندو انر جيسي برهر تيدا
جو رسيو وچكي ابجي بن پهرن وقتا
توري پوه ڏوه موٽندو بن پار الهندي

ايوا پر نديءِ جه وات متجاوز ندو نهم اتا
ونجي سو غروب كندو قادر قدرتا جي
ته وقتم در توبه جا چياءُ دكبا مونئي
قبول نه ٿيندي توبه كنهن كنا مٿك قبول
ٿيندو واسلام كافر جو وري پو انا يوم ياتي
بعض الايت ربك لاينفع نفسا ايمانها فرمايو
خدا سائيم سائن ڏي توفيق توبه جي اكاڙي
انها مر هي ٻاجهه مهر س عصيان اسانجا
ٻن صحي منجوس سحر س اواز صور سندو
جو اهي اسرافيل جي هٿم صاحب ٻڌلئي پو
سو اهي قسم سنكه جو اكي خلقيو جل جلاله
مه ٻاجهو موكرائي م اهي كنون وڏو
جيڏو ويل اي جو كري ٻن جو هو
جڏه ايندو واوڏر و ڏيه قيامت جو

بيان صور

ٿئه

ٿئه كندو وامر اسرافيل كي مالك ملك جو
تفوك ڏي صور م سر هي ٻه پيرا سو
سو ٿهم ٻه مرتبا فوك صحي ڏيندو
جڏه ٻهر و پير و صور كي ملك وجايندو
ٿئه تارا چٽندا اين جا سي چٽندر كرهبو
كٻ كرندا عورتن جا حمل جن هندو
وتضع كل ذات حمل حملها اهر وامر وڏو
ٻن جيكو جكر وجتهم سو تت مري ٻندو
توري مارم و ٻكنان كر قسم جان جو
توري ملك رب جا جل جلاله كي كوجيو بو
مكر جنكي كرندو وبان ڏني تنكي ٻمانيدو
جهر واهل بهشت جو كي دوزخ سندو
سو فنا ٿيندو موڙ هم هميشه هندو
ونفخ في الصور فصعق من في السموت ومن

في الارض الا من شاء الله سڀئي ياد رکو
سو تڏهن چاليه ورهن جو انهم پر هندو
جن نهندو جيرو نه زمين اتي مور ا مخلوق کو
ته پڄانا اکو اسرافيل کي وري جيار يندو
تيندو حکم تهکي صحي صاحب جو جلاله
توري ڦوڪ ڏئي صور ۾ مرتبو بيو
تهس ميت سڀکو تيندو وري جيرو
ثم نفخ فيه اخرى فاذا هم قيام ينظرون
مولي فرمايو پن تيندو قبرن منجهان نکي ڄلم
نکرن نجو نهر نکرندو تربت منجهان نبي اسان جو
تهان پوءِ پيدا تيندو عالم سڀ بيو
ته پڄانا مارنکي اني جمع کبو
منجهه مکان حساب جي جت پڄانو تيندو
پن صحي منجهيوس سچ ۾ س ته اهي حق حساب

صلى الله عليه وسلم

باب حساب

تيندو

تيندو پڄانو خلق اتي سوال جواب
کبو حساب حلال حرام اتي سند سرکنا تو
ثم ان علينا حسابهم تي قادر جو کتاب
اتي هيکاندو کبو مير هم عالم کا
منجهه زمين شام جي صحي سڀنجاه
توري هندا مومن سڀ توري کفار
توري مرس کي عورت کي جن کي انسانا
کي نا بالغ کي جرنا کي وري حيوانا
توري جو پايا کي سرجنا کي قسم پکنجا
سڀ سڀئي حاضر کبا منجه محشر جي ما کا
تن مرن پس حساب کندو اکو عدل منجها
جي ئيو هندو هيڪڙي پيس حيوانن منجها ظالم منجه
دنيا. تڏ ڏيار بو مظلوم کي ته ظالم کنا
تا نجي ڏکي هيکر پڄاڏ نيم سنگر اهندا

پيکي سنگر انه هوا نوري هئي سا
ته سنگر مار پوهو نوري کي پهچه سنگن سا
تڏنا پيدو منڍ في جل جلاله نوري کي سنگرا
جه جا هوا دنيم ته جا و ڊابا • قصاص
کا پوپانم پيدو تنکا • جو پنو قصاص
حيوانن جو نواري کبا فنا • کندو خاک
تنکي قادر قدرتسا • پو ڇانو ناهکو
موراين لا • نکو ثواب عقاب تنکي ڇانا
انها جنده کافر ڏسندا حيوانکي تسي خاک
تنا • نڌ کني سڌس ته وپرتا چوندا
ته کاشکي آس پن خاک تيم مثل حيونا
ويقول الكافر يليتني كنت ترابا پرو رجاه انا
پي جيک لکيم هناکي سو حکم حيوانن جواه
پرجانن مارن في ان ڏيه ڇانا فنا موه نکا

کندو

کندو ڇانوتن في عالم الله جل جلاله
طريق حساب جي مارنجي هنير لکنتا
تسي کباتري طائفا مرن مارنتا
کنکي نبو سوار تيس محشر ماکا ڏاه
جهرا مومن متقي جن جنکا کم کتا
کي تا پيرن هلندا جي عاصي مومن تا
کنکي کيهر پو مهن پر ملک تانيندا
جهرا کافر اهل کفر جاکي منافق منا
ونحشرهم يوم القيمة على وجوههم لڏيو قرانا
جو اني جمع کتاء تنکي منجه محشر جي ماکا
تو اني سي ابيار ما ته هند هيکاندا
تجه اني کبوا و ڏرو ميل جي قدرا
انهم پر صحيح مسلم م لکيو صريحا
پر معني ميل جي اهيري لکنتا

تقدر ڪوه ٻنڌجي هيڪري ٿيندو سڄو متا
اهي فتوی انهم قولاتي منجھ ميلاجي معنی
سوتيي سجهه تا ڪندو واڪرا ڪونيا • ڪيو
ذه پانڪان وترو ڪرهيي جي پارا • ٿيي تيڏي
ايپڪ ڪني ڏادي • سختا • پنجاه هزار ورهين
سندو قدر ايپندا • في يوم كان مقداره
خمسين الف سنة • فرمايو خدا • جل جلاله •
نڪو سڪندو ڪال ڪري خالق جي درٻار
لا يتكلمون الا من اذن له الرحمن اهي انهن جا
ٿيت موجب مرتبي ڪنا هن جي ٻڪرتن تيڏا
ڪن ڪريو ڪ ٻکي سڀي ڪن جيل ساه
ڪن اره ڪري ڪرڪي سڄي ٻڌيو ٻڌا
مگر هندا عمل جنجا محض • موچاره
ڪ جنس فضل ڪندو راحم رحمتا

تنکي اپيار پنڊو پاچي هيبت عرش جي سي
هندا مامونا • نکي پاپيدا تکذري تت وڏي
ويرم ڪار • قدر پنجاه هزار ورهين جو جاهندي
تصديعا سا هندي • قدر بن رڪعتن نماز صبحي
تن لا • ڪن ڪارن قدر جي رڪعتن جو تن زياده
اهڻا • موجب مراتبن مار نکي تيندي تت جتي
ايڏي قدرت ربّ جي • اکي احسانا • جل جلاله
ٿيي ڪندو قادر ڏني جل جلاله سين کي ٻچايا
جو شروع ڪنو ٻچاڻي سندو قادر ڪريما
تو ڪندو فارغ تهکي صاحب سڪائي سيا
ان الله سريع الحساب ڪئين پو فرانا
تو ڙي ٻچانو مارن ڪي جاڻن جو جي ٻڌمنيا اگر
تو ڙي ڏين چاڻن جو هتم تنڪا • سو واري
پارن تن هنا تڪرين اقرارا • ڪ ڏيارن ساهڪي

تورن ترارنم عمل تنجا
تن اُني انگرن هتر اوڪ
ڪ جيڪي ٿيدا ان ڏيهم واقع امور ٻيا
ٿيي سڀ فارغ ڪبا قدراڏ ڏيهم ڏيهن ڳنا دنيا
ايهم پر حديثن م اهي مذڪورا
پر جي ڪريي منتفي ٻجي قدرنا الحق جل
تڪري فارغ مرن امور ڪي منجهاں جي تدا
تڪونه مانع ان ڪنا امور هم مولئيكا جل و
اهي قدرت تدبيري سڀ پت سيڪا
بن اهي ڪتابنم اهري توارا ٠
ته ٻهر تجيو مرن ڪي ڪنا توحيد خدا جل و
تڪان منجهو هو هيڪ ڳري ٻجي خالقڪا
ته ٻجانا مانرجو ٻجانو ٿيدو ٠ تڪان رب
تي تهڪي ڪ ڏنا اي حديو ٠ ته ٻجانا ٿيدي ٻجي
سندي ٻئي ڪمن ٠ توري ڪمن موچارخي

توري زبون ٠ توري حق خالقجا توري سند
بندن ٠ بن اهي ڪتابنم اهري ٻجارا
ته ٻهر ٻجا ٿيدو منديي حق بندنجا
ته ٻجانا ٻجا ٿيدو حق پان سندا ٠ پر حق
تنجا بندن جه جاهري اه ٻجا ٠ ساهندي
منجه باب قتل جي رتن هارن لاا ٠ سني سڪي
يادر ڪو ديني مسئلا ٠ بن اهي ڪتابنم سنهو
سنوجا ٠ تجي ڪنو شخص هيڪري ٻي شخص س
ظلم منجه دنيا ٠ توري مؤمن ڪ ڪافر سن جو ذمين
منجا ٠ تجان مظلوم حق بخشئو ٿهڪي قيامت ڏيها
تان ٿجدي ڏبو ظالم ڪي مؤاخذي ڪنا
جان مظلوم نه بخشيو حق پهجو تهڪا
تان ونبو قصاص ظالم ڪنا سندو مظلوما
بن وتني جڪا ي ظالم جي ٠ عمل موچارا

سي ڪري ڏنا مظلوم کي سندس حق بدلا
جان چڪائي ظالم جي هندي مون نيڪا
ڪي هندي توري جنهن پورا ئون ناه
تان وتي گناه مظلوم جا ظالم تي رکبا
ته پاڻ وجهارو پانم تيي بنڪا ڀن ظلم جو
حيوانن سو وڏو جون گناه · اهي ستارنو
وپانم مارو جي ظلماڀن · تيڏو ويجانو حساب
ڏيه سندو نعمتن · جيڪي عطا ڪي فضل ري
مولي بندن · نڪان ڪيو شڪرانو ان تي
سندو وڏه ڏنين · ثم لتسئلن يومئذ عن النعيم
سنح هي ڪنن · مڪرڪي ڀن هند اهر معانو تن
جي داخل تيدا ڀر بدهم ونحي منجه جنتن ·
نڪو حساب تيڏو وتنس نڪو سوال جو
نڪي ڏي جتي عملن جي تنڪي منجه هتن

نڪي عمل تون ريا مون رهم سندا ئن · جهر املڪ
ڪنبي ڏينجاڪ تابع ڪاملن · ڪن جنس
فضل ڪندو رب عالمين · سايم ڪري رحمت
تن صاحب سان سيڻن ڀن · صحي منجهون سچ
سنهو هي ڪنن · تڏهي جتي مار نڪي سند
ڪماڀن · ڪنڪي جيني هتم ڏاڍي منجه ڀانن
تحقيق نجو هنڀر لکيو ڪتاڀن · تڏهي جتي
جيني هتم مومنن کي جي منجهاء نيڪن ·
هندا عمل صالح جنجا لکيا منجه جيتن
فاما من اوتي ڪتابه بيمينه اهي خبر تن
ڏني ڏاڍي هتم جتي ڪافرن · هندو ڪفر ڪم
بچڙ لکيا منجهم جن · ڀرسي ڏي ڪافر نڪي
واري ڏاه ٻئين · واما من اوتي ڪتابه وراء ظهره
جنبو ڏه ڏنين · ڀر اهي اختلاف انهم سندو عالمن

نه هندا عاصي ڪي فاسق جي منجها مؤمنن
جتي ڪهڙي هتم ڏٺي ڪي ٻن
ڪن جيئو جيني هتم ڪي ڏاڍي منجه جون
پر مشهور قول جيني سند و لکيو ڪتابن
اهي انهم قولاني فتوى سندي ڪانن
ڪتاب عمدة المريد ۾ ٻي مسئلو لکن
ٻن امر ڪريدو پان ڏٺي ماري ڪي مرن
تير و جتي پانجي سندي ڪماين اقرم

ڪتابك كفى بنفسك اليوم عليك حسيبا
جيو ڪي سڀن سي سپرد پانجي جتي سندي
عملن توري هندا ٻر هاد نيم ڪي منجها مؤمنن
ڪونه پرو پاند ڪو قادر قدرت جل وعلى
پر جيڪو تحي ڪدهن ان مسئلي ڪنا
تحتي لکجن ڪماين جي ڏيهاڙيه جدا

کري

ڪسي ڏٺي مري ٻند نکي اني ٻله وٿوا
ڪي واري هيکاندي ڪبي تمم ساعتنا
جواب تنجو عالم هنئر جيئو اره ٥
تحتي جي شخص جي هيکوئي هي منجه
دنيا جي ٿي لکي ڏيهان ڏيه ملڪ سڀني جا
سي واري سڀيئي جمع ڪبي منجه حسابجي ڏيها
ڪاغذ ڪبو هيکرو واريئن تن منجها
پر ڪيفيت ۾ جمع جيا خلاف اره ڪن
جيو تجوزني هيکري جتي ٻين سان
ڪن جيو تنقل ڪبو وڏي ڪاغذ ۾ تن مرن
پر شخص شخصکي هيکري ڪاغذ هيڪرو ڏنيل
ڪتاب فتح الرشيد ۾ انهر لکيو اره
ٻن صحي منجيوس سڄه س رکي صدق من
تذ نيلا انکرا شاهدي سندي اعمالن

بيان ميزان

يوم تشهد عليهم ألسنتهم وأيديهم
وأرجلهم سنهو هي كتن پن صحي منجهوس
سچ ۾ وزن سندو عملن اڀي مڏبو ميزان کي
منجهه كتاب لکن ڪانو هندو جهم ٻتر ارجون
وڏ هيڪ هيڪري تراري جو اڳدو تاهون
جن ست اي ست پوئي جيڪ اهي منجهه تن
جي سي رکجن تهم تيجي هندا جن
ته ميزان ۾ تورها عمل گناه سين
والوزن يومئذ الحق منجهه قرآن برن
هندو اتياري ته ميزان جو جبرئيل کهن عليه السلام
پن اهي كتاب ۾ سنهو هي كن
هندو هيكرو روشن كنون منجهان تراري
بيو اندانو كنون هندو منجهان تن
تهم روشن پار وجندا عملڪي ۽ ٻي ڏوه ڪناه

پائي پنبا پانم تاهان كيني تين
جان هررو تيو پار گناهن جو گرو سندو
عملن توري قدر رني جو كاهرجن دانن
تان تيو اهل بهشت جو كڏ بوكي سكن
جان تيو هررو عملن جو گرو گناهن
توري رني جيترو كاهرجن كانن
تان تيو اهل دوزخ جو منجهه كتاب لكن
بر عمل جهم جا بن پارن ڏوه برابر تنا
نكو گرو تنهم نكو هررو واصلا
جان عفو كئو تنهن مولي مهر منجهان علا
تان سو بهشتي ٿيو صاحب جي فضل جل
جان عدل كناء تهين سنهو سبو جا
تان ڏبو ماكر اعراف ۾ جيا ته كا
جو اهي بهشت دوزخ وچم مكان لكنتا

سو تهہ ۾ مدت ڪيتري ڪندو سو ڪو نتا
جيتري ڪري هندي مُنهنجي قادر قدرتا
ته پجانا داخل ڪندس بهشت ۾ راحم رحمتا
پر آهي اختلاف انهن عالمن ڪنا
ٿهر رائي ڪرائي ترار بجي هندي ٿهري طريقا
ڪن جيونته ٿهہ تيد وجهبر منجه دنيا
جن ڪرو ويدو هيت ذوه هرو ومني ذاه
ڪن جيونته عڪس ڏني جو تيدو قيام ڏها
جن ڪرو ويدو مي پار ذوه هرو هيت ذاه
پر آهي پهري قول کي جنهجي ٿئ جيها
آهي عمدة المريد ۾ ان ذوه اشارتا
پر في مد ڪوه ورنجو جيڪو من ليکو
سو سيوئي منجه حق مومن جي هيس سنهو
پر حڪم جو ڪافرن جو سو ٿئي صحي سڪو

ڪافرن

ڪافرن جي ورنهم اختلاف لکن
ڪن جيونته تو ربا عمل سندا تن ○
ڪن جيونته تو ربا عملا ڪافرن ڪاني
جنڪاني انجي جهس ڳناه ٿرن پر فتوى
پهري قول تي ذني عالمن ومن خفت
موازينه فاولئك الذين خسروا انفسهم
في جهنم خالدون اتاتا وثن طريق
تنجي ورن جي پن اهري جون تا
ته اني رکبا ترا هري منجه هيڪري ڪافرجا
ڳناه توري ڪفرت هجو توري ذوه بتا
ته پجانا پجبو انکي محض فضيحت ڪا
تجيڪا جنڪاني تنهجي تن حاضر ڪر نهان
ته ترا هري ۾ بي بار جي پائي تو ۾ هم سا
تان تلهند وڪافر سو تهجي جنڪاني ڪا

باقي رهندو ترارون نهجو هر ري پارا
تيندو اظهار فضيحت جو تنهن کافر لا
محشر جي مجمع ۾ تيندو خوار ا
ته بچانا نبو تهکي دوزخ ڏوه ۾ صراط انا
پن جيکو بچي کڏهن منجها بچندو رن
ته کهلر تو نبو عملنکي پائي منجه ترارن
جنجو جسو ناهي کو سبي کهري پيت ترن
تڌ ۾ تن جواب تهکي ههر و ٿا جون
ته اهي اختلاف ان مسئلي ۾ سندو عالمن
کن چيو ته تو رب جنهن سندي عملن
جي هي سي کهم شخص جي لکي ٿي ملکن
ترجيح انهم تولکي ڏني عالمن
کن چيو ته اعمال اچا تو ربا کيا عملن
سفر بجا تو رائي جسا ، کيا متن کنها

جساکنون

جساکنون کارا ، سي پائي تو ربا ميزان ۾ جي
پارا ، قادر جي قدرت کي کمي موو نکا
اهي سک صاحب جي کنون وڏي انها
جو فارغ ٿيا ميزان کنا تو صراط ڏو نبا
اهي حق صراط سا صحي منجهه تنا ، اني
مدبو دوزخ متا فل جي صوو تا ، ساهنڌي
سنري وارکنا تکي ترار تا ، تهم هندي
انبوري انکر صوو تا ، جي پتي چيندي مارنکي
وڌيڌي انکرا ، کڏهن کا نبو ته صراط اتا مرن
ماري نکا ، وان منکم الا واردها سنهو سچ منجها
موجب مرتبن پا هجه لنگهيندا ته اتا
کي وڌ متا س وچن کي پن وارجها
کي تکي گوري جهرا کي اٿ جهري هلنا
پن پارن تهجه هندا نبي ابا عليهم الصلوة والسلام

سي ٿا چُوندا اُن وقتم هِهڙ الفاظ
اللّهم سَلِّم سَلِّم بيو ڪُڇهندا ڪين مُنها
شنايم سلامت رکم تُن نيڪندرن کا ۔
ته ڏٺه هُندا جنجا عمل مُوچارا ڪي جنس
اکو وضل ڪندو ۽ عاصين منجا ۔ لنگهي سي پار
نيدا صحي صراط تا ۔ جن سين عدل ڪندو
عاصين ڪنا ۔ ڪي هُندا ڪافر ڪيترا ڪي منافق
منا ۔ سي ٿا ڪرندا صراط اُتا قادر قُدرتا
۽ ڍجو انبو رينس دوزخ ۾ جُڙندا
ڪِبي ٻه فريق اُن وقتم مرن مارُنا
ڪي ڪِير با دوزخم ڪي ڀنا بهشتن ڏاه
فامّا الي الجنّة وامّا الي النّار جيئو رسول خدا
بن آهي ڪتابن ۾ آهي بچارا ۔ ته
پهر لنگهيا صراط تا ڪُل عالم وچا ۔ امتي

حضرت

بيان شفاعت

حضرت محمد جا جو نبي نور هُدي صلي الله عليه
بي آهي ڪرامت رسول جي صحي سُڻجاه
بن منجيوس صدقس صحي شفاعت ۔
سبب جهنم جي چُنندا عاصي عذاب ڪنا
سا هُندي شفاعت ڏه پيت لڪن تا علماء
ذهني قسم ڏٻا ڏنجم مير محمد کا صلي الله عليه وآله وسلم
تنا چه قسم شفاعت جا لنگهنا آهرا
جي هُندا خاصا حضرت محمد سين مرهم خلق وچا
بي ڪهم ڪي نڌبا تو ري نبين کا عليهم الصلوة والسلام
پهر و قسم تن منجا آهر و جيا آره ۔
تجده محشر ماڪم مار وسي مرندا ۔ ڏيه ستو
ين ترامني تيندي ته ڏيها ۔ بُن تيندي اپڪ
و ڏي ڪنون ۾ هجي تصديعا ۔ تي ڪندو
شفاعت سڀ مير محمد شاه صلي الله عليه وسلم

کارڻ خلاصي خلق جي ٿيڻ تصديع کنا
ساکندو شفاعت منڊني قادر قبولا
سڀ لهندا جو تکو ٻلي جي برکتا
تيڊو فيصل حساب جو ڇٽندا ايسکا سا
اهي شفاعت وڏي کنون ٻين شفاعتن کا
تيلاه جو نس عرف م شفاعت عظمیٰ
هندي مرن مارن تي سنهو سچه منجا نوري
امتي محمد جا صلى الله عليه وآله وسلم ڪ اکين امتن تا
نوري مومن هون سي ڪ ڪافرن ملا
بن هندي صحي خبن اني عالم جون تا
برهندي خاصي شفاعت ساکارڻ محمد
بيا سيئي ته ڏيهم ڪيجي نسڪند
نوري نبي ڏي جا نوري ڪي بيا عليهم الصلاة والسلام
تخندا مرني ته ڏيهم نفسي نفسي تا

ممکر نبي

ممکر نبي اسا هجو سکو ٻو سينا صلى الله عليه وآله وسلم
سي تا لفظ امتي امتي جندا صحي ايا
اينڈا کرم کري مجا جل جلاله اهين احمد سا
صلى الله عليه وآله وسلم
ٻيو قسم تن منجا سنهو سبوجا جن
هندا کي مار واهرا مومنن منجا
تيڊي شفاعت جنتي ايهم مطلب لا
ته تاين داخل بهشتم ريهم حسابا
نکوتيي ليکو تنس نکا کا بجا
ٻي بن شفاعت خاص جيا مير محمد لا
صلى الله عليه وآله وسلم
بن اهي حديثن م سچي خبر اها
حضرت عمر بن حزم جي کيي روايتا
تفرمايو رسول ڏني جي مير محمد صلى الله عليه وآله وسلم
ته کيو منس وعدو مولي مهر منجا جل جلاله
جن داخل کندو بهشتم مهجي امتکا

ستر هزار ماڻن جا رهم حساباه
تڏهه وري التماس ڪيو آڳي ڪي اڪيا جلد
تصاحب تهجا تن فضل سين ڪي بيا پڻ وڌا
رحمت تهجي وتري ڪمي ته نڪا
تڏهه ڪريم قبول ڪي مهجي شفاعتا
ڪئي ويتر انتي اڳي احساناه سائين سڀڪه
تخص هيڪڙي ستر هزار بياه تسي سيئي
چشندا رهم حساباه منجها امت تهجي اي رسول
خدائي ڪهم امت ڪارڻ ناهڪو ٻيو ڪلم
اصلڪ مسند منجهه امام احمد جي ٻي حديثاه
جو آهي ڪتاب حديث جو وڏن ڪتابن منجهه
منجهس آهين چاليهه هزار حديثون جا لکي
شمار تان تيا چار يڏم ما منجها تو ڪرو رنيا
يڏم منجهه هيڪڙي هڪ سو ڪرو رناه

ايڏا فضل

ايڏا فضل رب ڪيا تهجي محمد سان صلي الله عليه وسلم
ٽريو قسم تن منجها صحي سڻيجاه ته نبوءَ
جنڪي جنت ڏوه مومنن منجها سبي ميتي
دروازي بهشت جي اچي ايندا تان
هندا دروازا ڪئا پهڻ وات نڪا
تڏهن ڪندو شفاعت منبر خاصو خيرورو
ته تجانا اتبا بهشت دروازاه
چوٿو قسم تن منجها پڻ سڻبي هيس لاءِ
جن ڪندو صحي ڪارڻ مرسل مصطفى
ڪارڻ اهل مديني مبارڪ جي خاصي شفاعتا
جي آهين پاڙوسي رين جا ڏيڪنون ڏنا
پنجو قسم تن منجها چون اهوبي آه
تجن مومنن کي نصيب ڪئي مولي مهر منجها
زيارت قبر نبي جي سندي منجهه حياتي دنيا

تيدي شفاعت تن تي سندي محمد صلى الله عليه وسلم
ساهندي خاصي زاري سن مرهم خلق وچا
چهم قسم تن منجهان اهر وچون تا
جن كندو شفاعت كارني مير محمد شاه
كارن كن كافر خادم جي هوا
جن كيئي خدمتكاري نبي جي كي وڏيليا
پر اسلام نه آندائون پدرو صحي يقين منجها
كندو شفاعت تن اتي سچو رسول خدا
سبب تنهجي هرو كيو عذاب تن متا
پر نه لاهيو موهم عذاب كافرن تا
بيا ين چار قسم شفاعت جا لكن كتابا
جي حاصل هندا حبيب كي بئين نبين سان
پن هندا حاصل سي نيكنكي نبين كارا
جهر ملانكي علماء ولي سو نها

سي سب اذن اكي سندي شفاعت كندا
تن منجهان هر و قسم شفاعت جو چون اهو ني ا
جن تيندو حساب جنس مومن منجها پر
تيدي برابر جنكاني تنهجي متاين سان
نك هندا مستحق بهشت جا نك دوزخجا
تيدي شفاعت تن تي انهم غرض لا
ته داخل تين سي بهشت اولهم كنا
مونتو نجن اعراف ڏو نكا تيين جا
بيو ين قسم تن منجها اهر ولكتا
جن تيندو حساب جنس مومن منجها
پن سي تيندا مستحق دوزخ جا گناهن سببا
پر انجان هندا نه تيا داخل دوزخا
تان تيدي شفاعت تن تي چهتندا عذابا
كاهي نبا بهشت ڏوه مولي جي مهر جا و

ڙيو قسم تن منجها اهر ولكنتا ٭ تيدو عدل
جنس عاصين منجها ٭ كبا داخل دوزخ م
نيي مدت كا ٭ كا ني كار اتيدا انكراتن سندا
براڃان پوري نهندي تيي تن جي جزا ٭
تان تيدي شفاعت تن تي كبا دوزخ گا
نبا سي بهشت ڏوه فضل سين مولى جل جلاله
مور محمد بود وزخم كو عاصين منجها
تيي هندي وفات جن جي ميتي ايمانا
توري هند اكناه تن جا ڏنگر نو كرا
توري هندا صغير اكناه سي كي وري گيرا
شفاعتي لاهل الكبائر من امتي سنهو كيرا
جيسي هندو كو هيكر ودوزخم امتين منجها
تيسي راضي نتيدو هر كز رسول خدا صلى الله عليه وسلم
تدہ اكو كبدو عاصي مرني جيري منجهارا

راضي كريدو رسول كي صلى الله عليه وسلم پاهجي يار
ولسوف يعطيك ربك فترضى ٭ كبيو قرانا
چوتو قسم تن منجها لكنتا علماء ٭
تو يدا جيكي هشتم مؤمن منجها ٭
تيدي شفاعت تن ايي انهم كالالاء
تكجن متاها جنتم تن جا درجا
ساكريم قبول كندو صحي شفاعتا
كبا متاهان بهشتم درجاتن سندا
ڏهي قسم شفاعت جا اجي اي بنا
سي اسان مري منجيا كني وسياها ٭
جيكي ته كنا منكرتيا سي كمرہ تيا
واجبا شفاعت كنا قيام جي ڏينها
بن اهي كنا بنسم اهري توارا
تكندو شفاعت هير حضرت محمد صلى الله عليه وسلم

بيان بهشت

[illegible]

اهل مديني جي اِني مر هم خلق وحا
ته ٻجانا ٻڌن اُني مؤمنن منجا
ٻن صحي منجيون صد قسن بهشت دَر خكا
جي اهين ٻٽي خلقنا قادر قدرتا جل وعلى
هتي خلقت تن جي اڳي حضرت آدم كا عليه السلام
ٻن اهين موجود حالم همیشه هندا
فاني نه ٿيندا كڏهم سي ٻئي جانكيتاه
ٻن فاني نه ٿيندا موٽر هم اهلتن سندا
باقي رهندا دائما هندا هميشاه ۰ مكر قد
لحظي جو هيكري جهم ٻن اختلاف ۰
بيان جهم جو كنڌ ٻيو اكا تر وهنا
سو اهي ستني اپ اُتي بهشت لكنا
اهي جهم ماكم سدره منتهى
عند سدرة المنتهى عندها جنة المأوى

كڏبو قرا

كڏبو قرانا بر اهي صحي بهشت سو هيٺ عرش
كنا ۰ اهي سطح بهشت جي عرش رحمانا
وفوقه عرش الرحمن ۰ جيئو حضرت محمدا صلى الله عليه وسلم
اهي صحيح بخاريم اي لفظ حديث جا
ٻن اهي ويل بهشت جو ايڏو وڏايا
جن جيكر پكير جن ستاي ست ٻوٽي كري
هيكانه ۰ تجري اجن بهشت س عرض جي پارا
وجنة عرضها السموت والارض سنهو سچ منجا
مكر طول جو بهشت جو سو اكر واه انا ۰ بيضاوي
تفسيرم انبر لكيو اه ۰ ٻن اهين صحي بهشتجا
ات جياء طبقا ۰ هيكر طبقا ٻن اني خالق
خلقيا ۰ ٻن اهين ات دروازا بهشتكي صحي كنو
وڏا ۰ ويل هك هيكري دروازي جو ايڏو لكنا
جن هند قد چاليه ورهنجو ٿئي پند پارا

ٻنابن اهين بهشت کي کنجي دروازا پر
سي چيو عالم نه اهين ننڍيرا انپر صفت
جنتجي سڻي يادڪجاه پڻ منجهوس صدقس
سڀي سجه منجها تجده داخل ٿيندا بهشتم مومن
ميهرسان تڏه ڏين تنکي نعمت بتوبت ميوا
حور قصر ماڙي مکان موچارا
اوچا هندا تاهان کنون دري دروازا
کٽ پٽرجا کهم تاج تختن سان
کين موچارا لذت پاڻي پاکيزا
خادم کنائي خدمتم کورا سواري لاء
لکه جوهر قيمتي سهس سون رپيا
پڻ ٻير ڏين مرسنکي کني منجه نڪاح
جهکي هندي نوري باهتر تهکا
ٻه ٻير تن منجها کنا عورتن دنيا

وسنر ڏين حورن منجها صحي وسڻيجاه
جنکي ڏين کني منتوتن نه اره
پڻ ڏبا خدمتگار بهشتين کي کنون کنيرا
جهکي ڏبا نورانا پي تن منجها
تهکي ڏين اسي هزار خادمن کنا
پڻ ڏبا بهشتين کي مکان موکرا
جهکي ڏين نندي کنون منزل تنکا
تهکي تڏه پانکا ڏبا سڀي دنيا جهڙا
پڻ هندي کني بهشتم صحي بهشتين لاء
کي هندي پاکيزي پاڻي جي اي منجهه کير
منجها کي هندي شراب طهور جي جو کنو
پاک خدا کي هندي منجهان ماکي جي جن کنه
سوه صفا پڻ هندا درخت بهشتم کنون
موچارا جي سوهنا صورتم وسائيم سنغرا

پُنِ هُندا نَوعَ نِعمَتَ کِئِیْنَ پَئِیْنَ سَندَا
جیکِ کَرِنَدا اُنَ ماکِیَمِ سُو سِئِیئِي لهَندَا
وَلَکُم فِیهَا مَا تَشتَهِي اَنفُسُکُم صَحِي سُئِیجَامُ
پُنِ اَنَ کَرِئَاڻِ لهَندا اِيرَ اِنعَامَا جیکِ
اِکِي نَڏِ تُوءِ کَانِ سُڻُو نَاهِه صَحِي ڏِنَا
اَنکِي نَصِیبَ تِنَ مَنجها پُنَ ڏِیکَارِیدُو
ڏِهِ ڏِنِي پَاڻُ بهِشتَئِنَ کَا پُنَ رَاضِي
تِیدُو مُندِي صَاحِبَ تِنَ کَنَا جَلَّ جَلَالُهُ
ٿهَرِئِي نِعمَتَ جِي جَنَّتَ جِي سِي سَبِ وُسَارِئِندَ
اِیڏِي وَڏِي نَاهِ بِي کَا نِعمَتُنِ مَنجها
اهِي قُرآنِ حَدِیثَنِ مِ تَنهِجِي عِجَارَاهِ
وُجُوهٌ یَومَئِذٍ نَاضِرَةٌ اِلَی رَبِّهَا نَاظِرَةٌ
کَڏهِ یُو قُرانَا جَنِ لِقَاءُ تَنهِجُو سِیکَمَرَاهِ اَتَا
جِیُو وَڏَاءِ پَانَ کِي وَاتَا وَرسِیَا

جهري

جهَرِي قَومَ مُعتَزِلَنِ جِي اهِئِنَ بُلکَارَا
سِي وَانجها قِیَامَ ڏِیهِه خَالِقَ جِي پَسَنَا
سُو اَسَانَ صَحِي مَنجهُو سَندُ وَرَبَ لِقَاءُ
نَسُو تِیدُو ڏِیهِه قِیَامَ جِي صَحِي مُومِنَنَ کَا
سِي اَکِئِنَ سَانَ مِیٺي جِي مَولِیکِي ڏِسَندَا جَلَّ جَلَالُهُ
اِنهَرِ پَسَندَا صَاحِبَ کِي ظَاهِرُ ظهُورَا جَلَّ وَ
جِهِیرِ جَندُ جُو ڏهِي رَاتِ جُو پَسِجِي پَیدَا
پُرِ نَهِندُو وَرَبَ کَهِ مَکَانَمِ ڏِسَنَ جِي وَرَا
نَهِندُو کَهِمِ جِهَتَ ڏُوهِ اَطرَافَنِ مَنجها
تَجِیْنِي نَڏَائِي ڏُوهِ نَکِهِ بِي طَرَفَا
نَکِ جِیْبُوَا وَنَرُو نَا کَاهِ پَئِندَا نَکَا
هُندِي کَیفِیَتَ کَرِیمَ کِي نَکَا صُورَتَا
صَحِي ڏِسَبُو صَاحِبَکِي پَاکُ شَکلَ کَنَا
یَرَاهُ المُؤمِنُونَ بِغَیرِ کَیفٍ عَالِمَ الکُنتَا

پڻ تک لهبو کنهن ذات جو مؤ رهم مولیکا
نکا پر ور بي رب جي مؤ نهايت کا
لا تدركه الابصار وهو يدرك الابصار
فرمايو خدا پڻ هند و ڏسن صاحب جو
قسم کنير اکي کامل ڏسندا کر يکي صحي جل شانه
سدا تا وجه نه پئدن مؤ رهم تو ريساعت
کا تذکري بنجه قرطبي جي اهي خبر اها
کي پڻ ڏسندا ربکي ڏيهم به پيرا
هيکر و سنجي وقتم بيو صبوحا
کي تا جمنا جمعي ڏيه ڏسندا کي ابا و سنا
مولي کنام تبا جل جلال مخلوقن سندا
پڻ اهين اهل سنت جماعت جو جيکي علما
تنهن کونه اختلاف کو مرني جو بنا
تجده ڏاخل ٿيندا بهشتم بندا ڏسجا جل جلاله

تنده

والصلوة والسلام عليهم

تنده ڏسندا لقا رب جو جل علي و مرني انبياء
پڻ کامل مرن امتن جا صاحب کي پسندا
جهڙا عالم عامل کي سچا اولياء تور يي
هندا مرد سي کي عورتن منجها پڻ مرد
جي هن امتجا کاملنو سواء جن جيو
کلمو متي محمد اسي سپ پسندا ربکي صلي الله عليه وآله وسلم
جو بهشتم پهندا ان مرهم مرنا هکو اختلاف
اصلاء مکر اهي اختلاف جي مسئلن م سنهو
سبو جا هيکر و تعوره هن امت جي کي پسندا
مولي جي نهي کامل مر مؤمنين منجها
کن جيونه پسندي کجي پسندي جو نتا
کن جيونه پسندي عيدن جي ڏيها
هيکر و عيد فطر ڏيه بيو ڏيه اضحى
اهي انهم قول کي قوت لکنتا

بيو بن امتي اگونن نبين جا جي ڪاملنو سوا
جي هوا صحي اسلام م مرسن کي عورتنا
نبي کي ڏ سندا ڪري ممکن ڏيهم قياما
فتوى ڏنا ڏسن تي سنبي کن ڪجاه
تريو تک ملائڪ ڏ سندا بهجي خالقکا
کن جيوند سندا مگر جبريل عليه السلام
براهي فتوى ان تي تشبيهي ڏ سندا
جو تو اختلاف اهي جان م جي مسلمان تا
ڪي جون نه بسندا ر نکي کن جيو بسندا
براهي ترجيح بسنکي لکن تا علماء
تا ت حاصل مر ن قولن جو متي جه فتوى
تمومن مرئي رب کي قيام ڏيه بسندا
توري انسان کي جن سي کي ملائکن منجا
توري مرسن کي عورت کي کيو رکي جرنا

توري

توري هن امت منجا کي اگونين کنا
مگر موئي نڌ سندا رتکي وهتر و بجارا
اهي انم اتفاق عالمن جو کونه خلافا
پن نڌ سندا کريم کي هر کريه کفارا
كلا انهم عن ربهم يومئذ لمحجوبون ۝
پرو رجاه اتنا بر منافقن جي ڏسنم اختلافواه
کن جيونه بهر ڏ سندا سندو رب لقا
بوو ري ر تا ئبي تر ڪنا اهري نعمتا
ته بون کني پشيماني م تين نحرابا
بر صحي وجيا ان قول کي تا صلا نڌ سندا
بن اهي حديثن م اهري بچارا
تيهر و بيرو بن ڏ سندا مومن موليکا
اکاثر و کنا دخول جنت جي صحي سنبجاه
جد انجا هندا عرصا تم محشر ڏيه ايا

بيان حوض كوثر

صحي منجهوس ان کالکي پڻ کني ويساها
مؤمن کنا تجيکي داخل ٿيندا بهشتم
پرهندا سي امتي مير محمد جا صلى الله عليه وسلم
توهري مرس کي عورت کي نندا کي وڏا
ٿياني پيا رهو تنکي حوض کوثر منجها
جو اهي اسان جي نبي کي اکي کيو عطا جل جلاله
انا اعطيناك الكوثر فرمايو مولى جل جلاله
بيان ايند وته حوض لئي سيد الانبياء عليه السلام
ايي پيا رهيد وامت پاهجي ٿهم حوض منجها
پاڻي اهي تهجو اچو کير کنا پڻ اهي
مٺا ٿيم وير ماکي کا پڻ اهي سي اهيم وترو
کٿو ريا پڻ اهي زياده برف کنا ٿڌا ديبار
ويل تهم حوض جو بند مهيني اه دريکم
پڻ سندو سي اير وپو رو ويلسان

آهين كنار

اهين کنار ته حوض جي ساٿي زمردا
متي پڻ کنڌي موتين جا کپا تهم
جي کنڌين اتي تارين جا اهين بر
رکا پيا ربي سون سندا سي تا اهين
زياده ان کنا جن اينم تارا پڻ اهين جلو
رو تسنيم تا رن جهرا مجيکي پيندا ته
حوض منجها سي موتي تر اچبا مگر پيندا
موتيو پاڻي لذت لا اي سب عنايت رب
کي مير محمد سان صلى الله عليه وسلم پڻ اهي حديثن م
اهري عبارتا تيا ٿنکي حوض کوثر جي
اهي اوا ز جيکو دکي پي ٽن پاهجا پڻ
انکر پي سان تسو سي اواز تهجو قادر جي
کرما تهجي جني عالم اهي سونهاري معني
ٿرائي نه اهي اوا ز جو پير مثل انهما اه

اهي ڪوثر ڪانهي اِن جهڙو ڪو ڪا
اهي پن حديثن م اهڙي تواترا. تهند ڪان
نبين حوض علاحدا. تا پيا ريد اجن منجا
ٻهجي امت ڪا. بر اهي نالوجه جو ڪوثر
تن منجا سو هندو خاصو حضرتسن ٻهجي (صلى الله عليه وسلم)
امتا. پن اهي ڪتابنم اهڙي ٻجارا. ته نند
نهندي بهشتم مو ڙاڪهم ڪا. نڪا وجر
انماڪم هندي هميشاه. نڪا حاجت سڀي
تلي جي هندي ات اصلا. مڪر جو تاڪيد
طعام ڪي تو تا ڪرٻا. ٻڪر تيدو انڪي سڀي
تلي بدا. پن نڪو هندو حيض عورتنکي
نڪو نفاسا. نڪو ويامن وحين ان ماڪم عالم
لکنتا. نکر تيي شوق ويا جو ڪهکي بهشتين
ڪنا. تهند تيي ويا تهکي منجهه هيڪري ساغنا

سُوسرجي تهم ساعت م ڪرنندي وريا
پن تهم ساعت وضع تيي حمل سو قادر قدرتا
پن انهم ساعتم جوان تيي وڏي سو وياء
ايڏاڪرم ربجا هندا بهشتين سان و
برجياء نکرنندوياڪي بهشتي اصلا
پن نهندي بهشتن م مو رهم ڪو سائي ڪا
نڪاتنداي تهري جا سريرم تسهاء
لا يرون فيها شمسا ولا زمهريرا سيني ڪن ٻجاه
پن نڪو جندر هندو بهشتم نڪو سيحي اصلا
پر هنديم وشنائي تهم قادر قدرتا جل علا
پن هندي دوستي يانم سين ڪي ساغاء
تا ايڏا ويدا يانم هيڪرا ٻئن ڏاه
هندپن سراهي سيڀت جو جا نڪينان
جيڪي اي قران ڪ حديثم خبر بهشتا

اهي جنم نعمتن جو ظاهر بيانا
تن متو ناه کو کنائي بارا ● کري کيو
کيترو تن جو بيانا ● هي بکيم کي تورو
کڍي ته منجها متان کنائي تي مڃ لکن
ڪرنا ● هاڻي صفت دوزخ جي ٻن سنهو موننا
دوزخ اهي نالو جيري سڱد و عالم جو تنا
جو اهي ستر انو کنون دني جي جيترينا
او نهاتر بانکن وترو اهي ان کنا ● اِڊي
کرمي تهم رب رکائي اه ● جل جلاله جي جوڙي
جڏين کڏهم ملک ڍوه دنيا ● قدهه
باکي جو سوبي جي ته دوزخ منجها ● ته
هندمرن مري اهل زمين جا تهجي کو سا
اِئڏا لو ها دوزخ جا جيڏا کڏ وڏا
ترمي بنسر ڪالقصر سنهو کان سا

جي

کي اتا هي اتن جي کي ڏنکرن جيڏا
اهين تهم کرنجر لهجاء کني ٻيکرا ●
جي کنون کرائيم ڏاڏا ڏا ڏيا ● اهين تنهي
لکنا ناالامام غاجنکي کبو عذاب ابس
قيامت ڏينهه ● کني بايو کجيم و تيو کيهربا
اذ الاغلال في اعناقهم والسلاسل يسحبون
کڏ يو قرانا ● ٻن هنندا ملک تنکي کرجهورا
منجها ● نفس جي تيد لساعتم پني پرزا
جي سوهنجي کرج هيکرو کهم ڏنکرکا
تهنديري پور اسوتيي واري صورتا
ٻن اهين يت دوزخم استرين جيڏا
ٻن اهين سب ته م اتهان اتنا ● جي تا
ڏنکيڏ دوزخين کي عذاب ڪنڊا ● ويڏو
جيرو وسريو ڏنکن تن جي سان ● تو

کرا

ذکندو ونڪ تن جو چاليه ورھ سچا
اونائي جا دوزخ جي ساڻن وڏي اره
جي هنداجلي ٻهن ڪوٺهجي ڪندي تا
سووٺجي هيٺ هلنو ستر هزار ورها
تهندڙ سي تانگ ڪي منجھ ايڏي مدّتا
اهين ست طبقا دوزخ کي سڀي ياد ڪجا
هيڪڙا هيٺ ٻئا متي لکن تا علماءَ
جيڪو طبقو هيٺ ٻي گنا سو وڌ و عذابا
جيڪو طبقو متي سو هڙ روانها
ٻن اهين صحي دوزخ کي ست دروا
لها سبعة ابواب ڪئي يو قرانا
ٻر مکان جو دوزخ جو سو هنئن لکنتا
تہ اھي ستن ٻوين هيٺ سو سنهو سجا
ٻن جيکي اِئي قرآن ڪ حديثم خبر دو نجا

توڙي

توڙي ڪتين ڪرڻ خبرن جي ڪجين ڏاڍايا
ڪجن ڪين هندو دوزخين جو توهرونجا
ڪجن پيار ٻاٻاڻي تنکي ڪنون جي ڪوسا
ڪ ٻاڻي ڪوسا اوتباڻن جه متن تا ۔ ڪ
جيڪي اِئي خبر ٻي سختي جي پارا ۔
سڀ سي اسان منجي ڪبي وسيا ها ۔ تا هين
سيڻي سڀجي ڪوڻه خلافا ۔ ڏاڍائي جي
دوزخ جي ڪهڙي ڪبي وصفا ۔ منجس اهين
اقسام ڪتان عذابن سندا ۔ تن متو نا هکو
ٻهر ڪا ٺجه ڪنا ۔ پر من هتي لکيو توڙ رو
اختصار لاءِ ۔ تمتان پر ندهنکي ملالت ٿيي
ٻرن ٻلکا ۔ ترڪ رب رحمن تن اسانکي دوزخا
توهنجي ابه تن ڪريان ورا ۔ ٻن صحي
منجيوس سڀجه سن ڪئني يقينا ۔ تجيڪي

داخل تيندا برندا هم بهشت م مومنن نجا .
سيي وري نه نكرندا كندهم مورهم تن ملا
هندا صحي جنت م ساكن هميشاه . اولئك
اصحب الجنة هم فيها خلدون . فرمايو خدا
ين جيكي داخل تيندا دوزخ م كفار ركنا
ك هندا منافق شخص سيي جن كجها كفر كيا
تيي موتي نه نكرندا كندهم وري دوزخكا
هندا هميشه هاڻي م ساكن سيي سندا
اولئك اصحاب النار هم فيها خلدون . تاكد
كدا ما پر جيكي عاصي مومن نجا دوزخ م
ويندا . توري گناه كبيرا تي نجاك هندن
صغيرا . توري تيا هندا فوت سيي اكي توبه كا
تيي سي اخر جيندا بهشت ذوه ربنا
كندو عفو تنين اكو احسانا . جل جلاله

مور

مو رهندو و دوزخم كواخر ان نجا
كي جيندا محض فضل س ربجي اي شفاعة
سببا . جو داخل كيا بهشت م ايي عاصينكا
توري نكيدبا كندهم موتي ته ملا
رهندا صحي جنت م هندا هميشاه .
ين اهي حديثن م اهري بچارا
نجده ويندا بهشتي بهشت م دوزخي دوزخا
تذه وني ملك ربجا جلاله موت كي ايدا
تهكي اي كيي جي صورت م حاضر كريدا
بهشت ۽ دوزخ وچم تهكي ذبح كندا
جن اهل بهشت ۽ دوزخ جو تهكي تسندو
تاذسندا . ذبح بچانا ته جي ين ملك منادي
كندا . جهكي اهل بهشت ۽ دوزخ جا سيتا سيندا
ذبح كيوس موت كي هاڻي ان اكيا .

بيان موت كشتن

موٽي نمرند وڪندهم ڪووري ان منجا
هندي حياتي اهجي هاڻي همشاه
انهم پر فرمايو سچي محمد صلي الله عليه
بخاري ۽ مسلم ۾ آهي حديث اها
حضرت ابي سعيد خدري کنا آهي روايت
اها خبر سڀني صادق جي منجهوس صدقنا
پڻ آهي ڪتابن ۾ اهري روايتا
تدبح ڪندا موت جو هند وجبرئيل
اڳي جي قدرت کي ڪمي موهنگا
ڪرهو يا دشمن بعت جاسني مسلا

ولقدر خيره وشره من الله تعالى

جهم پڻ منجهوس سچه س ڪئي ويساها
تقدير جنهڪي منٿي جي آهي الله ڪنا جل وعلا
پر خير ۾ راضي منڌي منجه شر ناه رضا

ني آهي مسئلو اهڪو ڪنون سڀني صحيح ڪجاه
تحيڪي ڪم جنهنڪا منا تيئن بندي هتا
تنهن آهي حڪم رب جو ارادو واصلا
پڻ تقدير قدير جي ۽ سنديءِ نه قضا
پڻ خلقن س خالق جي تيئن سڀئي تا
پر آهي جنهن ۾ امر رب جو محبت رضا
منٿن ۾ ناهڪو ان ترن تو لئنا
نڪو امرا آهي منا تيم سندو ني آيه
ان الله لا يأمر بالفحشاء ڪذيو قرانا
پڻ نه آهي شر ۾ سنديءِ رب رضا جل وعلا
ولا يرضى لعباده الكفر سنهو ڪنن سا
پڻ ڪانه محبت تهم موره هم موليڪا جل وعلا
والله لا يحب الفساد هيس هنجاه ۽ پر آهي
فرق پدرو وچ ارادي ۽ رضا ۵

ڪڏهن ڪيجي ارادو ته تولجو جهن رضا
نڪا جهڙو ڪردار ومريضڪي ڏجي
صحت لاءِ تنهن رضا ناهه ڪا پر ارادو آهه
ين اهي امر ارادي وچ صحي تفاوتا
ڪڏهن ڪيجي امر ته تولجو جهن ارادو ناهه
جهڙو فرمايو ڪافرنکي سڀجي سولو خلاءِ
ته آ انهو مثل فرقان جي وڃي سو سڱا
اِي سڻي سڀني ڪالهه تن هاٿڪ هيس لاءِ
پڙهي ين سڪي ڪالري سڻي ياد ڪجاهه
ته تقدير م تولا بون جي ناهه بوني ڪاهه
جيهن خلق ن بچري تولجو بچرو جون ناهه
مڪر اهي بچر وڪرن ڪم بجا ۵
جن ڪنا منع ڪئي مولي بندن ڪا
اهي بچائي تنهن اکي جي منع جل جلاله پر مولي

منٿ

پر مولي منجهي ناهه ڪا منع ڪهن جي ڪا
نڪو مانع تهڪي خلقن ڪنا نڪو تقدا
لا يسئل عما يفعل وهم يسئلون ڪڏيو قرآنا
ني اهي مسئلو عجيب ڪنون سو هيس هنجاه
جيڪو بحي ان ماڪم نردد گري
تجاه تقدير جنکي منجهي جي ڏني ڪنا اهي
تڏهه ثواب عقاب بندي اُتي تيڏو ڪجا ڪهي
جهکي اختيار ناهه ڪو سو ڪوهه ثوونا بحي
ته ان مسئلي جو عالمن جواب جيو
تتو ري اصل ڪم وسيڪو تقدير ڪري
هوءِ پر اهي ڪسبم ته جي اختيار بنديکي تو
جبر ناهي بندي اُتي تهن خالق جو جل جلاله
تيلاهم ثواب عقاب تهڪي قيامڏيه تيڏو
تات ناهي حڪم بندي سندو ڪري پهن جهو

ناه كري پهنجي اختيار اصلا كو
انهن كجائي ناهكا سيكو برورهي تو
بلك اهي تفاوت گنون صحي برورهو
وچ چرن هت تهم شخص جي جو جاني جو رتو
وچه چرن هت تهم جي جهكي جو لواه
پيو تڏي هت جهجو توري جليس سوه
اهي پن جي وچم تفاوت پڌرو
پهر وجيبو اختيار سين يوي بي اختيار هو
تات سبب تكليف جو اختيار تيو
بيو پن اكي بندن كي عقل عطا كيو
جهس پرورين تا تول سبو كو
موچاري پجري تول جو تمير جهس هو
سبب تهم عقل جي كين مواخذو
عقل ري حيوانن كي كين وتا يو

پن جيكو پجي كدهم ترددكنا
تجده واقع تيدو تحقيق پر ارادو دنيا
پور نتفاوت تهم جيك كري مولى جلاله
پن جيك لكايو قدرت سين اكي بندن لاه
تهم پن نه تيدو موره هم تفاوتاه
تات اختيار بنديكي ناهكو بلك جبراه
جواب ته جوهنير عالم لكن لا شا
نه ارادي لكنهم خبر وات نكا
جيهم علم رب جي پن جبر موور ناره
بلك اهي ارادو رب كيو صحي بندي لاه
نه هيهرا كريدو كم اختيار پهنجي سان
پر صحي يتي جاتو منديي علم قديم كنا
تهن شخص هتا تيدا كم اموچارا
هن پي هتا تيدا كم ارپونا

سُو جيڪ جاتو صاحب تي ياهجي علما
ٿهڪي لڪايو لوح ۾ قادر قدير اجل جلاله
تهتي هلندو بندو سيڪو موافق لوحا
جيڪ جن لکيو سو ٿيندو تن هتا
پرنه اهي جبر تن اتي اکي سندو واصلا
مکر جيڪ ڪڏهم اختيار ڏنو هو صاحب بندنکا
لکايو هوا تهجي حڪم ههري تقديرا
تهم اختيار ان هتا هي ڪم ڪاربا
تهند تيو ماکه تردد جو اهکو پروجن لا
هاني تردد ناهکو سنهو سبو جا
پرجنکي يان هدايت کري سيئي پروريلا
پن جيکو ڪجي ڪڏهم کري تردا
ته اهي سکه صاحب کي جل جلاله وڏيائي اها
جن وتاني قدرت بندي جي متاڪنا

تڏه

تڏه جيئو اختيار کهرو بندي ضعيف لا
جواب ته جو هنير پکن تا
تڏنو اهي رب ما جل جلاله اختيار بندنکا
پن ڏني اهي تنکي قادر قدير تا جل جلاله
جهس ڪر هو سکنڻا ڪم ايا هجا
جنکي کرن کن سي جنکا ڪم سنا
پن اهين تهجه بندن ڏوه مولي موکليا
امر نهي تهجاء سجا فرمودا جنس
پرورين وات ڪوات تا عقل جي سببا
سبب ته اختيار عقل جي تجسبا قيام ڏيها
مکر جي کري مندني تهجي قدرت ساد
نو تاني قدرت بندي سندي متن ڪمنکا
جن اصل کري تنکي متاني مو را
ته اهي سکه صاحب کي وڏياتي انها

برنتو وتائي قدرت بندن جي كرن متانكا
لاري جهڙيوا هيس سگهي كري مختارا
برناه اعتراض ان كري كو مولي تي موڙ
بن اهي كتابن ۾ هيس هنجاه
تا اختيار جو بندي جو سو كامل نجيبو
بلك وجهه اختيار جبر جي امر اهي سو
برجي اهري اختيار اهي ثواب عقاب هو
تناه اعتراض ان كري خالق اتي كو
مثال تهجو بيان كريان سو سڻي ياد كرهو
مثال كري تو لسكو كنون تيي بلد
جن كرهو شخص كو انسان منجها
هون جهم جي ملك ۾ صحي به كو لا
تن منجها جنكه هو هيكر بيو متنا
بن هو بن جي حال جو اكي اطلاع

توجاني

توجاني جنكابي جنكه سندي منجهه متابا
سو كيني كم فرمايي با هجو بن كو لنكا
تو نجي كري كم هه واجو من اكتا
بن اكي جانا يو بن كو لنكي مو كلن ويا
نجيكو كند و خلاف مهجي امر جو ان بن
جنن منجها كندس عذاب تهكي ان سبيا
ته بجانا تهم كم اتي بنهي سي ونا
جنكه كنو كم سو سبب سو نهاري تهجا
منجهه كنو كم كي زبون ء ضايعا
تو ري اختيار كامل نا هكوان منجهه كولي
لا بن تي متائي ان هتاس تقدير خدا
تبن مالك تي ان صورت ۾ منع مو ر نكا
جيكي بخش كري فضل سان منجهه كو لنكا
جيكي كري عقاب تهكي عدل طريقا

جل ع و

تموءِ نه ڪندو ان مالڪ تي ڪو اعتراض صلا
نه ڪو موجب شرع جي نه ڪو منجهه عرفا
موءِ نه ڪندو ڪڏهن ڪو عاقلن منجها
تنهن جڏهن اڪي ٻاران هلائيو ڪم تي ڪو ليڪا
پڻ تي جاتاءِ حالان جو منا تي پارا
نه ونجي منو ڪم ڪو مخالفت مولى
هئي قدرت اڪي اپري جن نهلائي انڪا
تنهن ڪرن عقاب نه جو اڪي ڪي نه رهاءِ
تي نه ڪندو موءِ هم هرگز ڪو ڏانا
بلڪ چوندو سڀ ڪو جهڪي عقل آهه نه
آهي اختيار مالڪ کي وچ فضل ۽ عدلا
ناهه وات اعتراض جي مون مالڪ ڏاهه
تات جڏهن آهري مالڪ مجازي تي اعتراض
نه ڪو تنهن ڪهڙو اعتراض رب تي جو مالڪ

حقيقي هو

حقيقي هو جو خالق رازق مربي جه عالم
آيا ٻيو پي مثال سڻي ڪري هيسان هنو
پڻ جي ڪو ڪري ڪڏهن تردد وري
تنهن جڏهن آهي پر ويو ڪتابن ڪري
تنهن کي فضل سين صاحب توفيق ڏي
سي لهن هدايت تا جنڪن ڪمن آئي
۽ جنکي توفيق نه ڏي تين گمراه سي
تات بندي کي ڪهڙو اختيار آهي
ڪهڙي پر عذاب ڪبو بابي ضعيف کي
جواب ته جو عالم هن پر فرمايو
معني ڏين توفيق جي صحي آهي هو
جن ڪري بندن باب هجي صاحب سليو
ڪري جهڙين ڪمر اخير سندا تو
پي آهي محض بندي تي فضل رب سندو

برنا هي واجب ڏني اٿي حق بندن کي جو
نڪو ڏين توفيق جو نڪو کو
معني نه ڏين توفيق جي اهڙا ئي اهي
جن لاءِ چئي مُنڌ ۾ واڪه ٿيم جيڪي
نڪو ڪري بس پليپو نه ڪا مدد ڪري
نڪو جبر ڪري فعل اکو بندي اٿي
بانو ٻهجي ڪسب اختياري اهي
پن اهين جانائي وات خير شر جي صاحب
پن سگهه ڏني اهس تنکي بن پارن ڏي
تات جيڪري مٿي ڪم اٿي عذاب
تنا ه اعتراض ان جو مورا مولي اٿي جل جلاله
پن اهي ڪتاب ۾ اهڙي ڳالا
نه اهي مسئلو تقدير جو اهڪو اپارا
ڪنائي عاجز ٿيا ته جي ٻروجن ڪا اهو

ايمان

ايمان ته اٿي ڪيني وسياها ٿوري ٻروري
تنکو تنهجي حقيقتا ئي اهي سر الله جو جل جلاله
اسرار منجها ڪندو ظاهر تهڪي اکو عالم
جه ڏيه داخل بهشت ۾ مؤمن سڀ ٿيندا
تهر نر هندي منجه ان مسئلي مور ڳجاڻي ڪا
سيتا ٻرو ريدا تهڪي ظاهر ظهورا
برا ڪا تو ڪنا دخول جنة جي واضع ٿيندو
سو ٿا ڪندا تا تردد ٻروجن ۾ تنهجي هيڪڙا
ٻنو ٻوه سني مسئلا ڏينجا هيسان هنو

والبعث بعد الموت

ستو صحي منجهم امر تا اهو تمرن
ڳجانا منڌ ۾ جل جلاله سين جيا ريدو
اٿيا ريو سيڪو جيڪو مري ويو
جيڪو منڪر تيوان ڪنا سو ڪمراه ٿيو

وان الله يبعث من في القبور سڻي ياد ڪرهو
جڏه مرن پڄانا بدن کي مولو جيارڀدو
تڏه هلا پا محشر منجهه حساب جت ٿيندو
ان جين پڄانا ناهه ڪو موئي موت پيو
هندو هميشه حياتيم صحي سند و سيڪو
ڪي ويدا بهشتن ڏوه ڪن دوزخ ماڪڏو
فريق في الجنة وفريق في السعير پي وراهڪ
ڪبو جيڪو پڇي ڪڏهم تردد ڪري
تجو مري سري خاڪ ٿيو لکي ڪور ڪري
ڪ ڪائي جهڪي سيه نيو ڪ ڪهمر وڍي
ڪ ٻڌي ڪري پاني م محو ٿيو وري
ڪ موئي سو قلهار ٿيو ڪام منجه جيري
سو ڪيئي ٿيندو جيرو وري پيدا ٿي
تجواب تهجو عالم هين فرمايو

تجذه

تجذه ساٽي خلقيو انسان کي پهرين پيرو
تڏه هن نهوڙو ته منجهان موراڪو ڏرو
خالق ٿهڪي خاڪ منجهان کي ابا ٻوجو
ڪ منجهان پاڻي منجهه جي پيدا ڪيا سو
رحمت سان رحمن ڏني ٿهم روح وڌو
قدرت جهم قادر جي اهري وڏي هو
ٿهکي خلقن پير و پيو لکند و ناهکو
جيڪو هند و جه ماکم ڏر و ٻرڙو ڪو
جو هيڪرو ٻي ڪنا جيهي ڪري هندو ڏا
ٿيو سو اهي رب عليم تي ظاهر سيوڪو
ميري ٿيکي منڌي ڪند و هيڪاندو
جسو ڪبو سپ ڪو سواري سجو
ته پڄانا روح وجند و ٿيم مالڪ ملڪ جو
جن خلقيو هو اپهرين خلقيد و پو

قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ جي پُرُوڙ پئو
صانع جيئي صنعت کي مانع موڙ نکو
سُڻهو صفت صاحب جي تهکي سار اهيو
ست صفت ايمان جي آهي پڻي ايئي
ور سُڻي مومن سيکو تنکي ياد کري
ته هيک هيک کري صفت م کڻي مسئلا
جي لکي کيم پڌرا سا ري سندي واء
تمان سهلا تين سي سکن ابوجن لاء
سي سيئي سُڻي کري مري ياد کجاء
بيان اهين مسئلا اجان ڏا را ان
اهي اعتقاد جن جو لازم متي مومن
سي پڻ سُڻي صدق سين سڀي ياد کجن
لکي کريان سي پڌرا ته سيئي سکن
کيم بيو باب کتاب جو وارهي منجهان

تمان

تمان نفع زياده ٿيئي کا رڻ مومن
مولي مره منڌي عصيان عاصين
کئي خطا اسا هجي سِين پا هجه کرمن
کري شفاعت شفيع جي نصيب کي ساين
پڻ کري کرم تنين کلمو جي کهن

لَا إِلٰهَ إِلَّا اللّٰهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللّٰهِ

صلى الله عليه وآله وسلم

باب دوئم در بيان مسائل اعتقاد يا سونکي الف ان صفت ايمان

بيو باب کتاب جو سُڻهو سڀو جا
جنهن مسئلا اعتقاد جا آهين سي لکيا
کنا ست صفت ايمان جي آهين جي سواء
سُڻهو هي کڻن سين تن جو بيانا
تر انسن تسي ثبوت کري اکو احسانا
ضحي مجيو سين سجه سين کڻي وهيا ها

ته آهين بنا اسلام جي پنج تو آئيو را
هيڪڙي ڏين شاهدي وحدانيت جي ڏٻي جي
رسول رسالتا ٽيو ادا ڪرڻ نماز جو ٽريو ٻن
ڏين زڪوتا چوٿا روزا رمضان جا پنجون حج بيت الله
پر زڪوة ۽ حج مالدارن اتي آهين فرض ٿيا
سي اسان پنجئي منجها سچي ويساها
پن صحي منجهوس سچ عرش ڪرسي ڪا
پن لوح قلم منجهم جي اکي آيا يا جل جلاله

بيان لوح

ڪر صفت لوح جي ساهنهر چون ٿا
ته آهي صورت تختي جي اچي موتي ڪا
قد پنجه سو ورهين جو ديگه تهم جو اهه
بن ويل تهم جو ايتر و لڪن ڪنايا
آهين ڪنار ته جي ڪاري يا قوتا
آهي مٿي يار ته جو بند و منجه عرشنا

صلى الله عليه وآله وسلم

پن هيٺي پار تهجو منجه هنجه ملڪ جي راه
آهين لکتا تهم امر اکي جا جل جلاله
جيڪي اکيان پوئيان ٿيندا تور وڌا

بيان قلم

پن صفت سونهاري قلم جي اهري لکتا
تا آهي قسم نور جو ڪ موتي منجها
ست سا ورهين پند جو ديگه تهم جو اه
سو آهي بندا يو عرش ۾ قادر قدرتا
جڏه خلقيو خالق خلق جي تهم قلم ڪا
اڪار و مخلوقن مرن ڪنا بعد نور محمد
ته پڇا نا لوح خلقي قادر قدرت سان
تڏه ڪئو امر قلم کي مولي مهر منجها جل جلاله
تن لکه لوح اتي امر اسانجا جيڪي
آهين ظاهر ٿيندا تان قيامت ڏيهاه
ته قلم لکيا لوح اتي امر اکي جا جل جلاله

صلى الله عليه وآله وسلم

جيڪي ڏيه قيام سين ظاهر تا ٿيندا
توهي افعال مخلوقن جا توهي تو لئيا
توهر نندا هون سي توهي وڏيرا
وڪل صغير وڪبير مستطر سڀني ڪن ڪجاه
پن منجهوس بيت معمور کي جو آهي بيت خداه
آهي اڏايو ايئن قدرت سين مولى جل جلاله
آهي ستئي ايئن ڪ جهم منجهارا پن آهي
صحي مقابل سو ڪعبي مبارڪ سان
داخل تئين تهم ملڪ گهڻيرا ڏيه ڏهم
هيڪڙي ستر هزار ملڪا ڪارن
زيارت ته جي طواف تنهن جي لاءِ پن
تا ڪرين نماز تهم عبادت خدا جل جلاله
پر پهن ڏيهاڏيه تهم ملڪ ٻيا ٻيا
موٽي وارا ناهي تني قيام سين ڪا

بيان سدرة المنتهى

پن صحي منجهوس سڄه سين سدرة منتهى
جا آهي بير ايئم خالق خلقي سا جل جلاله
پارته جي چهماپ تي ڏار ستئي متا
ته وت تئين تمام تا علم ملڪن جاه
انها پري ملڪنکي خبر پوءِ نڪاه
جا نبي وحي نمو ڪلي واحد پان ڪنا
آهين پنا ته بيرجا منجه وڏائي ايندا
جيڏا ڪن هتئين جا ڏسجن منجه دنيا
پن آهين بير تهجا وڏي مت جيندا
اڏائي سا سيرن باني جا پوون جهم مرتا
پن منجهوس صحي ميثاق کي سچي يقينا

بيان روز ميثاق

وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ
ذُرِّيَّتَهُمْ آهي جهم جا تحقيق تهجو هنير لکيتا
علماء تجڏه پيدا ڪيو رب عالم جي حضرت آدم کا

تڏهه ڪڍيائين پٺ منجهانئن جي سندس ويا سڪا
پڻ پيدا ڪيا تن جي پٺين منجهان تنهجا وياءَ
جه ترتيب سين ظاهر ٿيئن تا هاڻي منجه دنيا
خلقت ڪيائين سڀني جي منجه هيڪڙي ساعتا
توڙي روح تنهجا ڪي سنداڻ جسا
سي ميڙي مقدار ننڍين ماڪوڙن جي اکيا
تن منجهان ڪي اڇا ڪيائين صورتن ۾ ٻيا ڪارا
اڇا مُڪا جيڻي پار حضرت آدم جي ڪارا
ڏاٻي ڏاهه ڏاٻي مُڪا ڪافرن کي جيڻي مونسا
تن مڙني کي عقل ڏنائين قدرت ڪالانا
سي سڀئي وادي نعمان ۾ ولي جمع ڪيا
اهي مبارڪ مڪي کي اوڏي وادي جا
اهي پٺيم عرفات جي صحي لکيا سا
ٿهر هنو ڏينه ڄج جو عالم لکن تا

تڏهه

تڏهه تنکي پڇائين قادر قدر تا جل جلاله
جيو الست بربکم مولي مهر منجها
تکي ائنا هيان رب اهجو ٿي مُنهجا مخلوقا
تان ڏنئون سڀين ماڙ جواب صاحب کا
توڙي هوا مؤمن سڀئي ڪي ڪافرن ڪنا
مڙن جيو پڌر ۾ لفظ سندو بلي
ته تون اهين رب اسانجو اسين ٻانها تنهجا
تو ڌار ناهي ڪو بيو اسانجو الله
ٻرجه ڏنئون جواب پهرين سڀئي عالم ڪا
سو هئو نبي اسانجو مير محمد صلى الله عليه وسلم
ان ڏينه کي ڏينه ميثاق جو صاحب ڪونا
سو اسان صحي منجهيو ڪئي ويساها
پڻ اهي ڪيا ٻن مراهي پڇارا
تسبيب مخلوق صاحبجا جي ميثاق ڏينه هوا

سي مَرِني ميثاق كنا فارغ جهڙيا
تڏهه وري پٺيم حضرت آدم جي داخل رب
كنا جهير كڍ تا قدرت س تميز موڻايا
سي سڀيئي پيو تنهن ظاهر ٿيا ٿيڏا
منجهان پٺ حضرة آدم جيئي دار منجهه دنيا
سني خبر دين جي سڪو مومنا ه
پڻ صحي منجهوس سچ س كني يقينا
تا اهين ملائك موكلي موكليا عمل لكن لا
سي اهين كاتب پر جنا سيكه مار رونا
وان عليكم لحافظين كراما كاتبين كڍ تو
قرانا هيكڙو كلي اتي جيني پيو ڏاٻي ڏاه
جو وهي كلي اتي جيئي سو لكي كم سفرا
ڏاڻي واڙو سي لكي جي كم ڙبونا
توري اعتقادي كم سي كي عملين منجها

پر ملكن كي اعتقاد جي خبر پوڻ نكار
مكر خبر ڏنا ري تنكي قادر قدر تا جل عز
پر عملن مباحنهم اختلاف واه
جنهن ناه ثواب كونكو گناها
تڪ لكن ملك انكي كي موره نه لكنا
پر ترجيح ڏنا انكي نه لكن مباحا
توري مريض مرضم گنجيو كڍ ياه
تين لكنتا ته كي جيئي مباح پيا
اهي قرآن كريم م ان ڏوه اشارتا
ما يلفظ من قول الا لديه رقيب عتيد
پرو رجاه را تا پر محو كبو مباحنكي قيام ڏيه
كاغذن منجها محد رائون كنايم ني اهي عبارتا
پر اهي قدر ڏكرايم تمباح جي كمرا
سي لكي كهڙو كاتب تو بن ملكنا

پر انهي ڪن عالم عبارت اها ۔
تڏا اي وارو ملڪ لکي ڪمن مبا جنڪا
ڪتاب عمدة المريد ۾ اهڙي اشارت آهه
پن مؤمن نه تين انسان ڪنا ڪاتب سي جدا
توهري سڀئي ڪجا ڪندي ڪ وٺي اپني ور
مڪرين وقتن ۾ تين پا سيرا
هيڪڙو وقت سڀني ٽلي جي پيو وقت جماع
گر جي تيي بندي هتا ان بن وقتن جنڪ
سڀئي ڪار نه تها جو ڏنا ري منڊني ملڪن اطلاع
سڀئي لکن بعد فراغ جي جيڪا ڪيا نسا
پن عالمن فرمايو سڀهو سڀو جا
تڪاتب لکن عمل تا مرن مارنجا
توهري مرس ڪ عورة ڪ ڪولا ڪا اجا
توهري مؤمن ڪ ڪافر سڀي ڪ صغير ڪر ڏا

پر لکن

پر لکن صغيرن جا محض جنڪا ڪم
مؤمن نه لکن تن جي متناي اصلا
بن لکن سڀي ڪافرن جي صحي ومتناي تا
پر جنڪا پن منجهه تن جي اختلاف آهه
ڪن جيئو لکن سڀي ڪي قائل لکن جا
فتوی ڏنا لکن اتي صحي سنجا آهه
لکن منجهان تن جي اهين قائدا ۔ تجان
اسلام انداء ڪڌهم آخر منجهه عمرا
تان جيڪي جنڪا ڪم ڪئا ڪفر ۾ سي
ڪيئن پرينداء ۔ پر مؤمن تو تيا متناين الگونين
ڪري اسلام پر ڪتا ۔ جان تا انداء هڌهم آخر
اسلام ۔ تان پن تيدين تخفيف عذاب عملن جي
سببان ۔ قادر ڪندو ڪه جو ڏر و نضايعا
پر لکن ملڪن ڪڌهم عمل جنجونن جا

كتاب هداية المريد ڤيأهي بجارا
مجنون ، صغير وجهم فرق ڤكنتا
ڤن ڤكن جو ملكن جو سو حقيقي اه
نكا جيڤي نهجي مجازي معنى
تا لكن قلم ، مس س ميتى كاعندا
براهين سيڤي سي كجا اسا نهجي نظرا
جن هو ، عالم سندا غيب جي اس شهادتجا
اس ساكن ملككجا هو ، ملكوت سندا
صحي منجيوس سجه س جيك فرمايو خدا
ڤن اهي كتابن ۾ اهري بجارا ٥
تجده مري انسان تو لذي كنا دنيا
تذه امر كري منذڤ مولو ملكنكا
جي هو كاتب ته شخص جه اعمالن سندا
توهن قبر وت ان جي تان قيامت ڏينها

جان

جان هندو مومن شخص سو توري عاصينا ٥
تان تا مره كرندا تهم لا ، ٥ ۽ جان هندو
كافر سو تان لعنت تاكندا ٥ انهم بر
حديثم وارد ثيو اه ٥ كتاب عمدة
المريدم تولكي حديثا اها ٥ براهي اختلاف
انم سندو عالمن ٥ تكلكن ملائك عمل
سندا جن ٥ فتوى ڏناءِ انهي ته صحي تالكن
مكر كونه كاتب مو رهم ميتى ملائكن
صحي انهم قول كي جيو عالمن ٥
ڤي جيك متاتي كذهن سو مري مذكو
سو هنو تن ملكن جو جي كاتب عملنجا
براهين بنا ٻن ملك مولي مو كليا كاتبنو
سوا ٥ جي تا كن محافظت انسانجي اتي گنا
سي اهين مارو دس سيكهم سانبلا صاحجا

توري مومنن ۾ توري ڪافرن سان
توري مرس ڪي عورت ڪي وڏاڪ سندا
له معقبات من بين يديه ومن خلفه
يحفظونه من امر الله فرمايو خلاءِ
پر ڪانيتريم ئن ملڪن جي اختلاف آه
ڪن چيا پنجه سي آهين سيڪه سان
ڪن چيا ويه سي سيڪه مارُ وڏلا
ڪن پوري سٺ ڇيئي ٽن ٽريسا سٺ چيا
تات ڪرجي مومن کي تمنيجي مرن ڪا
ٻر ڪري نه تعين ئن جو ڪانيتري بارا
اهي احتياط انهم سنهو سچه منجها
ٻن صحي منجيوس سچس معراج محمدلا
جو اهي وڏو معجزو محبوبجو بعد قرانا
جن رب ڪرائيو رسول کي مڪي مبارڪ

بيان معراج

ساهي

سا هئي ستاويهم رجب جي رات سوما
ڪوٺن ڪارڻ ڪريم جي مولي ملڪ مڪا
پلي ڪارڻ براق کي موڪليو مولي الخلا
ته تي هليو سوار ٿي مير ملڪن سان
هيڪڙا هلن جيئن ڏوه بيا ڏائي ڏاه
هئو رڪاب هٿم جبرئيل جي واڳه ميڪالا
اندر هلي آيا بهر بيت المقدس ڏاه
تتي پار نماز نبين کي امام ٿي نفل نمازا
ته نجانا ملڪن جرني هيڪڙي اندي
اينيا ڏانڪا هوا تهم ڪنان اپارا
هيڪڙو ڏاڪو سون سندو ٻيو روپي ڪا
هئي جڙي موتين ۾ پاڪين وجرا

سا اُني رکئا بيت المقدس وٽا جارسي
اُتي گڏجي صف ڪري نماز پڙهائي
ايڪا. ته جَريني تان چَڙني هلئو احمد اُني
ڏاهه. براق چڙهي بيت المقدس وٽ بند ڪري
بهر دوارا. صحي انهم قول ڪي عالم لکنتا
چڙهيو وڃي رسيا چري اين ڪا
تڏهه سائي ڪار تا ڪريم ڪي سير اينجا
اي ڏنا سئتي سدرة منتهى
عرش ڏنا ڪرسي دوزخ بهشتا
ڪئا ملاقات ملڪنس ين نبين سان
بيان عجائب ڪيئرا اچي نبي نور ڏنا
ين ڪنون تيا قه راتم اکي بن اوڏا جل جلا
فکان قاب قوسين او ادنى ڏني ٻي ڏنا علم

عليهم الصلوة والسلام

ين

ين تين نصيب ته راتم سندو رب لقا
ڏنا هين اکين بن پهجي خالق کا جل جلا
مولي محبوبن بنس ڪجانده ڪر هيله تنجي
لهي ڪير سو قادر ري ڪر اجل جلاله
فاوحى الى عبده ما اوحى سنهو سچ منجا
ته ٻجانا جڏهه موٽيا وري معراج ڪنا
تڏهه ين الٽا ته جريني اتا موٽندي ورا
وري ايا بيت المقدس جماتي چڙنا
اچي تيا سوار براق جا موٽي مقدس کا
حبيبي مڪي مبارڪ م موٽي اچي رسيا
ته ٻجانا حضرت جبرئيل وني براق کي اسهيو
اين ڏاهه تات ٻي جيڪي مريي من لکيا مو معراج

ڪ جيڪي واقع ٿيا تہ راتيم عجائب اها
جنهجي ذڪي خبر نبي نور هدى صلى الله عليه وسلم
سي اسا سڀيئي منجها ڪتبني ويسا ها
پر منجهوس صدق سچي يقينا
تہ هئو جسم ۽ روح گڏي معراج محمد
نہ هئو محض روح ڪري صحي سنجا
سبحان الذي اسرى بعبده پرو ڀجاه اتا
پر هئو سو جاڳندي سهني وات نکا
پر اهي ڪتابن ۾ سني صحي سکو
تحسن قبح اهي شرعي عقلي موڙهو
جيڪ شرع موچارو ڪيو سو اهي موچا
۽ جيڪ شرع بڇڙو ڪيو بڇڙو اهي سو

عقل کي ان بابم دخل نہ جيئن سو
پر عالم جي حنفي مذهب جا تن ائين فرمايو
تہ حسن جو بن تولن جو سو عقل ڪري هو
جو آگهم ڪنا ورود شريعت جي تو پروڙ جي
بندو هيڪر و سهن رب جو سو نبي سندو
صلى الله عليه وسلم
پر قبح بن تولن جو عقلي اهي
جو پهرم ورود شرع جي تو ظاهر پروڙجي
هيڪر و نو سهن رب کي بيو رسول کي
پر معنى ان حسن قبح جي سڀئي سا سکو
تحسن تهم تولڪي چئيا چڱو
ڪرنم جهم تولجي رضا رب جي هوء
پر ٻيو جهم ڪري ثواب آخرت جو

قبح چيا ته تو کي سڻي يا ذکر هو
ناه ڪرڻ جه جي رب راضي ٿو
پڻ اهي بتي جنهن جي عقاب قيام سندو
سڻي مسئلا دين جا هي منجهه رکو
پڻ صحي منجهي س سچ س سڻهو سان ڪڏ
تڪڏهن نڪري منڊني مور امتي بند
تڪليف ڪهڙي تو کي جو ڪري ڪين سگهن
جهکي رسي نمو هم طاقت سندي تن
لا يكلف الله نفسا الا وسعها سڻهو سان هئو
پر هي محض فضل رب جو جل وعلى بندن اتي هو
تا ت جيڪري تڪليف اهڙي تن مانع نه ٿئي
واجب نه اهي رب اتي جل وعلى حق بندن جو

بيان تكليف

مڪر ڪي

مگر ڪي اهين امر اهڙا ڪي فرمايا جل وعلى
ڪرڻ اتي جن جي بندي سگهي نه راه
جهڙو امر ڪافر کي فرمايو خداء جل وعلى
ته آئي ايمان مثل فرقان جي و تي سورة ڪا
ڪ جهڙو امر ڪبو قيام ذبه تنکي جن ٻٽ کر نا
منجهه ڪا نيترن يا هجله آءِ وجوار واحا
تمو نه اهين امر اي ڪا مرڻ تڪليفا
بلڪ ڪارڻ عاجز ڪرڻ انجي اهڙا امر ڪيا
پڻ ڪارڻ فضيحت انجي تئين شرمندا
پڻ منجهه تا سچ س ڪئي ويساها
تا جل منجهه شخص جي تيي ڪمي نڪا
نڪا و تراني تيي مقدر منجها ۵۵

فَاِذَا جَاءَ اَجَلُهُمْ لَا يَسْتَاخِرُوْنَ سَاعَةً
وَلَا يَسْتَقْدِمُوْنَ سُنِي كَنِ كِجَا
جِي كُسِي پِيَا كِهِ جَنِكَمِ هَزَارَ كَنِيَا
كِمَرِي وِتَا مَرِيَمِ مَارُو جَجِيَرَا
كِمَرِي پِيَا مَارُو كَنَان بُدِي مِنجهِ دَرِيَاءَ
تَيِن اَجَلَ تِنِ مَرِن جَا پُنَا هِيكَانِدَا
اَكِي پُوءِ اَجَلَ كَنَا مَرِن وَات نَكَاءِ
مَكَرِ كِنِ حَدِيثُنِ اهِين اَلْفَاظَ اهَا
تَكِنِ عَمَلِن صَالِحَن كَرِي تِيِي عُمَرُ زِيَادَ
تِهِجِي مَعْنِي اِئِين لِكِنِتَا عُلَمَاءِ نَوْدِن
بَرِكَت تِن عَمَلِن جِي ثَوَابَ شَخْصَ سَنْدَا
كَارِي هِتَاسِ مُنْدِ فِي پِيَا عَمَلَ مُوچَارَا

تُوري عُمَرَ مِ تِه هِتَائِين خَيرَ جَجَا
تَات كَرِ عُمَرُ زِيَادَه تِيِي اُنجِي تُوابَ سَبَبَا
زِيَادَتِي جِي عُمَرُ جِي مَعْنِي اِءِ اِهَا
بِن صَحِي مِنجِهُوس سَچِه سَ كِهِي وِنِيَا هَا
تِيكِ رَبَ مُقَرَرُ كِنُو رِزُق كَنِهِم لَاءِ
سُوچَنِبَ يَدُو سِيكُو كِن پَا هِجَا پُوُرَا
مُورِ نَه پِجِي قَدَرُ كُو كِهِجِي رِزُقِ مِنجهَا
بِن هَرُكِز نَكِيدُو هِيكَرُو رِزُقَ بِي جِي كَا
جِيكِ جِن كَارِن كِنُو سُو سِيبِي كِيَدَا
بِن صَحِي مِنجِهِم تَا سَچِه سَ كِنُون يَقِين كِيُو
بَرَاهِي فَضْلَ رَبَ جُو جَلَّ جَلَالُهُ بَنْدَن سَان اِهُو
جِن كَرِي رِعَايَتْ خُوبِي تِنِس كَرَمِ سَان تُو

بيان فضل رعايت خوبي

بيان رزق

سُوئي ڪري تنهن جيڪ نافع هوءِ
پر واجب نه آهي صاحب تي جو ڪم سندو
تڪري فضل ٻندن سين احسان ٻهجو
ٻانهن جو خالق تي ڪونه مواخذو
پن واجب نه آهي رب تي سُڻي ياد ڪر هو
جن ڏي جزا خير جي ٿهڪي جه جنگ ڪم
ڪيو پر ذرو ضايع نه ڪندو قادر ڪهم سندو
پي آهي باب فضل جو ڪرم سندو
پن نه آهي واجب رب اتي منجهه ڪتابن لکي
تڪري رعايت ٻنديس تو اسندي ٿهڙي
جهڙ خوبي دين جي ڪ دنيا جي آهي
آهي مختار منڊي جن ڪري تن ڪري

وربك يخلق ما يشاء ويختار سُڻي ياد ڪجي
جي هُند واجب خالق اتي امر تي هو
نه هُند واجب خالق اتي امر تي هو
نه هُند نه خلقيو مُنڊي مُو اکافر ڪو
نه هُند اپايا شخص ڪوجه عصيان ڪو
جي پن خلقيا ڪڏهن تمام ناپس سندو
جيسي بلاغنت ڪي هو نه رسيو
پن نهند ڪنا دُني م فقير شخص اهو
جهڪي صبر فقيري تي مورانهندو
تمات ونجي ان ڪري صحي معلوم ٿيو
تو واجب نه آهي رب اتي فعل اصلح جو
جيڪر تي ڪيو ٿڪي دنيم تصديع ڪڏ ڪندو

ڪروڃي مرض وهڙنم جو ڪنهن سترانو هو
نبن ڪهم جواڪي ميتي اعتراض نڪو
عدل جيئو انکي ظلم نه اهي سو
حڪمت کي حڪيم جي ڪوني پاند هو
پن جيڪري ڪيئو رن کي عذاب دوزخ جو
ڪري مواخذ وصلحنکي جن ڪناه ڪون
ڪيو تين ظلم نه جيئو انکي بلڪ عدل هو
پر ڪيو اهي ڪريم جل جلاله ڏني پان تي وعدو
نڪيو رن کي ن نهم عمل بهشت ڏيا رو
پن بي ڪناه کي مواخذو موراء نڪبو
بلڪ عاصين کي عصيان جو پاڻا عفو ڪندو
بي مربي قسم فضل جو هيس سنهو

ڪرم کي ڪريم جي جل جلاله متو مونه نڪو
وعدنيم واحد جي جل جلاله خلاف مونه نهو
بن عالمن فرمائيو جي باني دين سندا
تڪناه ڪبيرو جي تيي مؤمن ڪهم هتا
نمونه نڪري ان ڪري سو ايمان ڪنا
نڪ تيي داخل ڪفر م ڪبيري سببا
اهين اهل سنت جماعت جا انتي هيڪاندا
جن جيو ته نڪري ڪبيري ڪري مؤمن ايمانا
ڪتيي داخل ڪفر م نڪري اسلاما
جهڙ جون معتزلا ڪي خارجي متا
سي اهين وانا ور سڀجي ڏوه ڪوا تيا
مگر اهل سنت جماعت جا جي اهين ڪنون بلا

سني بن منجهه صورت كفر جون ٿا
هيكڙو جن كم كري تهرا منائين بارا
جنكي شرع مقرر كيو نشاني كفر جا
جن بندي تركو كافرن جو كي سجدو كري بتن كي
كي وجهي ماكم پليتي جي جائي مصحف كا
كي كري اهانت كعبي سندي جو پلو بيت جد
كي كري بيا كفر كلما جي عالمن لكيا
ٿين مرن صورتنم كفر جياه
تيدو تهم ساعتم كنا جو جدا
توري هي جي نابتي جي كري تو دعوا
سيو جن فرضيت كنا كهم فرض جي جي منكر
ٿئي كو فرضيت اتي جه جي اجماع عالمن جو

جه فرضن جي دليل قطعي
هو كي اهي فرضيت

منكر

ٿمنكر اهري فرض جو كافر ٿيون ٿيو
بن جي شخص كو كنا هكي حلال كري پاڻ جي
توري صغير و گناه سو كي كبير و وري
كي حلال پائي شخص كو تو لحرام كي
برهو ثبوت ته گناه كي حرام جو قطعي دليل
كري كي هو اجماع عالمن جو انجي ربو نيتي
تحلال پائيده ان جو كافر ٿيون ٿيي
جي بجرائي جي ته گناه جي هنديس خبر كري
توري برن كي بچن كري كي سبب سنن جي
جان بجرائي جي ان گناه جي خبر ته نكا
ئي حلال پاياء تهكي جهل جي سببا
جذ سواء بجرائي تهجي عالمن كنا

تڏهن وري پاپ مڃيو ۽ پريد هم ته ڪا
موني اعتقاد حلال جو ڪيائين ته ڏاه
تان ڪفر ٿيندو ته ڪي صحي سنجاه
شرح مسلم جي ۾ عبارت اهه
جو آهي امام نووي جي صحي تصنيفا
ين جيڪو حرام اعتقاد ڪري تو حلال ڪي
حلاليت ته تو جي ين قطعي آهي
تنهن ڪفر چيائي ٿيو تهم شخص ڪي
جان تهم جي حلاليت جي هند ۾ خبر آڪي
ترتو ين جيڪڏهم ٻائي گنا هڪي هررو شخص
ڪوڙ جن ڪرڻ ويرا ته جي ٻا ڪنيائي تو
ڪري معاملو گناه ۾ مباحن جهڙو

بيان عفو و رحمت

خطرو ڪري نمو رهم جي گناه گناس تو
تني شخص ڪافر ٿيندو عالمن چيو
هررو پاڻ گناه کي ڪفر چيا هو
توري صغيرو گناه سو ڪا هي ڪبيرو
ني سني ڪري هي مخبر ڪو آهي مسئلو
اهڪو ڪنون تا سدا ستر ڪرو تن ڪري
قادر ڪرم ۾ ستر سين جو
بن آهي ڪتابن ۾ صحي ۾ لکيو
تعفو رحمت رب جي ڪنون وڏي هو
بر عفو ڪافرن کي هرگز نه ٿيندو
إن الله لا يغفر أن يشرك به سنهو سبو جا
بر ڪفر تا راچي جي جيڪو گناه بيو

توري صغير وهوءِ سو وري كبير و
تعفو كندو ته جو جي ٿئي توه كندو
توري توبه ڪنا ڪهم سو شخص فوت ٿيو
رحمت كي رحمن جي مانع مور نكو
ويغفر مادون ذلك لمن يشاء مولي پان جو
بن عالمين فرمائيو سڻي ياد كجي
تجيلذ هم كري عذاب منذني سبب صغير
جي كري بخش كبيرن جي عفو سان ور
تين اهين امر ني بئي درست دين كري
جيسين نيائي حلال نه هر و عاصي ڪنا هكي
تات كافر سو ٿيو عفو ته نه ٿئي

بيان گناه كبيره و شمار آن

بر صحي سنهو مومناه هي جن كن

تگناه كبيرا كتا بنم كتني تا لكن
وڏو مرن كبيرن ۾ كفر تا چون
ان الشرك لظلم عظيم سنهو هي كن
بيو قتل نفس جو جي ناحق كري كو
ئي بن اهي وڏو كبيرن ۾ كفر كنا پو
جنڊ قتل كنا جهكي سو نبي نهندو
جان قتل كو كه نبي كي تا قاتل كفر ٿيو
كونه تردد انهم اسلاما ويو
ٽريو كبيرو زنا كنا جو تو سحر سنهو
بچو ڏين ڏنكو ته مومنكي پاكدامن جو
چهم وتن زورس ماڻرائو تو ٿيو
وني گجا ٿيم توري وني پدرو

چوري چون ڪجا ٻيکي غصب ٻڌي وهو
ستو ٻين خمر جو ڪوسکر ٻيو
اٺو عاق ٿين ماءُ ٻُوءِ جو اهي ڪم متو
نوو ڪين ناحق کري مال يتيم سندو
ڏهم جو مري ٻيو ٻان نابالغ سو
ڏهم ڀڄن صف منجها جنگ جي جا ڪافرين هو
اڪارهم ڪين لاب جو عالمن جيو
ٻارهم ڪوڙي شاهدي تيرهم سوه ڪوڙو
چوڏهم حرم منجهه مکي سندي ڪرڻ ظلم جو
پنڌرهم ڪرڻ پاتشاه سين جو مقرر ٿيو
سورهم خيانت غنيمت جي ڪي امانت جي تو
سترهم ڇڏڻ نماز جو ارڙهم فرض جو روزو

اونهيم جن زکوة لازم جا تي سو ڏين ڇڏي
تهجو ويهم جن مال الدار سيجي عمر مو نڃي
ڪٿو ايکيهم ڪوڙي ڪرڻ نبي ﷺ جو اڙڻ
اکٿيو ٻاويهم جن ٻجو اصحابي ڏوه جي
ڪي ڏني ڏٿو ٽريهم غيبت جو يهم چيچيا ڪي
سني صحي سکو پنجويهم وسارڻ قرآن جو
ياد ڪرڻ ٻو ڇهويهم جن پري تسکي تهکي اگرڻ
اٺي تو تات ڪبير وغيبو براهي ڪم متو
جويهم لکان شاهدي جو جا پيچي نابت وهو
ستاويهم ڪوتاڻي مان جي ڪ ٿو سندي تو
اٺاويهم رشوت اوڻتيهم چغلي سکي صحي
ڪرهو تريهم کين ماه مردار جو ڪ مري سو

سندو ان تريهن ڪبيرن کي سڻي ياد ڪو
يا سو ڪري هو تن ڪنا تلهو او باهو
پڻ ڪن ڪتابن ۾ انهن تي لکن تا
ڳناه ڪبيرا ان ري پڻ آهين ڪبيرا
ترسيا ئي نوئي تن منجهان لکيا ئي پڌرا
زواجر ڪتاب ۾ سي ڪڍي نهار جاه
رکه رب رحمن تن جل جلاله منتر ڪمنا
پڻ سو نهارن ڪتابن ۾ خبر ئي آهي
تجيڪو ڪري هميشگي ڳناه صغير تي
ڪ ڪري سو آهي ان ڪري ڪري ئي واري
تن صورتن ۾ صغيرو سو ڪبيرو ٿيو ئي
سکي دين شريعت کي سڻي ياد ڪجي

پڻ آهي ڪتابن ۾ سڻي ياد ڪر هو
تجي نا اميد ٿيي رحمت کنا رب جي ڪتهم
شخص ڪو ئي جهنم جي رحمت کي ڪوني ياد ڪرو
ت ڪفر ٿيندو وته شخص کي اسلام او يو
إنه لا ييأس من روح الله إلا
القوم الكافرون آکي فرمايو جل جلاله
ڪ آکي جي عذاب پر مومن ليرجي ڪو
تين ڪفر تهڪي پر ها جون تيو
جيو ونڊائي پان کي وڏو خسارو ۵
فلا يأمن مكر الله إلا القوم
الخاسرون ڪلام قادر جو جل جلاله
درجين ئي اميد وجهم ايمان درست هوئي

الايمان بين الخوف والرجا رهن ٿي جيو
ٻن علمن فرمايو سنهو ويساها
تنهي ڏين خبر غيب جي ڪاهن منجها
ڪي منجها باٻن ڪي منجمن ڪنا
جيڪر ٻن دعوي غيب جي تا سي جانهن تا
جهڙا امور انڌ تا ان سوا ڪي جيڪي انجاڻ
ايڏ ويساه ڪرن ان شخص ڏوه ڪفر جيا اه
سني دين شريعت کي سڪي يادرڪجاه
ٻن آهي ڪتابن ۾ سنهو سڀو جا
تعزم ڪرن جو ڪفر جو سوٻن ڪفر اه
جيڪه شخص عزم ڪيو عمدا ڪفر لاه
تڪند وڪفر شخص سوڪه مدت پيجانا

بيان ڪاهن و
منجم و بابن

توري

توري توري مدت ساڪ وري ڪنيري اه
تڏهن سو شخص ٿيو حالم ڪافرن منجها
ٻن امر ڪرن ڪفر جو ڪه ٻي شخص کا
ڪفر جيو عالم صحي سنيجاه ٻن راضي
تين ڪفر ٿئي ڪه شخص جي ڪفر لڪشا
ٻن جي شخص کو ڪافر کي ڪفر ٿئي ڪري پليسو
تين اعانت ڪفر جي ڪفر جيا هو
مگر جي اعانت ڪري ڪافر کي ڪفر دارا
ڪوٺ. تراڻ ۾ ڪفر ناهي ڪو سني صحي سڪو
ٻن فرمايو عالم جي باني دين سندا
نجيڪي اهين ڪلما ڪفر جا مقرر تيا
جيسي تيا جاني ٻجي ڪه مسلمان هتا

الفاظ
ڪچيا چئي ٿُم ماهر
پر نڪا ٿيس ورس ڪا الرحيم جي ترڪرا
نڪو هو اڪراه ته اي ڪه ظالم جي يار
تين جيئو ڪافر ٿيڪي منجه شرع جي حڪما
توري اعتقاد درست تهجو اهي ته ورا
ان صورت ۾ اعتقاد تي مدار رکيائون اه
ڏني اڪثر عالم انهن تي فتوى
پر ڪن ڪتابن ۾ عبارت اهي
تحيڪ ڪهم اعتقاد درست تهجو تڪفر ڪون
تيي پر اهڙي لفظ ٻون ڪنا پاسو وري ڪجي
جه لفظ ڪري ڪفر ۾ اختلاف ٿيو
نڪو لم تهجو نه دسين جي حرام جيئو

حرمت

بيان معني ايمان

حرمت ۾ ته جي اختلاف نه ٿيو
سني مسئلا دين جا هي منجه رڪو
بن معني ايمان جي سا سڻهو سڀو جا
ايمان چون انکي اهل شرع جا
جن انجي ويساه قلب سچي نبي ذاه
سان فرمودن مرن جي انڪار نيا جو
بن ڪجي اقرار ان جو زبانا تا نه جه
ڪيو اقرار انجو زبان سين ويساه قلب سان
توري طريق اجمال جي ريهم تفصيل
تين تيو ايمان ته جو درست صحيا
پر اهين تفصيل ۾ خوبي ايا را
تات سکنجو تفصيل جي ڪجي سعي سدا

صلى الله عليه وآله وسلم

پر صحي جيو عالم نه اهي قول اهو
جن ايمان ويساهه کي قلب جي فقط تو چيو
پر اقرار کارڻ حڪمن دنيجي شرط چيا هو
دين جن
سي حڪم ظاهر شرع جا منڍ با اقرار آتي
حقيقت هي جي رب ري بيو ڪون نجي
تان ڪافر زبانس ڪلمو جي ڪهي
تحڪم ڪبو ته اتي صحي اسلام ڪري
تو ري قلب ته جو درست نه اهي
هي اتي حڪم نه ڪبو منجهه دار دنيا جي
پر حڪم م اخرت جي مدار هي تنهي هو
زبان جي اقرار اتي مدار نه ڪبو
تان اندو شخص جنهن صدق قلب جو

پر اقرار نه ڪنائي زبان س پڌرو
تسو اهي مومن اخرت جو ڪافر دني سندو
پر حڪم جو منافق جو سو چيا اهو
جه اندو ايمان زبانس پرد ادرست نهو
نه او جنبو ڪافر اخرت جو مسلم دني جو
إِنَّ المُنافِقِينَ فِي الدَّرْكِ الأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ
هيس سنهو ين اهي ڪتابنم اهري نجارا
تني جو ويساهه ڪرن قلبس اقرار زبان سان
تن ڏارا اهين عمل خير جا جيڪي ڪي بيا
سي مري داخل ايمان م نجنبا اصلا
براهين ڪمال ايمان جو عمل مو چارا
تني ڪامل ايمان مومن جو عملن جي سببا

پڻ آهي ڪتابنم سُنهو سڀوجا
ته ايمان نڪ زيادة ٿيي نڪ نقصانا
انهم پر فرمايو امام اعظم اه رحمة الله عليه
ته جي ڪن عالم لکي ليي معنیٰ
تکم زيادة نه ٿيي قلب جو ويساه
مگر ٿيي ڪمي زيادتي انم عملن جي سببا
پرئي معني ضعيف جياء صحي سنبجا
آهين ويساه م قلب جي تفاوت وڏا
نجسبو ويساه مؤمن جو جي ناقص ايمانا
مثل ايمان حضرت جبرئيل عليه السلام جي ڪ حضرت صديقا
تات ڪلام جي امام جي جيئن پي معنیٰ اه
جا صحي لکي عالم سا سنهو سچ منجا

ته ايمان آن فرض تيو جن تولن اُتي اه
جهڙا ست تول مذڪور تا منجهه صفت ايمانا
ڪ جيڪي آهين منجهنا اهڪا تول بيا
سڀي ڪم نه ٿيدا مو رهم نڪ ڪو ترا
بلڪ مؤمن جيسو ٿهڪي جو منجهي مرن ڪا
تات موجب ان معني جي سنهو سڀوجا
ته ايمان ڪهم شخص جو مؤمن منجها
نڪ ٿيدو ڪم سو نڪ زيادا اه
ني معني سني مؤمنا سڪي ياد ڪجاه
مگر فرق جو اجمال تفصيل وچم سو آهي
امر جدا فضل جيا تفصيل جو اڪر اجمالا
پڻ منجهو شرس سچ س ڪئي يقينا

دربيان بخشڻ گناهه سبب عملن نيڪ

ٿين گناه مومنن جا ڇنڪائين سيئيا
ان الحسنات يذهبن السيئات فرمايو خدا
پر ڪونه اختلاف انهن سنڌ و عالمن
ڇنڪائين ڪري گناه صغيرا صحي بخش تين
پر اهي اختلاف عالمن جو مڃهم ڪبيرن
ڪن جيو بخشڻ سي هرگز عملن
ڪن ڪتابن م چنن جي پڻ روايت لکن
مگر عمل هيڪڙو جياءِ اهڙو ه
جهڙس جڏهن گناه سيڪو ننڍو جي وڏو
جن ڪري گناه ڪافر ڪفرم پوءِ مسلمان
ٿيو گناه انجو سيڪو اسلام ڪري و پڻ
جان هند و حق رب جو صحي گناه سو

صلي الله عليه وآله

مرن عالمن ان مسئلي اتي اتفاق ڪيو
الاسلام يجب ما قبله سچي رسول چيو
پر حق جو بندن جو سو متاس نو بيڊوتو
ٻي جيڪ ذڪر مري متامن لکيو
سو چين م گناهن جي عملن ڪري هو
پر عڪس جو ان مسئلي جو ته جو حلم سنو
ثمو ٿو نخي گناهن ڪري چنگه عمل ڪه جو
اهل سنت جماعت جن ان مسئلي اتي اتفاق
ڪيو نه مخالف تنس مگر معتزلو
پر به گناه اهين اهڙا سيئي صحي سڪو
جي و نجائين عملن کي نجي پر فرهو
هيڪڙو جن عملن نجانا شخص ڪو و مري مرتد

بيان ايمان

تڽه عملان جاجي اڠكيان مرني ونجرن سبي
سيوجن تيي تخص كنا عمل منجه رياء
جن كري كارن ذيكارن خلقجي كرسنن
تن جي لاءيتان عمل كي شرعم إعتبارنا
ڤر ريا عمل جي كند وخالص لكه خداء
تنم تردوناه كوسي معتبر جبا
ڤن عالمين فرمانيو سوهيس سنجي
تحقيقه مؤمن اندو ونياه قلب جو اقرار
زبان ثمري تهكي جيكو بجي ايمان كنا تور
ڤجوي تا اهيان مؤمن تحقيق ڤر ايهم شكر
نسبهي بجي بار ايمانم تشك كوم ثمرهي
ڤن مكجو لفظ انشاء الله جو تمم ويروري

اهي جنكاي

بيان سعيد وشقي

اهي جنكاي انم منجه كتابن لكي
ڤن سنهو سجرس صحيح ونياه منجا
تسعيد كذهم شقي تيي دار منجه دنيا
جن قري تيي مرتد سو بعد إسلاما
شقي قري سعيد تيي قادر قدرنا جل وعلي
جن اني ايمان سونكري كفر كا
برني تغير سعادت شقاوت تجوطاهر موجبه هو
موجب علم ربجي جل جلاله تيي تغير نكو
جهكي جاتو علم قديم صاحب سعيد كبو
سومو هم شقي نه تيد ومؤمن تي مرتد و
جيكو علم ربجي جل اصل شقي هو
سومرتد وكفر ري سعيد نه تيد و

پڻ آهي ڪتابن ۾ مسئلو اهو
ته آهي مدار خاتمي اُتي سڀڪنهن شخص جو
جهڙو هوندو وقت موت جي تهڙو ليکبو
انما الاعمال بالخواتيم پڙهن فرمايو
ڪري ختم خير تي تن صاحبن جو
پڻ صحي منجهوس صدق ڪئي ويساها
ته ڪرامت ولين جي آهين تحقيقا
اُتي خلاف عادت جي تن جي پيدا
جهڙو هلڻ پاڻي اُتي ڪي اڏامڻ منجهه هوا
ڪي چئن پنڌ ڪئي ڏيهن جو منجهه پلڪ جي
ڪي جن ڪن ميت کي وهٽ ڪالي ولين مهلا
ڪي مڃالت سڀ ڪي پاڻي پهڻنا

ڪي سواري

ڪي سواري سينهن تي ڪي برڪت طعاما
ڪي جيڪي آهين ڪرامت بي اِن توارا
تني سڀ اسان منجهي ته آهين درستا
پيدا ٿين ولين ڪنا صحي ٿولا اها
جي منڪر ٿيا اِن ڪنا سي وانا ورسيا
جهڙي قوم معتزلن جي ڪي رافضي ڪورا
پر ولي ڇانجي تهڪي سنهو سبوجا
جو هوءِ عارف رب جو ذات صفتن سان
پڻ هوئي موچارن ڪمن شغل هميشا
پاسو ڪري تن ڪنا جي امور منا
موجب قدرت پاهجي ويئير ڪري نڪا
پر اعتقاد عمل جه جو درست ٿئي هندا

پڻ لذتن ۽ شهوتن ۾ دل نه ٻڌي اصلا
پڻ هو ۽ تابع ڪه نبيءَ جو امتين منجها
پر نهندو پاڻ سڀ نبين ڪنا
ولي جنجي تهڪي جهم اهڙي اها
جان ڪڏهن ڪم اهڙا جي خلاف عادت جا
هئا صاحب نبوت جي ظاهر سي ٿيا
تان جنبو تن کي معجزو ڪرامت ناهي سا
پر جي ظاهر ٿين ڪم اهڙا ڪه ڪافرن کا
ڪ وري ڪهم فاسق ڪنا جو ٿئي ڪري مجرا
ته نه جنبو ڪرامت ان کي عالم لکنا
اهي قسم استدراج جو ڪ سحر جو قسما
جان تيو ٻڌرو سين ظاهر ڪري تان سحر جيارا

پر جنبو استدراج جي جا هند وري سبيا
ٻي سڻي سڀجي ڪا لري سکي ياد ڪجاه
پر معني جا استدراج جي سا ٻن سڻيجاه
جن وجي ور سم مند ني ڪه هم شخص کا
جن اوکري ذوق ڪنا ن ويرا ويرجا
تن اکو ڪري نفس نعمت منجه دنيا
تن وڃي زياده ور سبو ڪند وڪنا ها
سبب ته جي لائق ٿيي وڌي عذاب لا

بيان فاسق

پڻ اهي ڪتابن سنهو سڀجه منجها
نه ظاهر ڪرامت نه ٿيي فاسقن هٿا
جيهم سحر جلي نمو رهم نه ڪن هلا
ڪتاب عمدة المريدم ۾ اهي عبارتا

بيان فضيلت صحابن

صلى الله عليه وآله وسلم

بن صحي منجهوس سچ س ڪئي ونيساها

تيلا بعد نبين جي صلى الله عليه وسلم انسانن منجها

اهين اصحاب حضرت محمد جا صحي سڀني

فضلن جو وتر و بين مارن نا

توري مار وهن امتجا ڪ اکين امتن نا

ان الله اختار اصحابي على العالمين سوا

النبيين والمرسلين جيئو محمد صلى الله عليه وآله وسلم

پر اهي تفاوت پانهم صحي صحابن کا

هيکرا منجان ٻين کنا اهين کنون پلا

تفصيلته جو و ذ و کنون لکنتا علماء

سو لکي کريان پڌرو کارن رب رضا

سو فضل اهي بن پتي سنهو سبو جا

هيکرو

هيکرو فضل افرادن جو جو مارن معين

لا تمارون فلانا پلا کنون ٻين فلانن کنا

ٻيو فضل مجموع جو هيس هنجاه

نه هڻهري جماعت پلي هيئي هن ٻي جماعت کا

ٻي ٻئي قسم لکنا ذا ر و دار جدا

سنهو پهري قسم جو پهر بيانا

تهو اکنون پلا مرن صحابنم چار خليفا

حضرة صديق عمر عثمان ريو چوتو علي شاه

رضي الله عنهم

پر اهي تفاوت جيئن پانهم مرتبي پارا

ترتيب تن جي فضلم پن تهريائي اه

جهري ترتيب خلافتجي سندن هيئي صحيا

اهي اهل سنت جماعت جو انهم تي اجماع

ته پلو ڪنون منجھ سين اهي حضرت صديقا
جو پهرو خليفو ٿيو سند و رسول خدا
جهڪي امام ابيا رٿو پهجي ماڪر پريا
نالو عبدالله ته جو ڪنيت ابوبڪرا
پر ابي قحافت جو عثمان جهم جو نا
سو صديق پلو ڪنون مڙني مارنهم بعد انبيا
اهين افضليت اتي ته جي دليل ڪئيرا
لو كنت متخذا خليلا غير ربي لاتخذت
ابابكر خليلا چيو مصطفى صلى الله عليه وآله وسلم
اهي بخاري ۽ مسلم م سچي حديث اها
حضرت ابي سعيد خدري کنا اهي روايتا
پڻ اهي صحي حديث م چيو حضرت محمد

صلى الله عليه وآله وسلم

صلى الله عليه وآله وسلم

اب

احب الناس الي من الرجال ابوبكر
ثم عمر صحي سنيجاه اهي پڻ بخاري
مسلم م ٻي سچي حديث ثنا حضرت عمر پٽر
عاص جي کنا اهي روايت سا پڻ حضرت
علي روايت ڪيا اهي لفظ حديث جا
افضل هذه الامة بعد نبيها صلى الله عليه وآله وسلم
ابوبكر ثم عمر رضي الله تعالى عنهما چيا پڻ
اهي مسند منجھ امام احمد جي سچي حديث اها
پڻ صحيح بخاري م انهم جي معنى ا
خير الناس بعد النبي ابوبكر ثم عمر
اي لفظ بخاري جا پڻ ڪن ڪتابنم
صحي اهي سا اهين راوي ان حديث جا ساتي

رضي الله عنهما

رضي الله عنهما

جن روايت كئو تهكي حضرت علي كنا
بين اهين كتاب احراق الروافض م سيدني
كنا بن يلو كنون مارنيم بعد صديقا
اهي حضرت عمر سو فاروق جنهم جونا
جو تيو بيو خليفو خلق جو بعد محمد عليه السلام
فتح كياء اسلام م وڌي عدالتا
هند و هتو راي ته جو موافق وحيا
سو اهي ڏيو بهشتين جو موجب حديثا
بن يلو كنون مارنيم بعد فاروق رضي الله عنه
اهي حضرت عثمان سو جو صاحب حلم حيا
جو تريو خليفو تيو نبي يڃانا صلى الله عليه وسلم
تيا احمد جام كنا صلى الله عليه وسلم جهكي بنو عطا

به عاجزاد

به عاجزاء نبي كريم جي كناء نكاح
بن يلو كنون بعد حضرت عثمان جي حضرة
علي عليه السلام جو سهڻو سيجي رسول جو قريبن منجا
جو كنون اوڏو قرابتم جنن يار نكا
صلى الله عليه وآله وسلم — رضي الله تعالى عنهما
جهكي رب ڏياري سيدة النساء
جو تو خليفو سو تيو بعد رسول خدا عليه السلام
اي يجاري اهين يلا كنون مرن صحابنكا
اهين يلا ئي اتي تن جي شاهد حديثجا
جن حضرت ابي عمر فرمايا اهي الفاظا
كنا في زمن النبي لا نعدل بابي بكر
احدا ثم عمر و عثمان سني ياد كجاه
اهين صحيح بخاريم سي سجا الفاظا

ٻن حضرت عليءَ فرمايو به جي زبانا
خَيرُ النَّاسِ بَعدَ رَسُولِ اللهِ اَبُوبَكرٍ ثُمَّ
عُمَرُ ثُمَّ عُثمانُ ثُمَّ اَنَا سڀنهو سڀو جا
جمع الجوامع ۾ سيوطيءَ جي ٻي حديث آ
ٻن ڪتابن ابن عساڪر جي نقل ڪيا رسا
ٻن فرمايو رسول ڪرني جي مير محمد شاه
اَحَبُّ النَّاسِ اِلَيَّ اَبُوبَكرٍ ثُمَّ عُمَرُ ثُمَّ عُثمانُ
ثُمَّ عَلِيٌّ سڀنهو سڀني منجها . فردوس منجه
ديلميءَ جي آهي حديث آها . حضرت عبادة بن
صامت ڪنا آهي روايتا . تات جيڪو مرتبو
جي يارن جو مرن صحابن کا اعلى . توري
ڪنا اولاد رسول جي سڪا جي ورياء

ان مسلي اُتي اهل سنت جماعت جو قرار داده
ڪتاب تڪميل الايمان ۾ آهي عبارتا
توري حضرت حسن ۽ حسين سونهارا ٻن ڀو
ابناء . وابوهما خير منهما جيئو حضرت محمد
سنن ۾ ابن ماجة جي ٻي حديث آره .
آهي عبدالله بن عمر کنا تنهن جي روايتا
ٻن آهي مستدرڪ ۾ صواعق ۾ سڀني حديث اها
حضرت ابن عمر ۽ ابن مسعود کنا آهي روايتا
ٻن توري سڀي فاطمة زهرا ڪي سڀي خديجا
تا آهي مرتبو تن جو جي يارن ٻجانا
ڪتاب عمدة المريد ۾ انهن لکيو آره .
مگر فضل جو ولديت جو سو عالم جيئو

شان اولاد نبي جي صلى الله عليه وسلم اهي او خاصو
سو اولاد ذات ابن کي حاصل ڪين هو
تو ري حضرت صديق ۽ عمر کي ابن
صحابن کي تو ۽ پر بي افضل اهي جزئي مطلق
نجيبو ۽ ڪلام هن مقام ۾ جو بيان ٿيو
سو اهي فضل مطلق ۾ هي شان سنهو
۽ فضل جو جزئي تهم ڪلام نڪو
ڪتاب تڪميل الايمان ۾ انهن لکيو
هاني مطلق ۽ جزئي جو فرق پن سکو
فضل مطلق جيا انکي سڻيو يا در رکو
جن خالق مهدا شخص جو ثواب زياده هو
پن هو پس قرب ڪريم سين گڏوڻ جيرو

آهي

اهي اقسام من منجه فضل جه ڪامل قسم هو
پر فضل جزئي جون انکي سکي يا د رکو
جن پلائي شخص جي ڪه تهم وجها هو
جو وجه فضل مطلق ري کو هند و قسم بو
جهر و فضل و لديت جو جو لکيم اکابرو
ڪي جهر و فضل داماديءَ جو پر هن فرمايو
حضرت عثمان ۽ علي ۽ ابو العاص کي عطا
سو ٿيو پن ڪهم کي صحابن منجها حاصل هو
نسو ۽ جهر و يادگيري ۾ حديث جي حضرت
ابو هريره و تهر و ناه صحابيم کو موراهيو
ڪي جهر و ابي بن ڪعب جو قاري قرآن هو
بو نهو قرتم کو هر ڪثرته جهو

پَرِ يُ مِرِ يُ فضل جزئي مطلق ان نکو
مدار فضل مطلق اُتي عالمن رکيو
پر سبب جي فضل مطلق جاسِي پن سنجا
جن اِني شخص اسلام کي اکا ٿرو ٻڌنا
پن کري صرف مال ۽ جان جو مٿي وان خدا
پر هلي تنجي صرف ۾ اگرو پن کنا
پن حاضر هو ۽ حضور ۾ نبي جي بلنو زياد
کري کئي خدمت ۽ کمر اوڏيرا پن
هو ۽ کئين جنکين ۾ حاضر حضرت سان
ڏوري ڊرکي تنھ ۾ اهکه سهکه ويرا
پن کري فنا پان کي محبت ۾ مولی
تيس نزدڏني جي جل جلاله مرتبو اعلی

توري

توري هوئن کنان ٻيا نسبم اگرا
سڀئي مسئلا شريعت جا سِکي ياد کجا
پن اهي کتابن ۾ سنهو سڀو جا
ته ٻجانا جي يارن جي جيئيا صحي ٻلاد
اولاد نبي کريم جو صلی الله عليه وسلم ويا ۽ ڏهترا
جنکي شرف صحبت جو پن تيو نصيبا
تن ٻجانا فضل ۾ جه صحابي جيبا
جي اهين باقي ڏهن صحابن منجا جي خليفن
ڏار جن ڏهنکي بشارت بهشت جي ڏني رسول
خدا جل جلاله ايڏانا لائن تجا ورهي پوهنا
ٻي جيک مذکور کنڌ بوم ۾ ٻي تي متا
سو سپوئي مرڊن معين جو فضل هو اصلا

صلی الله عليه وسلم

بر فضل جو عورتن معين جو سوين سنجا
آهي كتاب بنهم ائمن بكن تا علما
تا هي يلي كنون مرن عورتن هن امت مجا
ماجدا رسول كريم جي بيبي فاطمة زهرا
صلى الله عليه وآله وسلم
ايو جه جي حقم كتا نبي خلد ﷺ
فاطمة سيدة النساء اهل الجنة سني كن مجا
آهي صحي بخاري سچي حديث اها
ين آهي ته بجا نا فضلم بيبي خديجة كبرا
ته بجا نا بيبي عائشة جيسي جا خاصي بي خدا
آهي انهم قول كي كنيي تر جيحا اهين
عورت بي مر بي بوء تهان بر عورت جي
هي اكونين امتسا تنم يلي جا رهي وتير بينا

رضي الله عنها

هيكري

هيكري بيبي مريم بي بيبي حوا
ري بيبي هاجر جو تي بيبي سارا
بر كنون يلي تنم آهي مريما نجهم سندي
بابم فرمايو خداء واصطفاك على نساء العلمين
سنهو كنن سامن آهي كن عالمن كنا اهم
روايتا ته آهي بيبي عائشة يلي كنون بيبي
مريم كا كتاب عمدة المريدم بي آهي عبارتا
تا ت تيو فضل بيبي فاطمة خديجة جو مريم
كنا اعلى هاني بيو قسم ليكيان سندوئي فضلا
جو آهي فضل مجموع جو سو سنهو كنن سا
تفصيلته جو هجر وهليس هنجاه
بجه صحابي جي هوا ذهن مبشرن كنا جي خليفن دارا

تن مرن يحانا پلاءِ ٻيم اهل بدر جا
جي هوا اصحاب ان جنکم حضرتس همراه
ٻن چئبا بعد اهل بدر جي حاضر احد جا
تن پڃانا چئبا پلاءِ ٻيم باقي صحابا
مرني چئبا نور سيئي کنون سوڀارا
ٻن مهاجر چيا پلاءِ کنوا انصار نکا
ٻن سابق جي مهاجرن منجا سيئي ٻئن کنا پلا
پر سابق جنجي تنکي سنهو هيسان
جن نماز پڙهي صحي ٻن قبلن ڏاهه
جنه قبلو قدسو کعبي ڏوه موٽي مقدسکا
سو ٻيو ورهه هئو رسولکي رهندي مدينا
پنر هم هئي ماه سا مهيني رجبا

جن الله

جن الله وايمان بعد ان جي سيئي سابق ڄڻبا
ٻن اهين پلاءِ بعد مرن صحابن جي تابعين سند
تن پڃانا تبع تابعي سنهو کين ساڻ
تن پڃانا ٻيا مرني جي انهو ٻيو هوا
پر پهلو مرن تابعنم اويس قرني آهه
ٻيا سي تابعي چئبا پڃانا انها خير
التابعين اويس جيئو رسول خدا ﷺ
ٻر جنجي صحابي ته تخصکي پڃي ياد کجاه
جه کئي ملاقات نبي س قادر جي فضلا
توري ساعت هيکري کاکاه ٻندا
توري ننڍنا رسولکي معذوري سببا
توري بالغ هوءِ سوکي نابالغ منجا

توري رسيو هوءِ عقل کي ڪنندڙ ان ڪنا
عقل قول اصح اِتي شرط جو نه آهه
پر صحبت سندا عالم جه شرط فرمايا
هيڪ جن هوءِ مسلمان شخص سو ڪذبي ويرا
ٻيو جن اندو هوئس ايمان ته وقتم منجهه محمد
ٽريو جن تيو هوءِ خاتم وان جو بن منجهه اسلاما
چوٿو جن هندو ڪڏ جن تهجو نبي سن بن بعد
نبوتا پنجو جن تيس ملاقات نبي سن منجهه حياتي دنيا
ڇهم جن هندي ملاقات تهجي موافق عادتا
نه منجهي طريق معجزي ڪي قسم ڪرامتا
هاڻي فائدا ان شرطن جا سڻهو سڀو جا
پهريڪ شخص ملاقات ڪئي مير محمد ساه

بر هو

بر هو نه اسلام ته شخص ڪي ڪذبي ويرا
مگر آنداءِ اسلام کي تهان پڇانا ڪي وري
وقت ملاقات جي هوئس اسلاما بر
منجهو هوئس ڪه نبي کي اڳوڻن منجها
اندو نهوئس ايمان کي مير محمد ذاه صلى الله عليه وسلم
ڪي ڪڏ جن وقت منجهو هواءِ مير محمد شاه
بر ته پڇانا مرتد ٿيي مري منجهه ڪفرا
ڪي هئو ڪو ڪڏ ٿو نبيس عليه السلام اڳي نبوت ڪا
ڪي اڳي دنيا جنازو نبي جو وفات پڇانا
ڪي منجهي خلاف عاد تجي ڪڏيو نبي ساه
جهري ملاقات معراج راتم منجهه انبيا
ڪي ڪو ڪڏجي نبي سن صلى الله عليه وسلم ڪشف طريقا

صلى الله عليه وآله وسلم

تين مرن صورتنم صحبت جون ناه
جن صحابي ان کي چياءُ نه جکاءِ
سني مسئلا دين جا هيس هر جاءِ
پن جنجي تابعي تهکي عالم لکينا
جو گڏيو صحابيس ٿوري ساعت کا
تبع تابعي سي جنبا جي تابعن کڏيا
پن تابعن تبع تابعنم شرط جيا اُتهرا
جهرا شرط صحابنم لکيم اکاترا
مسئلا شريعت جا سني کن کجاءُ
پن صحي منجهوس سچرس کني ونيا ها
تچار خليفا جي هوا نبي پڄانا صلى الله عليه وآله وسلم
حق خلافت ان جي ريهم شک شبها

باب چهار خليفن

جن کو

جن کو تردد تهيم سي وانا ورسيا
جهرا رافضي کِ خارجي بدبخت بدکا
ترتيب تن جي خلافت جي لکيم اگي هنا
پن ايدي وري پيو مرتبو هنا پڄانا
جاري هوا کامل سي باني دين سندا
پن اهي کتابنم سنهو سبو جا
نجده تيو مرض وفات جو حضرت محمد کا
تڏه فرمايا بيبي عائشة کي جتو ربا
ته پيني کوٺ تن حضرت صديق کي جو والد
تهجو اه پن کوٺ حضرت عبد الرحمن کي جو
تهجو ياءِ پن انهو مس کاغذ کي وني اسا هم
ڏاه تکريم خليفو ما کرياهجي سچو صديقا

ڏيهن خلافت پاڻهجي لکي تنهن کا
ته پڇانا مون کي فرمايو پڻ پاڻهن پر پاءِ
ته لکي ڏين جو ان امر جي ناهه احتياط صلاح
رب نکندو خليفو کهکي سڀ صديق سواءِ
نکندا مومن خليفو کهکي ان پاڻي ڏار
ڀيهم لکن ٿيندي جيکا رب رضا
ني جي لکن موقوف کيو مر محمد
بخاري ۽ مسلم ۾ اهي حديث اها
بيبي عائشه صديقه کنا اهي روايتا
پڻ اهي ئي حديث بئي کتابن حضرت انس
کنا انهن خلافت ئي حضرت صديق جي
دليل پڌرو واهي منهن رافضي حجت ظهورا

پڻ

پڻ لکي اهي عالم سڀني کي خبرا
تڏهه آيو حبيب رب جو مکا مدينن ڏاهه
تڏهه اچي رهيا ته کو ٿيم نا لوجه قبا
تهم رهيا جو ته راتي پر پاکيزا صلى الله عليه وسلم
تني کنا مسجد جي پرندهم بناءِ
پهر مسجد اسلام ۾ تني جون اها
لمسجد اسس على التقوى من اول يوم
اهجه ته سندا تهم کي هاج هتنين پاهجه
پيغمبر خدا ئت اني رکو پهن هيکرو
پهر پان رپا ته تا رکيو پهن پيو حضرت صديقا
رپو حضرت عمر رکيو جو تو حضرت عثمانا
تڏهه فرمايو رسول رب جي نارکن نور هدى

صلى الله عليه وآله وسلم

صلى الله عليه وآله وسلم

صلى الله عليه وآله وسلم

تهي تريهي جنا انهن اكسان پجانا
تيدا خليفا خلق جا سنهو مومناه
اهي كتن كتابن ۾ سچي حديثا اها
مستدرك ۾ حاكم جي ۾ اهي سو نهائيا
راوي ته روايت جو ۾ حضرت سفينه اه
جو هئو اجو كل رسول جو غلام منجا
۾ چوتو خليفو خلق جو حضرت علي اه
جو سكو داماد رسول جو كني شجاعت شاه
ذكر ته جي خلافت جو ۾ بي حديثم اه
جا اهي معجم منجه طبراني جي صحي سنجا
حضرت جابر بن سمره كنا سا اهي روايتا
ڪه قدر خلافت جو جي خليفن جي سو ۾ سنجا

بيان خلافت چهار خليفا

جن هئي خلافت حضرت صديق جي جو ٻه ورهن
منجا ٻه ورهه ٽي مهينا نو راتي سڻي ياد كجاه
۾ هئي خلافت حضرت عمر جي تمام پجانا
ڏه ورهه سا ڌاء ۾ ڇهه راتي سنهو مومناه
ته پجانا خلافت سندي حضرت عثمانا
ٻارهه راتي اوڻا سا هئي ٻارهه ورهه سچا
۾ هئي حضرت علي كي جو تي خلافا
سا هئي ۾ ڇهه ورهه ٽي مهيني اوڻا سنهو سڀو جا
سڻي خبر دين جي هيس هنجاه
۾ ڏينهن صحي شاهدي بهشت كويتا
كارڻ نبين مرسلين جي ريبار ارنجا جلا
۾ كارڻ ذهن صحابن محمد جن جي اهين مشهوا

جن کارڻ ڏني شاهدي بهشت جي سيد سردا
نالي وٽي جن جي ڏنا خبر اهي
حديث منجهه هيڪري ڏهن جو ذکرا
اهين تن منجها پهرا چار خليفا يار
پنجو زبير پٽ عوام جو ڇهم سعد آه
جو پٽ ابي وقاص جو لکن کتابا
ستو سعيد پٽ زيد جو صحي سڻجا
اٺو طلحو تن منجها جو پٽ عبد الله
نوءِ عبد الرحمن پٽ عوف جو سڻيي ياد ڪجا
ڏهم ابو عبيدہ پٽ جراح جو جو امين امت جا
ڏهئي هوا ڪامل ڪنون سڀ صحابا
ٻين ڏهن تا شاهدي بهشت جي ٻين صحابن لا

جن جي نالي شاهدي جنت جي ڏني رسول خدا
اهي ٻين حديثن ۾ جن جو مذکورا
جهڙو حضرت حسن ۽ حسين کي بيبي فاطمه زهرا
کي عبد الله پٽ مسعود جو کي ابو هريرة وٽنگا
کي حضرت بلال بانگو کي جيکي ٻيا اهرا
پر جيکو اهي مؤمن پيو ان مرن ڏارا
نالو وٺي نه ڏني شاهدي پنهنجي لاءِ
ته تحقيق بهشتي اهو سو يقينا صحيحا
توڙي صحابي هوءَ سو توڙي ٻين منجها
مگر جيسو هئي بر محمد طريقا
مؤمن وڃڻا بهشت ۾ ڪافر دوزخ ڏاهه
ٻين اهي اميد خير جي صحابن ۾ وتري ٻينا

اهين پلاءِ تن جي اڳري انداز ٿا
پڻ منجهم تا صدقس رکيو وڻيا ها
تمري صحابا رسول جا اهين ڪنون پلا
عادل هئا مرئي سڀ سونهارا
ثوري زاهد تن جاجي ٻڪا ڪنا دنيا
ثوري جن ڪئي جنکي پانهم ڪي قتال وڌا
تن رکي محبت دل جي تن سڀن سونهارن ڏاهه
پڻ ڪيو ذڪر مرن جو ادب طريقا
مون نه ڪئي ڪڏهن تن جي ڪلا
پڻ واجب اهي اسان اتي عالم لکنتا
نه ڪجن جنکي سندا تن جي تاويل موجارا
تهي جنکي تن جي اجتهاد سببا

جهڙ

جهڙي اختلاف مسئلنم ڪرن مجتهدا
مري طالب حق جا مرن طرفنا
ڪونه گناه انکي پانا اجراه ڏين
ثواب هيڪڙو جان في گنان خطا
جان هوا حق في تان بر ثواب تن ڏبا
پر جي ڪرن جنکه پانهم في مؤمن ٻا صحابن
ڏارا جنکه نهي جن جي اجتهاد ونا
مگر ورثا في پانهم محض دنيا لاءِ
تاپي سي فوت تيا دني ڪنا لکيا
تن ڪلا تن جي ڪرن ڪين رهاءِ
تڪ جيبو ز بون تنکي موراءِ اصلا
موت پڇانا فاسق جي پڻ غيبت درستاه

جِنَ لفظ ۾ بُون جو پڻ ته ڏوھ ناہ ۾ روا

لاتسبوا الاموات فانهم قد افضوا الى ما قدموا

جيئو حضرت محمد اهي صحيح بخاري ۾ پڻ سچي

حديثا نبي عائشة صديقة کنا اهي روايتا

تات متو جتن صحابن ڏوه کيئي تيڏو روا

کي مدح جنهجي سچي رسول خدا

فرمايو نبي ڏئي جي مرسل مصطفى

تحي کري صدقو مومن کو صحابن ڏالا

قدر احد ڏنکر جو صحي سون کنا

کري صدقو قدر اڌ ياتي جو کو صحابن

تين ٿرسي اجر ته مومن جو صحابي اجرا

اهي صدقو صحابي جو اجر کري اعلى

بخاري ۽ مسلم ۾ حديث اِءِ اهاه

حضرت ابي سعيد خدري کنا اهي روايتا

پن فرمايو رسول رب جي تشفيع خير ورا

ته غير صحابي جو جي کري انبر هيئتا

جن کري عمل خير جا سچي جمارا

کري صحابي عمل خير جو قدر ساعتا

تين اجر صحابي جو کنون وترو اِهِ

پي حديث علي قاري لکي منجھ مشکوة جي

شرحا حضرة عبد الله بن عمر کنا اهي روايتا

پن فرمايو رسول رب جي صحيح سنئجاه

تحيکو جو لفظ کجو کهم صحابي ڏاه

نهتي اهي لعنت ۾ تنجي ۽ سندي ملکنا

پن مرن مارن جي ملتن لعنتا
فرض نقل ته جا پن قبول نه ٿيا
طبراني جي معجم مر پي لکي حديثا
حضرة عويم بن ساعدة جي کني روايتا
پن آهي حديثن م اهري پچارا
ته فرمايو رسول رب جي عالم سردار صلى الله عليه وسلم
تحيکه کيو ايذاء که هيکر کي صحابن
منجا نته ته کر کنو تحقيق ر منهم کي ايذاء
پن جيکه منکي ايذاء کيو مخلوقن منجا
ته گر کيو ايذاء رب کي مولى ملک خلا
جه کيو ايذاء رب کي جو عالمن الله جل وعلى
کندو سکو پي عقاب تهکي مؤاخذ مولى

ترمذي

ترمذي جي جامع مر پي حديث آه
حضرت عبد الله بن مغفل جي کني روايتا
پن فرمايو حديثن م مير محمد شاه
نه آهين اصحاب اسانجا نان جهرا
تات اء پتيئي لکنداء جه اهکي صحابن منجا
ستوهنداء وات سي هدايت لهنداء
آهي کتاب مشکوة سپحي حديث آها
حضرت عمر بن خطاب کيو روايت تهکا
اينا فضل صحابن کي آکي کيا عطا
آهين پلارا کنون سپحا سونهارا
پن صحي منجيو س پحرس کني وسياها
نا هين کارن الرسول جي وڏي فضيلتا

بيان فضيلت

اهين محبوب قلوبن جا تا ر اکين جا
ڪجي سهد تنس سڀجي صبوحا ۔ اهي
محبت تن جي دليل ايمانا جي تن ونا
سي واه تيا جنا سور ٿيا ۔ جي ان ڪنا موٽيا
سي گمراه ٿيا ۔ پر اهي تفاوت تنکي پانجن
مرتبي پارا ۔ جيڪي منجها النبي جي صحابي هوا
سي پلا جيبا تن ڪنا جي تابعي تنجا
پن جيڪي ال ڪريم جا تابعي ٿيا
سي پلا جيبا تن ڪنا جي تبع تابعا
پن جي منجهان تبع تابعي سي پلا پوينکا
سي اهين اهل بيت نبي جو مريي موچارا
ٿرف سندي تنجي ڪندي موٽ ڙنکا

آيو فضل

آيو فضل تن جو حد پنهنم ڳڻون آپارا
لکي سگهبو ڪيتر و تاپي ته منجها
مگر قدر لکاتو توهرزو ياد ڪيري لاء
پر سو اهي نسبت فضل تن جي فخر و فطر و بحر
منجها ۔ فرمايو تنجي حق ۾ مير محمد صلى الله عليه وسلم
ته اهي اهل بيت اسانجو امان امت لاء
هندي خوبي امت ۾ جيسي سي هندا
اهل بيتي امان لامتي جيو پان پريار
مسند ۾ ابي يعلى جي ڀي حديث اه
حضرت سلمة بن اکوع جي نقل ڪيي سا
بن فرمايو رسول ربي جي عالم اماما
ٿناء دوس رکو مومنا تهجي خالقکا

سببِ تن نعمتن ۽ احسانن جي جي انهن تي
ڪنا ۽ ين حب رکو منکي حب ڏني جي لاءِ
۽ ين جيڪ اهل بيت مهجو سو تهان ۽ سمهجا
اءِ رکو حب تنکي حب مهجي سببان
مستدرڪ ۾ حاکم جي ۾ حديث آه
حضرة عبدالله پٽ عباس جي کان روايت سان
ين فرمايو نبي ڏني جي سفيع خير ورى
تجيڪ اهي اهل بيت اسانهجو ڏني سي ڏنا
جيڪري احسان تنس کو مؤمن منجھ دنيا
تبار ۽ ڪنداس اس تهس احسان ڪري قيامت ڏها
۽ جيڪو ڪري کهکي منجان ايذاء
ته ڪر منکي ايذاء کيو جاني جان منجا

ين جيڪه

ين جيڪه منکي ڏکو يو ته ڏکو يو خداء
صواعق ڪتاب ۾ اهي حديث اها
اهي راوي ته جو حضرت علي شاه
ين فرمايو رسول ڪارني عالم اذار ﷺ
نمثال اهل بيت جو مهجي ان منجه اهر واه
جهڙي پيري حضرت نوح نبي جي منجه وقت طوفانا
جيڪي تهم چڙهيا سي ڇٽا ٻڏن ڪنا
جيڪي پاها پيا ته ڪنا ٻڏي سي موا
مستدرڪ ۾ حاکم جي ۾ حديث آ۽
اهي روايت تمهجي حضرت ابو ذر کنا
ين مسند ۾ بزار جي انداء ته ڪا
ڪنا عبدالله پٽ عباس جي ڪيناء روايتا

راتِ عالمن فرمايو جي بابي دين سندا
حُڪم سفر جو آخر تحي صحي ٿهو ويا
جهر و حڪم سفر جو دني جي جرندي منجهه دريا
تيلاه دني تشبيه ڏنا اهل بيت نبي جي ڪا
تات جيڪي سفر هلندا دريا منجهه جرندا
تنکي ڪاني سرندي بيري ڏارا
جي نڪرن بيري تي بڏن منجهه ساعتا
پڻ ڪاني سرندي تنکي تارن ڏارا
جي نڪن رعايت تارن جي هلندي ويا
تو نخين وا تاور سجي مجي تين ڪمراه
مو نه لهن وات ڪا مقصود ڏوه اصلا
جيڪي سفر هلنا جري منجهه تجرا

پرکیاد

برڪنا رعايت بيري جي تارن جي تورا
سي جيئي سفر سهجس منزل لهي سندا
جنا سي هلاڪ ڪنا مو هم نه بڏندا
رسندا راحت کي مطلب کي مرندا
ئي اهي مثال عجيب ڪنون سو هيس هنجا
تات اهين آل اصحاب نبي جا مرني مو جارا
راکجي محبت مرن سي ڪني و سياها
جيڪي حب رکندا تنکي سي جنا عذابا
جيڪي فرندا تن ڪناسي و نجن ڪي ويا
هجندا هاني م قيامت ڏيها
بن صحي منجهوس سجهس ڪني يقينا
صلى الله عليه وسلم
تراهي امت حضرت محمد جي يلي ڪنون بائن

[illegible]
امتننا

كنتم خير امة اخرجت للناس رو رجاه اتا
بن اهي كتا بنم اهري عبارتا
تعورة جي موُمن انسان منجا
جي داخل تيندي بهشتم قيامت ڏيها
سي اهين كنون پلي صحي جو رنگا
سني مسئلا شريعت جا سكو موُمنا
بن اهي جنس انسان جو پلو جن كا
وفضلناهم على كثير ممن خلقنا
تفضيلا سني كن كجاه بن
جيكي اهين موُمن متقي انسان منجا
سي اهين كنا متقين جن جه پلا دي ورا
بن عاصي جي انسان منجا سي زياده جبا

كنا

بيان حيات انبيا در قبر

كنا عاصين جن جه پلا دي يارا
بن صحي منجيوُس سجرس كني ويساها
نه اهي حياتي قبرم صحي نبين كا عليهم الصلوة والسلام
بر اهي حيات تن جو ظاهري جهڙو منجهد نيا
مگر كنا نظر اسانجي اهين پاسيرا
شرحم صراط مستقيم جي بي اهي عبارتا
بن حرام اهي زمين تي كين تن جو ماه
تا برن نماز كن عبادت قبرن منجارا
بن تا برن تسبيح رب جي محمد بن حمد ثنا
بن هلئوُ كذا ربن حج تا اچيوُ كعبي داه
برئي كرن عبادت جو منن فرض ناه
نكا تكليف تن اتي وفات پچانا

بيان حيات شهيدن

مگر آهين شوق عبادت جو ڪني لذّتا
تيلاهه ڪرين ٿا بانگ رات روز مرا
پڻ آهي حيات شهيدن جي صحي سنجاهه
بل احياء عند ربهم يرزقون ڪئي ٻو قرآنا
تر آهي حيات نن جو معنوي نه مثل انبياء
آهي شرح صراط مستقيم ۾ پڻ اهڙي نجا
تماهه شهيدن جو سو پڻ زمين نه نگاهه
پڻ جيڪي ڏين بانگ هميشه ٿا خالص لئه خدا
نه ڪا رن پور هي نه ڪهم غرض لا
ڪ جيڪي آهين عامل دين تي عالمن منجا
ڪ جيڪي حافظ قرآن جا يا ڏيهر نس تا
ڪ جهم ڪنا نه ٿو عمر ۾ موهم ڪو گناهه

بيان خواب ۾ ڏسڻ حضرت

ماهه نگاهه زمين تي ڪجهه جوان ڪنا
عمدة المريدين ۾ آهي تو وارا
پڻ صحي منجهوس سچ س ڪني يقينا
جيڪو ڏٺو سهڻي ۾ حضرت محمد کا عليه السلام
حق جيئو سو سهڻو ري شڪ ري شبها
مور نه ٿئي شيطان کي ان تي قدرتا
تڪري مثال ڪڏهن مثل رسول خدا
من رآني في المنام فقد رآني جيو نبي نور هدى
آهي صحيح بخاري ۾ سچي حديث اها
حضرت انس بن مالڪ کنا آهي روايتا
پڻ آهي سا صحيح مسلم ۾ حضرت جابر کنا
برگوئي ته رد ڏئي سهڻو سبو جا

عليه السلام

صلى الله عليه وسلم

تجي ڏٺو سهڻي ۾ شخص ڪهم مير محمد گا
صلى الله عليه وآله وسلم
اُتي صورت نبي جي جا منجهه ڪتابن آهه
تو ڏٺي صورت آخر عمر جي ڪا اڳاڙي اها
ته تو سهڻو سچو جيئن بو ريهم شڪ شبها
جان ڏٺو شخص تهم نبي کي منجهه هم صورتا
جا نه آهي ڪتابن ۾ منجهه حليي محمد ﷺ
تان اُن مسئلي منجهه عالم ڪيو ترددا
تڪ سچو سهڻو جيئن بو تحقيق پر تهڪا
ڪ آهي ٻئن جهڙو سهڻن منجها
جنم ڪڏهم سچو تيي ڪڏهم تفاوتا
نبي روايت ڪتابن ۾ آهين مذڪورا
پر سچائي اُتي اِن سهڻي جي ڏٺا ڏٺو

بن آهي

بن آهي ڪتابن ۾ اهڙي عبارتا
ته نه آهي قدرت شيطان کي اهڙي اصلا
جن منجهه صورت نبين جي تيي سو [illegible]
تو ڏٺي نبي اسان جو ﷺ تو ڪري بيا
ڪ ظاهر تيي ڪڏهم ملڪن صورتا
بن نڪري مثال ڪتابن جو جي التا انبيا
نڪا ڪري صورت ڪعبي سندي جو [illegible] خدا
بن آهي ڪتابن ۾ اهڙي بچارا
تجي ڏسي سهڻن ۾ مؤمن ڪو بجي خالقا
تبن درست جيا ئي سنهو سمجها
جان هندو ڏٺو سنڌ ۾ سو صالحن منجها
بن ڏٺو هندا ۽ رب کي جن ﷻ متي ته صفتا

بيان خواب ديدن
خالق جل وعلا

جهڙا آهي منڌي جل جلاله منزه شڪلا
جن نڪا ڪيفيت ڪر ممڪي نڪا صورتا
جيهم ڏسبو صاحب کي منجهه قيامت ڏيها
جان تيئي صورت جسم جي ڪه ڏنوا ڪي ڪا
تان نجيبو ان شخص کي تڏ تان مولی جل جلاله
ٻلڪ ڏ ثنا ڪه مخلوق رجبو ملائڪن منجها
جو اچي ظاهر تو سهنيم ان شخص تي اذن سان
خدا ء ڪتاب عمدة المريديم انبر لکيوا ؤه
جنت ۾ پر ڏسن خالق جو جا ڪندي منجه حياتي دنيا
سو مليسر نه ٿئي کهڪي مخلوقن منجها
ڪذ ٻنو پهري بابجم ته جو تحقيقا
مگر ڏسن شخص جو جا ڪندي ٿهڪي نبين منجها

بيان بيداري ڪي
ديدار انبياء

ان

ان مسلمين ۾ عالمن جو اختلاف آه
ڪن چيو نه ٿيي مومن اهڙا اصلا
ء ڪن چيو ته ٿيي نيڪن نصيبا
آهي ڪنهن عالمن جي انهم تي فتوی
حق ٻن انهم قولڪي پرها لکتا
ٻن ئي امر آهي حاصل ٿيو ڪنهن وليڪا
قادر رب قدير کي آهي سگهه سيڪا
پر ڏسن جا ڪندي نبيکي صلي الله عليه وسلم تر طريقن آه
ٻن ۾ ڏسن عين جو تري منجهه مثالا
هيڪڙو جن ڪني وچه منجها منڌي سيني ڀرندا
جن فري تين حجاب مري انهري جهڙا
تو ڏسي ولي تن وچا نبي کي صحيا رضي الله عنهم

پان آهي پر قبر م منجهه پهچي مڪانا
پيو جن نڪري نبي ذ پنجو قبر مبارڪ گنا
صلى الله عليه وآله وصحبه وسلم
ڪارڻ سير عالم جي ڪج بيت الله
ڪي ڪارڻ زيارت صالحن جي جي امتين سڀنجا
تڏهه ڏسن نيڪ نبي کي صلى الله عليه وسلم سير جو ورا
ٿيو جن پيدا ڪري مٿا نبي جو قادر [illegible]
تهڪي ڏسن جا ڪنڌي صادق امت جا
جيهم ڏسجي منجهه سهني صحي مٿا لا
پر فرق وچ عين مثال جي سو پڻ سڀنجا
جي نهاري شخص ڪو منجهه آهري پهچي صورتا
تڏسي پان جهڙو شخص سو ته آهري منجها
پر عين نجسو تهڪي بلڪ مثال آ

بيان مسح موزن

سني مسئلا شريعت جا سکي ياد ڪجا
پڻ منجهوس سچ پڻ صحي ويسائي
تمسح ڪرڻ موزن تي درست مومنڪي
تو ري مقيم شخص سو ڪي مسافر وري
سو ثابت ٿيو نبي ڪنا منجهه حديثن آهي
جن مسح نمنجيو وا تا ور سيا سي
جهڙا اهل رفض جا جي منڪر مسح ڪي
پر مسافر ڪندو ترئي ڏينهن ٽري راتي مسح
موزن تي، مقيم ڪندو ڏينهن رات سڀئي هيڪڙي
مسح سندو موزي، پڻ صحي منجهوس سچيس گني

بيان تراويح

يقينا. تراهين تراويح رمضان م سنت مومنين
سي پڙي هيئي ٽري راتي جماعت سان پيغمبر خدا

صلى الله عليه وسلم

نه ٻجانا موقوف ڪنا، مومني جماعتڪا
نمتان فرض تين امت اني جماعت سببا
پر امر ڪنا، سين کي تيرن جداجدا
سي اسان صحي منجي سچي ويساها
پڻ صحي منجهوس سچ س ڪيئي صدق منجها
ته درجيکي نبين جي عليهم الصلوة والسلام رسن نا اولياء
توهي رسن ولايتم رتبي کي اعلى
ٻلڪ جيبو اڻپر اعتقاد منجا تيلو
اهي نبي هيڪڙو مرن ولين کا
شرحم فقه اڪبر جي ٻي عبارت راه
پرجن ڏني ترجيح ولين کي نبين کنا
اوءِ گمراهن ڪي يا ڪفر کي رسيا

جهري

جهري قوم گمراهن جي جي بدعتي ٻجرا
شرحم عقائد جي اڻپر لکيو راه
پڻ صحي منجهوس صدق ڪئي سچ منجها
توصف جا نبوت جي پڻ رسالتا
ڪ صفت جا ولايت جي ڪ سندي ايمانا
سي مو ر توڻين شخص ڪنا وفات ٿجانا
تان جي وفات ڪئي نبي ڪهم ڪ ڪهم رسولا
تجبو نبي ته ڪي رسول هميشاه
ڪ ڪهم ولي وفات ڪئي ڪ ڪهم مومنا
تجبو ولي مومن ته ڪي پڻ وفات ٿجانا
پڻ منجهم تا سچ س ڪئي ويساها
تجيڪري عبادت ولي ڪو ڪئي خالقڪا

عليهم السلام

عليهم الصلوة والسلام

ونجي رسيي سو ڪمال کي محبت يارا
قلب تنهنجو صادق ٿيي پرجي شو ونجا
تين تڪليف رهجي مونه نلهن انا
معاف نٿين ته امر نهي اصلا
جان اهي بالغ سو هند سِ عقل بجا
اهي مرن مجتهدن جوان مسئلي اتي اجماع
جن جيو خلاف مجوسي ڪافر ٿيا
جهڙي قوم اباحين جي جي اهين گمراها
مڪر جي ٿيي ولي اني علبو سڪر ڪنا
جن عقل باقي نرهي نڪا سا نڪاها
تڏه تڪليف لهي ته اتا صاحب جي يارا
اهي مدار تڪليف جو عقل اتي اصلا

بن صحي

بيان معنى الفاظ
قرآن و حديث

بن صحي مڃهم تا سچه سِ ڪنجي ونيا ها
نجيڪي قرآن ڪ حديثن ابا الفاظا
معني تن جي سا ڄڻبي جيڪا ظاهراه
موجب لغت ڪ شرع ڪ عرف جي نابُ اهيا
مونه نجيبي لفظن جيڪا ڪجي ٿي معني
والنصوص على ظواهرها عالم چون تا
مڪر جي قائم ٿيي دليل قطعي مڃهم ماڪا
ته ظاهر معني لفظ جي هتي مراد ناه
جهڙي ايت جهت جسميت جي سندي صفت
خدا ته صحي فير بو ظاهر ڪنا ان الفاظن ڪا
پرهي دليل قطعي مونه نفير بو ظاهر الفاظا
مڪر اهي جماعت هيڪري باطنين مڃا

جي تا جائين پان کي اهل باطن سڏا
سي تا جوڻ سيکه ماکم ري قطعي دليلا
نه اهي قران وحديث جي کجهي بي معنى
مراد رب تعالى رسول جي ٻن اهي معني سا
ٿهکي ٿي پر وري شخص کو اهل ظاهر کا
غرض اهن ان کامل منجادر اهن سند وشا
اهين سي اهل باطل جا نه اهل باطن سڏا
گمراه جيئو تنکي ورهيا سي وانا
نکا مهار انکي شرع ڏوه نکا حقيقت ڏاه
مگر اهل جي حقيقت جا کامل منجها
اهي تنجي کلام اهري عبارتا
تنجي معنى قران حديث جي کا ظاهره

پراهين

پراهين تنهن ۾ بن اشارة بن کجهين معنان
جي منجهي اهل سلوک جي ٿيين اظهارا
بن ناه مخالفت تنکي ظاهر شرع ساه
تني کلام حق جيئو انهن ناه خطا
ئي اهي کلام کامل جو جي صاحب معرفتا
بن صحي منجهوس سچ س وڏي يقينا
تنجي مري ويو مومن کو لنکي کنا دنيا
نه جا رهيا يتيم وارث ويا
سي تا ڏين تنهن جي يتيم صدقا تنهن لا
کرن ختما کارڻ تنهن کريلس دعا
ترسي نفع ميت کي ان مرن منجها
تيلس خوبي قبر ۾ قيامت ڏها

ڏاه

اهي سنت جماعت جو انهن ۾ اجماع
پر قوم جا معتزلين جي وانا ورسيا
سي اهين ڪنا نفع انهن جي منڪر اصلا
جون نفع نتي ڪهڪي ٻاجهي ڪتي تارا
پر ڳالهه باطل تن جي موسهو تن ڪا
بن اهي ڪتاب مواهب ۾ اهڙي پچارا
تا مٿي ڪي حضرة محمد جي صلى الله عليه وسلم ۽ خاصيت اه
جن اهين صحي تن منجها ڪنهي شخص اها
جن ڪنن ڪنا هنس وڃي قبر ۾ هندا
پرجهه ڏيه نکرندا قبرن منجها پاڪ تڏهن هندا
مومن نر هند ومتن هيڪر وڪو ڪنا هن منجها
سبب صدقي ٻوٻن جي جي وارثن سندا

بن ٻب

بن سبب ختمي وارثن جي ٻوٻين جي دعا
ايندا ڪرم رب جا جل جلاله اهين احسانا
بن صحي مخصوص سچ سڪيني ونيا ها
تصاحبي جي مذهبن جا اهين مشهورا
سي اهين طالب ختمي جا امام دين سندا
بن سي اهين مجتهد علم ڪري ولي باطنجا
بن اهين رهبر خلق جا رحمت ڪرين خدا
هيڪڙو امام اعظم تن منجها جو تابعي اه
نعمان پٽ ثابت جو لکن تهم جو ناءُ
هي ڪوفي شهر ۾ جهم جي رهڪا
ٻيو امام مالڪ پٽ انس جو بن اهي تن منجها
جو اهي تبع تابعي پر وڏو تن ڪا

ٻن هئو مدينی منور م ساکن هميشاه
ٽريو امام شافعي صحي سڃاڻ
محمد پٽ ادريس جو نالو لکنس تان رحمة الله عليه
ٻن سو هئو تبع تابعي پر ننڍ ڙن ڪنا
هئي سکونت تنهجي منجهه مصر جي ملڪا
چوٿو امام احمد پٽ حنبل جو سڃاڻي ياد ڪجا
جه ونتو تبع تابعن ڪنا علم دين هلا
پاڻ نهئو تن منجها پر ڪٿي يو تن سان
هئي شهر بغداد م تهجي سکونتا
ٻن چيو اهي عالم جي باني دين سڄڻ
تا اهين اهل اسلام جا متي ٻن قسمن
هيڪ مجتهد مقلد ٻيا هئو سان هئن

پر مقلدن

پر مقلدن ٻہ قسم ٿيا عالم ٿي چون
هيڪڙا عامي تن جا علم نه اهي جن
ٻيا اهين وچه عامين جي وچه مجتهدن
جي هون عالم سفرا ايڙا جتها ڪي ڙسن
حکم تن ڙن قسمن منجها ڌار ڪري لکجن
لازم جيا مجتهد کي سنهو سان ڪئن
ٿوٿي مسئلا دين جا ڪنا دليلن
جهم و قران کي حديث ڪنا کي اجماع قياس
پر تقليد ٻي مجتهد جي انکي درست ڪين
کهن عامين ٿي لازم جيو مر ن عالمن
تقليد ڪرن ڪه هيڪڙي سندي منجها مجتهدن
پر نظر ڪرن دليل م درست ناهي ان

منجا تحقيقن دليلن جه عامي کين بجن
پر وچترن جي حقم اختلاف چون
تک واجب ان تي تقليد مجتهد جي جني متي
عامين کي کند نظر دليلام جي مجتهد کن
پر اهي انهم قولاني فتوى سندي کن
تو واجب تقليد مجتهد جي متي پرن مقلدن
توري عامي هون سي کي منجا عالمن
توري واضع نتي دليل مجتهد جو مورا متي
تن متن شرح عضدي جي انهم پر لکن
ين فصول البدائع منجا ذوري ورلهن
ين اهي کتابنم عالم چون تا
تهن زمانيم مقلدکي ين درست مورناه

تکري

تکري تقليد کي مجتهد جي بچي مذهبن
ذارا توري مجتهد صحابي سو کي تابعين منجا
اهي تحرير تقدير جي اهري عبارتا
جي اهين اصول فقه م کتاب ٻيءَ پلا
ين کيو نوين عالمان مسئلي تي اجماع
تبهر ونحن جي مذهبن کنا مورا ناه روا
کتاب عمدة المريدم ين اهي روايتا
ين منحوس صدقس کيي يقينا
تحيکا جنکاني شيي مومن جي هتا
پر نهو نس تهم کرن وير رياء
تته جي لکاني ذه جنکاني مولومهر سار
من جاء بالحسنة فله عشر امثالها قادر کلاما

بيان حکايت مومن

بن ڪن ڪارن اڪري لڪائي ڍهن جنڪا ٻيڪا
ست سين جنڪا بن سيجي ڪري ويتر ان ڪنا
موجب مراتبن صدق وجه ۽ حسن نيتا
والله يضاعف لمن يشاء ڪيد يو قرانا
ته موجب ڏبا اجر تنڪي قيام جي ڏيها
ٻري فضل رب جوءِ اڪي جي عطا جل جلاله
۽ جان ٿيي شخص هتا واقع منائي ڪا
تان نلڪائي صاحب ته اتي هيڪري ڏار
من عمل سيئة فلا يجزى الا مثلها فرمايو خدا
ته پڇانا جان بخش ڪياءِ تهڪي قيامت ڏيها
تان بن فضل رب جو جزا ئي بنسو وراه
۽ جان هيڪري منڍي جي هيڪري ڏنا سن جزا

تان آهي

تان اهي باب عدل جو سنهو سبو جا
بن عالمين فرمايو رحمت ڪرين خدا
تيي جو ڏين هيڪري جنڪائي اتي اجر ڪبيرا
ئي اهي خاصو امتس سندي محمد صلى الله عليه وسلم
پر اڳوئين امتين م هئو ئي حڪما
جن هئي هيڪري جنڪائي جي هيڪري لکين لا
ڪتاب عمدة المريدم ئي عبارت اهو
بن اهي حديثن م اهري پچارا
تجيڪو ڪري قصد جنڪائي جو مومن منجا
پر ڪيي نا هس مور هم انجان جنڪائي سا
تان بن لکائي جنڪائي هيڪري مو لو هم لا
۽ جي ڪناءِ قصد منائي جو پر نکيي اهس سا

جلد

بن مرتبي کي عزم جي انجان رسيو نه آه
نمو نيلکائي منڌي ته تي منتا کاءِ
ٻن فضل ۾ جو جل محض مؤمن سان
مگر مرتبي منجهه عزم جي اختلاف جون
ڪن جيو نه لکجي ڪري لکجي ڪهن
فتوى انهم قول اتي ذني عالمن ته
عزم ڪري متاني جي هيڪري لڪن
پر عزم پڇانا جي جلياءِ پاڻ ڪناه ڪنا
ڪارڻ خوف آخرت جي ۽ مولي جي رضا
تمنائي جا عزم جي سا ميتائي مولى جل جلاله
ٻن صحي منجهوس صدقيس سنهو سان ڳنڍ
تسڪي توبه س ڪناه شخص جا مري بخش تئين

بيان توبه

توري

توري يا صغيرا هون ٻيئي ڪي منجها ڪبيرن
ساڻي سا نصيب ڪري مرن مؤمن
پر چار شرط جياءِ سچي توبه جا سي سڀي
ياد ڪر هو هيڪ جن پشيمان ٿيي ته ڪناه اتي جو
ڪناس تيو ٻيو جن جلي حالم پاڻکي ٻن ڪناهم ڏوه
ٽريو جن عزم جزم ڪري انتي تموتي نڪندس سو
چوٿو جيو عالم ته جو شرط اهو
تجان تدارڪ ته امر جو ممڪن هندو
تان تدارڪ تنهجو ٻن ساري صحي ڪبو
توري اهي حق انسان جو ڪه صاحب سندو
جن شخص هيڪري مال ٻي جو ڪڏهم غضب ڪيو
ته پڇانا توبه ڪناءِ پشيمان تيو

پر نه سو ڏي مظلوم کي مال سو وارئو
پر ڏين جي ته مال جي قدرت ٿهي هوءِ
تڏهن توبه سچي ٿئي سُڻيو يا ذڪر هو
ڪري ٿهم نماز ترڪ ڪئي ڪي ڏيه ٿيا
ڪ تڏ ناءِ زڪوٽڪي ڪ ترڪ ڪياءِ روزا
سو موٽي پشيمان ٿيو ڪه مدت پڄانا
تڏهه توبه ڪناءِ دلسن ڪئي صدق منجا
پر نماز روزن زڪوٽڪي نه سو ڪري قضا
تهن سچي ٿئي ٿي توبه اصلاً مڪر
عفو ڪي رب جي ڪندي موٽ نڪاءِ
جي سو ڪري فضلس بخشي ڏوه وڏا اڪي
جي احسان جي جل جلاله ڪا نه ڪنارا

ڪتابنم اهي خبر اها
ٿئي ڪه شخص توبه سچي ڪئي مناءِ ڪنا
جن هوس ته وير عزم ان تي موٽي ڪندس نا
پر ته پڄانا وري سا تي ميٽي ته هتا
توبه اگوڻي ٿئي ٿي ته شخص جي اصلا
توڙي ان پر هتا سن ٿيو ڪناءِ پيرا
پر ڪندو ان گناه جي توبه بيها را
بن اهي ڪتابنم سنهو سچه منجا
ٿئي توبه ڪئي شخص هيڪري ڪهم متائي ڪا
سا توبه ڪناءِ سچي ڪنو وڏي صدق منجا
بران متائي ڏارا ٿو ڪري بنا گناه جڃا
تهن توبه تهجي ان متائي ڪنا جنهي مقبولا

بيان ايمان ياس

تيندو عقاب نه تهڪي ان منائي سببا
سڀني مسئلا ڏينجا سڪي صحي ڪجاه
پن لکن ڪتابنم هيسان سنهو
نه ايمان جو ياسجو سو مقبول مونهو
جواني وقت موت جي درجي ڪافر ڪو
جنهن ڏسي ملڪي، تيئيس غرغرو
جن ياني وجس حلقم تان منجه نونجي سو
نه ايمان ڪي ان وقتم اعتبار نڪو
فلم يك ينفعهم ايمانهم لما راوا باسنا اتا
پرو هو نيلاه فرعون وقت موتجي ڪلمو جو جيو
سو قادر ڪلمو نهجو قبول ڪين ڪو
پر توبه اهري وقتم جي مومن ڪو ڪري

ناهي

نه آهي قبول ليتم ته جي اختلاف وري
ڪن جيئو عالم منجهان مسئلي
توبه اهري وقتم پڻ قبول ڪين ٿيي
وليست التوبة للذين يعملون السيئات
حتى اذا حضر احدهم الموت قال اني
تبت الآن اکو فرمائي جل جلاله
پڻ عالم توبه ۽ ايمان وچم فرق فرمايو
توبه مومن جي وقت ياسجي قبول جيا هو
اصح پڻ انهم قول ڪي عالمن لکيو
جامع الفتاوى م اندر اني تو بر معني
منجه ايتجي تن تا ويل اهي ڪو. منجه
حق ڪافرن ۽ منافقن جي نزول تيوته جو

تات حكم مؤمن جي توبه جو تجنبوا هرو
سني دين تسر يعتكي سكي يا دكرهو
سايم سبا جادني خالق خلقيا جل جلاله
صحي موتهم تاسيجه س كناهن كنا
توبه كريم تاتن كنا جي كم زبونا
سانن توبه قبول كري راحم رحمتا
كري عفو عاصين كي اكا احسانا
بخشي بوجه بجاني كناه كولسنكا
سوهاني وات سي مرن كي مولى جل وعلى
سان لذاي كلمي دني دار منجاه

لا اله الا الله محمد رسول الله صلعم

خاتمة در ذكر ايمان مجمل

بي جيك ذكر مربي متا من لكيو
سوا ايمان مجمل جو بيان بن سنهو
حكم جو ايمان مجمل جو بهر سو سكو
جن صحي ته جي حقم عالمن جيو
تجيكه مؤمن اجمال بر ايمان اندو
برنر وريا تفصيل ته سندو
تا ايمان درست تمجو ريهم شك جيو
ايمانم ته مؤمن جي نقصان مو نكو
مكر اهين تفصيل م خوبي اپا راه
تين كناي فائدا تفصيل جي سكنا
تات سكن جو تفصيل جي اكجي سبع سدا
هاني طريق ايمان مجمل جي ساري بن سكو

لفظ تنهجو بن پيت منجهه ڪتابن لڌو
ڪن ڪتابن ۾ هنن لکيا آ سو

آمنت بالله كما هو

صحي منجهو من زکي جو هيڪڙ وا الله جل وعلا
تهڙي منجهه هم ته کي جهڙ تو جڳا
سندهس ذات شريف سان جان مناسب آهي

باسمائه وصفاته

ٻن منجهم مڙهئي صفت رب جي ۽ اسم صاحب

وقبلت جميع احكامه

ٻن منجهم ٻهنجي رب جا مڙئي فرمودا
ويساه ڪريان تو قلب سين جل جلاله ۽ قرار زبان سان
ٻن لفظ ايمان مجمل جو بن هي لکيو

امنت

آمنت بجميع ما قال الله عز وجل
منجهم مڙهم تهکي جيڪ رب فرمايو

وقال رسول الله صلى الله عليه وسلم
ٻن جيڪ رسول فرمايو سو سڀ من منجهو

واستغفر الله من جميع ما كره الله
تائب تيليس توبه کيم مڙه منکان تو
سيڪهم تهم تو لڪنا جو رب منع ڪيو

وكره رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم
ٻن جن تولن ڪنا رسول رب جي منع فرمايو
مڙه منکان تو تن کنا توبه سان تيو
هاڻي ڪلمي شهادت ۽ طيب جي معني ٻن سڪو
اهي جن بن آئي مندي ايمان مؤمن جو

پر معني ڪلمي شهادت جي پڌرا سڻهو

أشهد ان لا اله الا الله

شاهدي ڏنا تو سچ سان ڪيني ويساها

تڪونه جو ڪو عبادت جو لائق رهيا

مگر مولو ملڪ جو عالمن الله جل جلاله

وحده لا شريك له

سوا هي هيڪڙي هيڪڙ ڏني پاڪ شريڪ ڪنا

نڪو شريڪ ته سن پاڻ سنا هيم نڪو منجه پاسا

وأشهد ان محمدا عبده ورسوله

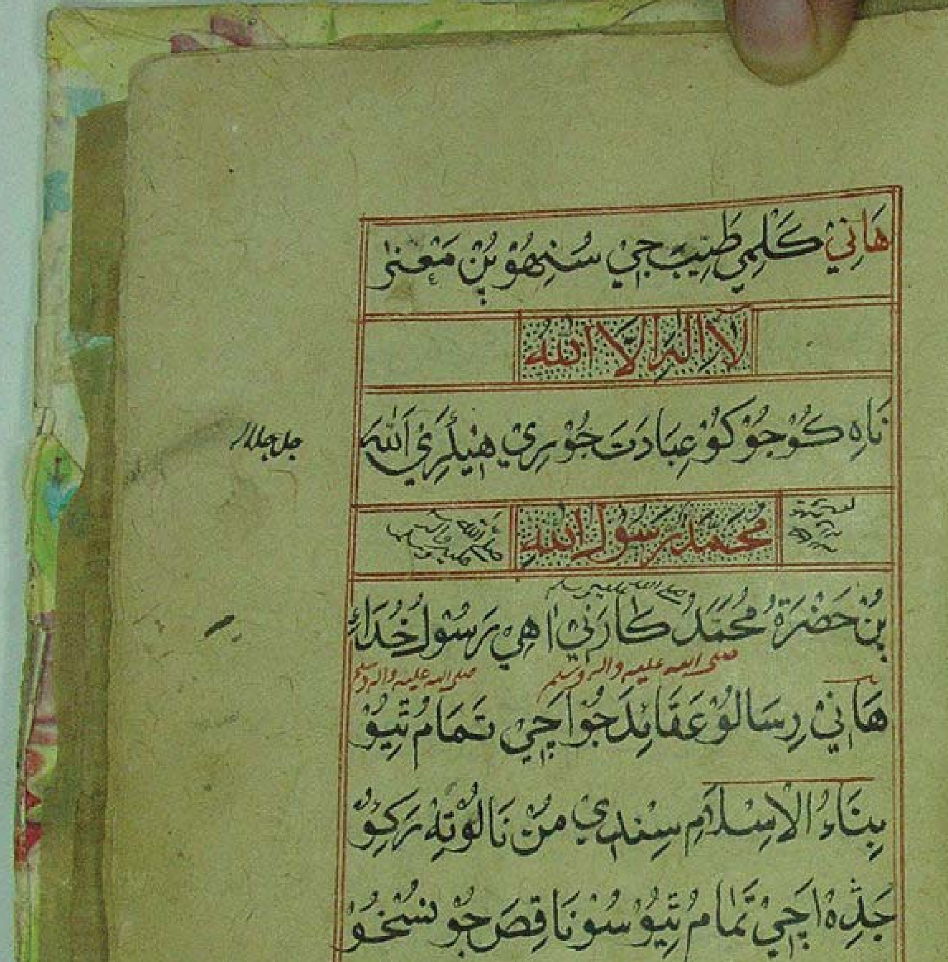
ٻين ڏيان تو شاهدي ڪيني يقينا

صلى الله عليه وآله وسلم

تا هي محمد سچو ٻانو الله جو جل جلاله رسول خدا

خبر رسائي سچي صاحب جي پار عليه

اني

هاڻي ڪلمي طيب جي سڻهو ٻن معني

لا اله الا الله

ناهه ڪو جو ڪو عبادت جو ري هيڪڙي الله

جل جلاله

محمد رسول الله

ٻن حضرت محمد ڪاڻي آهي رسول خدا

صلى الله عليه وآله وسلم

هاڻي رسالو عقائد جو اجي تمام ٿيو

بناء الاسلام سندي من نالو ته رکو

جنهن اجي تمام ٿيو سو ناقص جو نسخو

ته ڏه پهيني منجا ذو الحج جي پنجوڏيهه هئو

اڪاره سا ڙيتاليهم ويه هئو سو

صلى الله عليه وآله وسلم

ڪنا هجرت نبي ڪريم جي جو عالم جو آجو

ته رسالي منجهه ڪي ڪيئي امن مسلا ڪيا

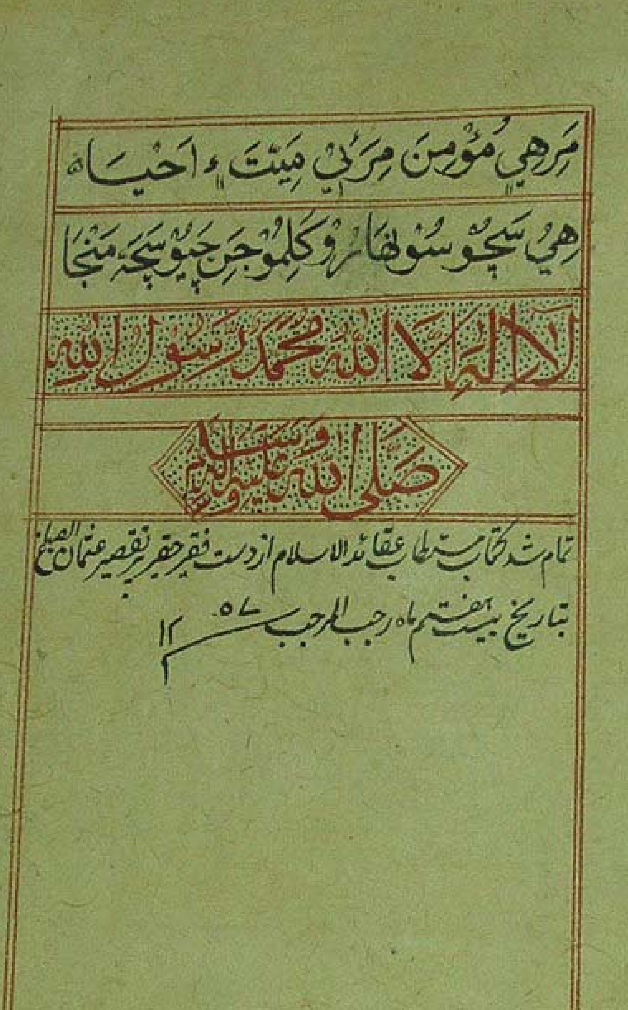
منجا عقائدن دين جي جي اسلام جي بناء
سي كيدي عربي فارسي منجا الكيم سندي
تمان تين سهلا سكن مؤمنن كا
سوتن كري قبول سندي هن كميني كنا
پن صحي تو سوال كريان مؤمنن مهدا
تجيكو سي مجهه هن نسخي كڏهن كا خطا
تون ساري سي كري پهچي پلايا
ناقص جي نقصان ڏوه كري نهار مكا
لا كونه ليكي مون هم ابوج اوڏن جا
تين كچاي كچن هتا پلاڏي پلنا
جو ورجري جنس سوني سي كندا
قادر كندو كيه جو ڏر ونه ضايعا

ان الله

إن الله لا يضيع أجر المحسنين سني ترڪجاه
پن اهم اميد انم تن مؤمنن ڏاه
جيكي پڙهندا ڪڏ سندا هن رساليكا
تكرين هن كميني كارن كڏهن كا دعا
مان مرهي منڌني جلجلا او كن عاصيجا
كي مان مهر سن خاطي جي خطا
مولي مهربان ڏني سايم سبا جا جل جلا
هاشم پٽ عبد الغفور جو منكي تو ملا
تمن جهرن ڏهاڙينس تن كرم كري ڦهجا
ثابت ركهم اسلام اتي دار منجه دنيا
كڏهن كلمي سن كري ڏني دار كنا
كنا عذاب قبر جي كرهم مامونا

ڏاڍو ڏيه حساب جو ڪريم اسانا
ٻن ڪري ستر اسانجو وقت ميزانا
ٻن لنگهايم صراط اُتا سهڪي طريقا
منجها شفاعت نبي جي وٺا ڏيهم وڏا
داخل ڪريم بهشتيم رهڪ سان سدا
ڪريم نصيب لقاء پانجو سندي تو رضا
جو آهي امر وڏو ڪنون مرن نعمتننا
ٻن گناهڪاين مرن ڪريم پناها
توري آهڪاي آخرت جي توري سند دنيا
ٻس سين مؤمن جي امت محمد صلى الله عليه وآله وسلم
ڪري قبول ڪرم ٻس تن اسانجي دعا
ميري محمد مير ٻس هن ڪميني ڪا صلى الله تعالى عليه وآله وصحبه وسلم

مرهي

مرهي مؤمن مرني ميت ء احياء
هي سڀجو سونهار ۽ ڪلمو جن جيو سڀجه منجها
لا اله الا الله محمد رسول الله
صلى الله عليه وسلم
تمام شد كتاب مسمى بعقائد الاسلام از دست فقير حقير پر تقصير عثمان الصالح
بتاريخ بيست هفتم ماه رجب المرجب ١٢٥٧